

01	VÅR BERÄTTELSE	5
	Fem år i siffror	6
	Vart gick skattepengarna?	7
	Året som gått	8
	Kommunstyrelsens ordförande har ordet	12
	Förvaltningsberättelse	14
02	SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET I NÄMNDERNA	61
03	VÅRA RÄKENSKAPER	85
	Revisionsberättelse	104
	Ordlista och förklaringar	106

01

VÅR BERÄTTELSE

Fem år i siffror	6
Vart gick skattepengarna?	7
Året som gått	8
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	12
Förvaltningsberättelse	14
Samhällsekonomisk utveckling	15
Regionens utveckling	16
Befolkningen 2014	18
Boende, näringsliv och arbetsmarknad	20
Kommunens organisation	22
God Ekonomisk Hushållning (GEH)	27
- Uppföljning	28
Finansiell analys	36
Kommunen som arbetsgivare	54
Framtida utveckling – några viktiga frågor	58

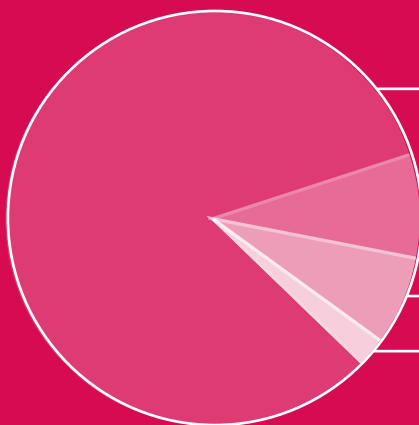
6 FEM ÅR I SIFFROR

	2010	2011	2012	2013	2014
KOMMUNENS/KONCERNENS FINANSER					
Verksamhetens nettokostnader (mkr)	4 032	4 299	4 530	4 576	4 814
	3 425	3 660	3 835	3 986	4 083
- i kronor per invånare	46 752	49 029	50 631	50 248	52 241
	39 712	41 748	42 858	43 765	44 267
Ekonomiskt resultat (mkr)	106	59	25	140	116
	112	222	222	432	454
- i kronor per invånare	1 229	674	285	1 540	1 261
	1 396	1 281	2 482	4 683	4 918
Investeringsutgifter (netto, mkr)	111	126	227	148	185
	1 224	1 135	1 152	799	927
- i kronor per invånare	1 282	1 437	2 535	1 628	1 684
	14 192	12 944	12 875	8 776	10 045
Egenfinansieringsgrad av investeringar (%)	100	100	48	100	100
	49	52	86	100	100
Soliditet (%)	19,6	18,3	17,7	19,4	19,4
	8,4	9,0	9,9	12,6	15,3
Total låneskuld (mkr)	9 994	11 304	11 703	11 010	10 401
- varav vidareutlånat till bolagen (mkr)	11 096	12 134	12 251	11 687	11 241
Nettolåneskuld (exkl. vidareutlåning) kr per invånare	0	0	0	0	0
Borgensåtaganden (mkr)	1 905	1 424	1 678	1 600	1 740
	2 257	1 729	1 662	1 602	1 730
- i kronor per invånare	22 085	16 240	18 754	17 568	18 865
	26 169	26 169	19 718	17 590	18 756
SKATTEINTÄKTER					
Utdebitering kommunen (kr/skr)	20,13	20,13	20,13	20,13	20,13
Utdebitering totalt (kr/skr)	32,23	32,23	32,23	32,23	32,23
Skatteintäkter och utjämning (mkr)	3 984	4 200	4 411	4 623	4 820
- i kronor per invånare	46 189	47 956	49 301	50 763	52 263
PERSONAL					
Antal årsarbetare, tillsvidare anställda	4 678	4 830	4 857	4 815	4 913
Totalt antal årsarbetare	5 279	5 510	5 509	5 368	5 478
Antal anställda (snitt för året)	5 718	5 707	5 800	5 702	5 777
	6 447	6 318	6 642	6 642	6 589
Personalkostnader (mkr)	2 405	2 575	2 684	2 711	2 827
	2 893	3 124	3 257	3 276	3 390
BEFOLKNING 31 DECEMBER					
Antal invånare totalt	86 246	87 685	89 473	91 072	92 235
varav 0-6 år	7 781	7 917	8 090	8 202	8 221
varav 7-15 år	8 945	8 175	9 458	9 790	10 033
varav 16-18 år	3 760	3 674	3 459	3 301	3 230
varav 19-64 år	52 326	53 167	54 334	55 191	55 956
varav 65-w år	13 434	13 754	14 132	14 588	14 795

100 KRONOR I SKATT TILL KOMMUNEN ANVÄNDES UNDER 2014 SÅ HÄR:

Grundskola.....	22,40 kr	Bibliotek, kultur, fritidsverksamhet.....	4,03 kr
Verksamhet för funktionshindrade.....	15,98 kr	Årets överskott.....	2,41 kr
Vård och omsorg om äldre.....	12,95 kr	Gator, vägar och parkering.....	2,06 kr
Barnomsorg.....	11,62 kr	Räddningstjänst och skydd.....	0,95 kr
Gymnasieutbildning.....	8,33 kr	Vuxenutbildning.....	0,93 kr
Försörjningsstöd.....	6,04 kr	Parker och naturmark.....	0,56 kr
Övrig verksamhet.....	5,84 kr	Arbetsmarknadsåtgärder.....	0,12 kr
Sociala insatser för barn, ungd. och vuxna	5,66 kr	Miljö och hälsoskydd.....	0,12 kr

SÅ HÄR FÅR KOMMUNEN SINA PENGAR

- 83 % från skatter och utjämningsbidrag.
- 8 % från riktade statsbidrag direkt till olika verksamheter.
- 7 % från avgifter och ersättningar som kommunen får för den service som kommunen erbjuder.
- 2 % från kommunens bolag.
- 0 % från exploaterings- och reavinster.

Året som gått

JANUARI

Lansering av Destination Södertälje

Året inleddes med lansering av kommunens satsning på en samlad plattform för marknadsföring av Södertälje som plats. Det är näringslivskontoret som bytt namn till Destination Södertälje, och fått ett utökat uppdrag. Målet är att öka Södertäljes attraktionskraft, och visa att Södertälje är en plats för företagare, besökare och studenter att utvecklas, leva och bo på.

Utställning om Framtid Södertälje i Stadshuset

Framtid Södertälje hade en utställning i Stadshusets utställningshall. Framtid Södertälje är kommunens nya översiktsplan, som visar hur kommunen ska använda mark och vatten i framtiden, och hur kommunens behov ska tillgodoses på ett hållbart sätt. Inriktningen är att förvalta och utveckla stadsmiljö, tätorter, landsbygd och skärgård som finns i kommunen, genom att förtäta och förbättra.

FEBRUARI

Hjärtstartare på alla hjärtans dag

Alla hjärtans dag firades i Stadshuset med att hjärtstartare demonstrerades för personalen. Det finns fyra hjärtstartare i Stadshuset, och fler är utplacerade på andra ställen, som Pershagenskolan, Torekällgymnasiet och Täljehallen.

MARS

Kul för dej å mej firade 20 år

FOTO: CHRISTOPHER MARTINSON

Kulturfestivalen Kul för dej å mej firade 20 år med temat "Förr och nu". På invigningen i Stadshuset talade utbildningsnämndens ordförande Peter Friström, (S), och det bjöds på underhållning med sarskolekören och teckenrock med Conny Bååth.

Två nya YH-utbildningar till Södertälje

Vuxenutbildningen fick tillstånd att starta två nya yrkeshögskoleutbildningar. En inom "övergripande logistik och arbetsledning" och en som heter "samordnare inom assistans, vård och omsorg med arbetsledaransvar". En viktig del i YH-konceptet är kopplingen till näringslivet, och

utbildningarna motsvarar behov som arbetsmarknaden efterfrågar. Utbildningarna har 30 platser vardera och börjar ta emot elever i augusti.

Årets måltidschef och årets skolmatskommun

Södertälje kommun tog storslam när White Guide Junior gick av stapeln. Kostchefen Sara Jervfors blev årets måltidschef, och Södertälje blev årets skolmatskommun. Motiveringen löd: "För att ha modet och viljan att ta ett helhetsgrepp om de offentliga måltiderna och för att man förmår att skapa engagemang kring de stora klimatfrågorna och koppla dessa till måltiderna till kommunens minsta och mest värdefulla matgäster".

APRIL

Socialnämnden stängde Systembolaget

Inför matchen mellan Assyriska och Hammarby på Södertälje fotbollsarena beslöt socialnämnden om tidigare stängning av Systembolagets butik i Geneta. Ett resultat av kommunens förebyggande arbete, tillsammans med polisen i Södertälje, och kvällen blev lugn.

Talang Sverige på Axa Sports Center

Tävlingen Talang Sverige spelade in sina delfinaler, och sin final, i Axa Sports Center inför stor publik. Resultatet kunde ses på TV3.

Påskriset pyntades

FOTO: JESSICA SÖDERSTRÖM

Flera hundra förskolebarn, samt andra barn och vuxna, pyntade traditionsenligt en stor björk med tusentals fjädrar. Pyntandet bidrar till att göra staden fin inför påsken, och björken kan vara världens största påskris.

MAJ

Debatt och föredrag på Europadagen

Europadagen firades i Stadshuset med politikerdebatt inför EU-valet – kring klimatet, utbildning, mänskliga rättigheter och datalagringsdirektivet. Efter debatten var det föredrag om HBTQ i EU, med Robert Hannah (FP).

SM-guld till Södertälje Kings

Södertälje Kings herrar vann SM-guld i basket. I sjunde och avgörande matchen vann Kings på hemmaplan med 92-80, mot Norrköping Dolphins. Det var andra året i rad som Södertälje Kings tog hem guld.

Gågatan förlängs

FOTO: JESSICA SÖDERSTRÖM

Förlängningen av gågatan på Storgatan och Järnagatan, mellan Nedre Torekällgatan och Ekdalsgatan och Badhusgatan, inleddes. Detta som en del i arbetet med att förnya stadskärnan, något som Södertälje City – i samverkan arbetar med.

Moraåns naturreservat invigs

FOTO: BARNET TUTTUBEN

Naturreservatet Moraåns dalgång invigdes. Reservatet skyddar delar av Moraån, och sträcker sig längs med Moraån och inkluderar hag- och åkermarker norr om ån. Under hösten vandrar havsöringen upp från havet för att leka och lägga sin rom här. På norra sidan av ån finns ett öppet kulturlandskap med åkrar, beteshagar och tallskogsbevuxna kullar som lockar natursugna besökare.

JUNI

Nationaldagsfirande på Torekällbergets friluftsmuseum

På nationaldagen, 6 juni, ägde för första gången en medborgarceremoni rum, för nyblivna svenska medborgare som bosatt sig i Södertälje. Alla 1 362 personer var inbjudna till Torekällberget. S:ta Ragnhildsmedaljen delades ut till Jonas Berg, VD för Ica Maxi i Södertälje, och årets Struerpristagare David Pastrnak, spelare i SSK, tog emot vandringspokalen från kommunstyrelsens ordförande Boel Godner. Årets huvudtalare var Anders Kumlander från Kulturforum Järna.

1800-talsveckan invigdes av Edward Blom

FOTO: EDUARDO MOREIS

Torekällbergets 1800-talsvecka invigdes av gastronomen och kulturhistorikern Edward Blom. Veckan visade ett Södertälje i miniatyr, som det såg ut under en tid då Sverige var på väg in i det moderna samhället, med skådespelare i tidsenliga kläder. Upplevelsen förstärktes av autentiska föremål, redskap och hantverksmetoder, från museets kulturskatt.

JULI

Förslaget VEBO presenteras på Almedalsveckan

Södertälje kommun medverkade på Almedalsveckan med ett eget seminarium kring det partiöverspännande förslaget VEBO – Värddigt Eget Boende. Ungefär 120 personer deltog i seminariet och diskussionerna. Förslaget presenterades dagarna innan i en debattartikel, från sju av kommunfullmäktiges åtta partier, i Svenska Dagbladet.

Gårdsmusikanter spred glädje på äldreboenden

Gårdsmusikanter förgyllde sommaren på kommunens äldreboenden. Det var nio ungdomar som hade fått feriepraktik inom Kultur 365:s verksamhet, som under tre sommarveckor spred glädje med musik och sång, både ute och inomhus.

AUGUSTI

Kringelfestivalen blev en folkfest

FOTO: SANDRA VESTERDAHL

Kringelfestivalen var tillbaka i staden, och hölls i ett öppet festivalområde i Södertäljes stadskärna. Det var mat, musik, handlare och aktiviteter för stora och små i dagarna tre, och festivalen fick många besökare. Bland annat uppträdde Timbuktu, Lasse Berghagen, Yohio och Sean Banan. Festivalen arrangerades i samverkan mellan Centrumföreningen och kommunen. Södertälje city – i samverkan hade ett tält på gågatan för dialog kring medborgarnas tankar om

en aktivitetspark på Slussholmen. Omkring 1 500 besökare lämnade flera hundra förslag som analyserades veckorna efteråt.

El Sistema spelade på Östersjöfestivalen

Barn från El Sistema deltog i en konsert i Berwaldhallen på årets Östersjöfestival. De fick spela tillsammans med Göteborgssymfonikerna och dirigerades av Gustavo Dudamel. El Sistema är en internationell modell för orkesterskola med musiken som verktyg för social och mänsklig utveckling. Kungliga Filharmonikernas musiker deltar i projektet som barnens mentorer.

Smaka framtiden – en ny festival för mat, miljö och hållbarhet

På festivalveckan Smaka framtiden visade företag, föreningar och kommunen upp positiva exempel på vad som görs inom mat, miljö och hållbarhet i Södertälje. Det bjöds på ett blandat program, med Bondens marknad, gårdssafari, studiebesök, föredrag och politikarsamtal. I Järna var det bymarknad med utomhusfest, och i Ytterjärna visades olika verksamheter upp.

SEPTEMBER

Skolelever lyssnade på politikerdebatter

FOTO: SANDRA VESTERDAHL

Under den 2–5 september gästade ungdomar från nionde klass och gymnasierna Södertälje stadshus för att lyssna på och delta i debatter

inför valet till kommunfullmäktige, landsting och riksdag.

Rock the vote och valambassadörer lockade unga till valurnorna

Ung Fritid ordnade aktiviteter för att locka unga och förstagångsväljare till valurnorna. Veckan innan valet var ett 40-tal unga valambassadörer ute i bostadsområden, i centrum och på gymnasieskolor, för att ge opartisk valinformation. Dagen innan valet höll arrangemanget Rock the vote till på Marenplan. Information om valet delades ut, och artister uppträdde hela kvällen, bland annat Alina Devercerski, Ninsun Poli och Timbuktu.

Japanska konstnärer på Södertälje konsthall

Utställningen CONTEMPORARY ART FROM JAPAN PART II i Södertälje konsthall, gav en möjlighet att se verk av 15 samtida japanska konstnärer. Utställningen är en del i ett biennialprojekt som startade 2010 i samarbete med Södertälje Konstnärskrets.

OKTOBER

Bockarna Bruse på assyriska

Bockarna Bruse – den första sagobok som översatts från svenska till assyriska någonsin – släpptes i Stadshuset. Boken är ett samarbete mellan kommunen och Skolverket. Modersmålspedagoger spelade upp sagan för barn och lärare.

Kommunen köper Axa Sports Center och Södertälje fotbollsarena

På en presskonferens tillkännagavs att kommunen köper Axa Sports Center och Södertälje fotbollsarena, efter att ha kommit överens med Södertälje SK, och Assyriska FF och Syrianska FC. En lång process för att nå en hållbar lösning för arenorna såg därmed sitt slut.

Fullt Stadshus på Medborgardagen

Medborgardagen lockade fullt hus i Stadshuset, med massor av musik, underhållning, aktiviteter och föredrag för stora och små. Södertäljes civilsamhälle med brandkår, poliser och hemvärn var på plats, och på "Politikerfika" kunde medborgarna träffa sina folkvalda.

Kontaktcenter invigs

För att öka servicen till medborgarna etablerade kommunen ett Kontaktcenter som invigdes i oktober. Kontaktcenter ska vara en väg in för alla – medborgare, besökare och företag – och ge snabb service i allmänna frågor som gäller kommunens verksamheter. De nyanställda kommunväglédarna är allmänspecialister inom kommunens alla områden.

NOVEMBER

Workshopar kring Södertälje Science Park

På Campus Telge ordnades workshopar kring hur Södertälje Science Park ska kunna bli en attraktiv tillväxt- och utvecklingsmiljö. Dessa workshopar ska ge uppslag till framtida potentiella profilområden, och också till hur Södertälje Science Park kan bidra till att skapa ett hållbart samhälle. Deltagare från universitet och högskolor, näringslivet och politiken fanns på plats. Under dagen utsågs också årets vinnare i

Designnatten, där studenter från KTH tävlade i att skapa innovativa koncept för Södertälje Science Park.

Trygghetspriset delades ut

Tillsammans med Anticimex delade kommunen ut Trygghetspriset, för att belöna personer eller grupper som har gjort en insats för ökad trygghet i kommunen. Priset gick i år till de frivilliga inom den ideella föreningen Brottsoffer-, Kvinno- och Tjejjouren i Södertälje. BRÅ:s ordförande Elov Hansjons stod för tal och utdelning.

"Röster från själens rum"

I flera månader tränade åtta seniorer tillsammans med Opera Improvisatörerna på att spontansjunga och spontanagera. Resultatet kunde beskådas under två kvällar på Sagateatern i produktionen "Röster från själens rum", en del av Kultur 365.

DECEMBER

5i12-priset till Tillsammans för Södertälje

5i12-priset gick till nätverket Tillsammans för Södertälje, som arbetar för att koppla samman samhällets olika delar, för tolerans och mot rasism. I Södertälje har priset delats ut sedan 1993, i samarbete med Länsstidningen Södertälje.

Konferens för vårdpersonal och IT-expert

Konferensen Modern teknik i äldreomsorgens hand samlade vårdpersonal och IT-expert från hela landet i Stadshuset, för att besvara frågan "Hur kan vi använda teknik för att göra äldreomsorgen roligare, mänskligare och mer meningsfull?". Deltagarna fick bland annat lära sig om surfplattor : hur de kan ge äldre bättre kontakt med sina anhöriga, och hur de, tillsammans med fantasin, kan hjälpa äldre att drömma sig bort från sin sjukdom.

Uppskattad julbelysning

Inför första advent tändes julbelysningen i Södertälje stadskärna. Förutom belysning på Nygatan, Järnagatan och gågatan gjordes en extra satsning på julbelysning kring Marenområdet och i ett par av våra centrala parker. Många hörde av sig till Kontaktcenter och visade sin uppskattning för de fina ljusen i och kring Maren. ■

Ett attraktivt och hållbart Södertälje

VI VILL SKAPA ETT BÄTTRE SÖDERTÄLJE, för alla. För oss innebär det ett attraktivare och mer hållbart Södertälje. När 2014 summeras kan vi se att även om Södertälje fortfarande har många utmaningar så har utvecklingen inom flera områden gått åt rätt håll.

Prioriteringen av barn och ungas utbildning ger resultat. Genom systematiskt kvalitetsarbete och medvetna satsningar såsom anställning av utvecklingslärare och införande av tvåårearsskap fortsätter resultaten att förbättras.

Sverige och världen står inför stora utmaningar för att klara av att ställa om till ett hållbart samhälle. Södertälje har i förhållande till andra kommuner kommit långt och har goda möjligheter att utveckla profilen som hållbar kommun. Ett exempel där Södertälje är i framkant är andelen ekologiska inköp som har ökat till 47 procent, från 43 procent år 2013.

Södertälje ska vara attraktivt och lätt för människor att besöka och bosätta sig i, för företag att etablera sig och växa i och för kommunens invånare att leva i. Därför behöver fler moderna bostäder byggas i Södertälje centrum och andra delar av kommunen. Vi behöver också lyfta fram vattnet, kulturen, idrotten, naturen och skapa fler mötesplatser för gemenskap och samhörighet. Det är glädjande att se hur Södertälje city – i samverkan har växt fram. En fördjupad samverkan med fastighetsägare, handlare och restaurangägare för att höja stadskärnans attraktivitet.

Både mindre företag och stora industrier i Södertälje är viktiga för vår kommun, för Stockholms län och för Sverige.

För att upprätthålla den kompetens man behöver, och hela tiden utvecklas, behövs samhällets omfamning av industrierna. Rätt utbildad arbetskraft och infrastruktur är två viktiga delar. Under året har samarbetet kring

Södertälje Science Park tagit flera viktiga steg framåt. Scania, AstraZeneca, KTH och kommunen samverkar där kring framtidens utbildning och forskning.

2014 kom hemtjänsten att handla om att ta polisen i handen och att diskutera fusk och misstänkt brottslighet, istället för kvalitet och utveckling. Vi fick se de värsta avarterna med fri etablering. Det enda ansvarsfulla var att avbryta LOV. Den nya valfrihetsmodell som införts innebär fem upphandlade företag och kommunens egen regi att välja mellan, och kvalitetsarbetet kan hamna i fokus igen.

Södertälje har fortsatt påverkats av den fasansfulla utvecklingen i Mellanöstern. Många flyktingar söker sig till just vår kommun men alltför många får en dålig start. Vi har presenterat ett förslag under 2014 – VEBO – som skulle kunna ge ett bättre mottagande för många flyktingar i Sverige.

Genom ekonomiskt ansvarstagande och tuffa prioriteringar visar bokslutet goda siffror. För andra året i rad kan stora amorteringar på låneskulden göras. För mig är det viktigt att ekonomin sköts på ett ansvarsfullt och långsiktigt hållbart sätt. Den kommun vi lämnar över till kommande generationer ska vara stabil men också socialt och ekologiskt hållbar. Ordning och reda i ekonomin skapar förutsättningar för att investera mer i våra barns utbildning och i vår välfärd. ■

Boel Godner
Kommunstyrelsens
ordförande (S)

**UNDER ÅRET HAR SAMARBETET
KRING SÖDERTÄLJE SCIENCE PARK TAGIT
FLERA VIKTIGA STEG FRAMÅT. SCANIA,
ASTRAZENECA, KTH OCH KOMMUNEN
SAMVERKAR DÄR KRING FRAMTIDENS
UTBILDNING OCH FORSKNING**

FOTO: SAM INDRAC/CRISP FILM

TROTS DEN DÄMPADE
TILLVÄXTEN FORTSÄTTER
SYSSELSÄTTNING OCH
ARBETADE TIMMAR
ÖKA I GOD TAKT.

Samhällsekonomisk utveckling

Dämpad tillväxt

Svensk ekonomi utvecklades förhållandevis svagt under 2014, tillväxten dämpades markant sedan ett uppsving under andra halvåret 2013. Det främsta skälet är en fortsatt svag internationell utveckling och därmed en fortsatt svag svensk export.

Trots den dämpade tillväxten fortsätter sysselsättning och arbetade timmar öka i god takt. Det betyder att produktiviteten utvecklas mycket svagt. I denna spretiga bild klarar sig skatteunderlaget förvånansvärt bra, med reala ökningarna runt 2 procent i år och nästa år, främst tack vare den starka ökningen av antalet arbetade timmar.

God skatteunderlagstillväxt

Under 2014 steg antalet arbetade timmar i ekonomin betydligt mer än 2013 samtidigt som den automatiska balanseringen av inkomstanknutna pensioner höll tillbaka pensionsinkomsterna. Det resulterade i att skatteunderlaget växte i samma takt som året innan.

Efter ett par år där skatteunderlagets ökning hållits tillbaka, av måttlig sysselsättningsutveckling (2013) och den automatiska balanseringen av allmänna pensioner (2014), ser det ut att skjuta fart under 2015. Indexeringen av pensionerna blir högre samtidigt som vi förutser större löneökningar. Dessutom påverkas utvecklingen av ändringar i skattelagstiftningen, i motsats till 2014 sker inte någon höjning av grundavdragen för pensionärer 2015, men avdragsrätten för pensionssparande minskar.

Ökningstakten avtar dock efter 2015, främst till följd av att arbetade timmar inte längre ökar i samma utsträckning i och med att konjunkturuppgången beräknas övergå till en situation med en ekonomi i balans 2016.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

Olika skatteunderlagsprognoser – procentuell förändring

	2014	2015	2016	2017	2018
SKL, feb 2015	3,2	5,1	5,1	4,5	4,3
SKL, dec 2014	3,3	5,2	4,7	4,5	4,2
ESV, jan 2015	2,8	4,7	4,4	4,7	4,5
BP, sep 2014	3,3	4,6	5,5	5,3	4,6

Nyckeltal för den svenska ekonomin – procentuell förändring om inte annat anges. Källa: SKL.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
BNP	1,3	1,9	2,9	3,2	2,3	1,8
Sysselsättning, timmar	0,4	2,1	1,5	1,1	0,7	0,4
Öppen arbetslöshet, nivå	8,0	7,9	7,4	6,6	6,5	6,5
Timlön,	2,5	2,8	3,0	3,2	3,4	3,5
Konsumentpris KPI	0,0	-0,2	0,6	2,1	3,2	3,1

Sverige är en exportberoende ekonomi vilket bidrar till att störningar i omvärlden får extra stort genomslag i vår ekonomi. Omvärldens ekonomier går just nu i otakt. I USA har tillväxten etablerat sig på en hygglig nivå och arbetslösheten har sjunkit snabbt, även Storbritannien har haft en stark ekonomisk utveckling. I våra nordiska grannländer har den ekonomiska utvecklingen snarast gått i motsatt riktning, och även i euroområdet försvagades det ekonomiska läget under hösten.

Utvecklingen på arbetsmarknaden kan beskrivas som splittrad. Trots relativt svag tillväxt har sysselsättningen stått emot och utvecklats förvånansvärt bra. Samtidigt har antalet personer i arbetskraften fortsatt att växa. På sikt är det naturligtvis bra, men med den begränsade efterfrågan på arbetskraft har det inneburit att arbetslösheten har bitit sig fast runt 8 procent.

Södertälje är den kommun i Stockholms län med den högsta andelen inskrivna på arbetsförmedlingen, och den enda kommunen i länet där arbetslösheten ökade under 2014. Utmaningen för Södertälje ligger i att kunna pressa tillbaka arbetslösheten, i första hand till de nivåer Södertälje hade innan lågkonjunkturen, men på sikt bör målsättningen för kommunen vara att ligga på samma nivåer som övriga kommuner i Stockholms län.

Behoven som följer av en ökande befolkning och förändringar mellan åldersgrupper tar allt mer resurser i anspråk. De investeringar som behövs för att möta ökande volymer kräver mer utrymme i driftsbudgeten. För att klara ökade behov krävs att kostnaderna anpassas efter mindre volymer inom de verksamheter där behoven minskar, till exempel inom gymnasieskolan där elevkullarna sjunker. ■

Regionens utveckling

Stockholms län i korthet

- Svarar för 49 procent av Sveriges totala befolkningsökning
- Står för 30 procent av landets BNP
- Har 34 procent av Sveriges nyföretagande
- Har Sveriges högsta sysselsättningsgrad
- Mest kunskapsintensiva regionen utanför USA
- Har 17 universitet och högskolor

Stockholms län konkurrerar inte med andra regioner i Sverige utan med andra regioner i Europa och världen. Visionen enligt den regionala utvecklingsplanen (RUF2010) är att bli Europas attraktivaste storstadsregion.

Befolkningsökningen fortsätter

Stockholms läns kraftiga befolkningsutveckling fortsätter. Under 2014 ökade befolkningen med 35 002 personer i Stockholm län. Det är en något lägre ökning än 2013. Länets befolkning uppgår därmed till 2 198 044 personer vid utgången av 2014. Södertäljes befolkning ökade med 1 163 personer till 92 235 personer. Södertäljes ökning är inte längre bland de tre högsta i länet utan har fallit till 10:e plats bland länets kommuner.

Fortsatt lågt byggande av bostäder

Under år 2014 påbörjades ca 15 000 nya bostäder i Stockholms län. Det är fler än på många år men betydligt färre än antalet inflyttare. Trots det högsta bostadsbyggandet i Södertälje sedan 1991 är det också här för lågt jämfört med befolkningstillväxten.

Fortsatt befolkningstillväxt ställer höga krav på utveckling inom samtliga samhällsområden

Befolkningstillväxten i Stockholms län ställer inte bara krav på ett ökat bostadsbyggande. Utveckling krävs även inom en rad olika samhällsområden som exempelvis: Förskolor och skolor, högre utbildning, sjukvård, kollektivtrafik och infrastruktur.

Sociala skillnader inom länet ökar

Samtidigt som mycket i utvecklingen är positivt, så ökar de sociala skillnaderna inom regionen. Det handlar både om rumsliga skillnader och om skillnader mellan olika befolkningsgrupper. Integration på arbetsmarknaden där födelse-land inte spelar roll för anställning är en central fråga för Stockholmsregionens utveckling.

Södertälje kommun bedriver arbete med att stärka den regionala utvecklingen via olika partnerskap och intresseorganisationer. Arbetet bedrivs på flera olika arenor för:

- Stockholm-Mälardalsregionen
- Stockholmsregionen
- Södertörnssamarbetet

Södertälje och Stockholm-Mälardalsregionen

Mälardalsrådet

Södertälje kommun är medlem i Mälardalsrådet, som under 2014 har arbetat för att komma överens om trafikering inför Citybanans öppnande år 2017, med att hitta gemensamma biljettsystem i Stockholm-Mälardalen och sist men inte minst med gemensamma kollektivtrafiktaxor över länsgränserna.

Transportkorridorsarbete: Ostlänken & Svealandsbanan & Södra stambanan

Ostlänken – en ny järnvägsförbindelse mellan Järna och Linköping via Nyköping och Norrköping. Ostlänken bedöms vara mycket betydelsefull för Södertäljes utveckling och kommer att innebära en närmare koppling till flera stora städer liksom en närmare koppling till Skavsta flygplats. Under 2015 kommer arbetet fokuseras på att reda ut exakt var spåren ska gå inom den korridor som avsatts i översiktsplanen, från Järna och söderut. Svealandsbanan öppnades för trafik 1998 mellan Kungsör-Eskilstuna-Strängnäs-Läggesta-Nykvarn-Södertälje. Under 2014 har arbete inletts med dubbelspårsutbyggnad förbi Strängnäs vilket kommer att göra det möjligt att köra fler tåg i rusningstid.

Södertälje och Stockholmsregionen

SLL/TMR och den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUF2010)

Stockholms läns landsting (SLL), Tillväxt, Miljö & Regionplanering (TMR) har under många decennier arbetat med planering för Stockholmsregionen. I slutet av 2014 beslutade landstingsfullmäktige om en översyn/uppdatering av den nu gällande regionplanen, regional utvecklingsplan för Stockholms län (RUF2010).

RUF2010 beskriver hur Stockholmsregionen ska utvecklas avseende befolkning och företag och vilka krav det ställer på bland annat nya bostäder, arbetsplatsområden, skolor, omsorg. En viktig del i tanken kring hur Stockholmsregionen ska utvecklas är att den ska bli en mer flerkärnig region där strukturen innehåller åtta regionala stadskärnor, varav Södertälje är en.

UNDER ÅR 2014 HAR SÖDERTÄLJE, LIKT TIDIGARE ÅR, AKTIVT BEVAKAT KOMMUNENS FRÅGOR OM KOLLEKTIVTRAFIKENS UTVECKLING GENTEMOT SLL/TRAFIKFÖRVALTNING

Stockholms läns landsting, Trafikförvaltningen

En viktig del i den regionala utvecklingen har kollektivtrafiken i länet stått för. Under år 2014 har Södertälje, likt tidigare år, aktivt bevakat kommunens frågor om kollektivtrafikens utveckling gentemot SLL/Trafikförvaltning.

Södertälje och Södertörnssamarbetet

De åtta kommunerna på Södertörn; Botkyrka, Nykvarn, Nynäshamn, Haninge, Huddinge, Salem, Södertälje och Tyresö har en lång tradition av samarbete för att stärka den kommunala och regionala utveckling som gynnar Södertörn och dess kommuner. Samarbetet sker inom flera områden, bland annat gymnasiet, energi, miljö, återvinning och gemensam räddningstjänst.

Södertälje kommun har under 2014 utvecklat och stärkt samverkan genom Södertörnssamarbetet. Kommunen har även medverkat i flertalet av de olika projektgrupperingar som finns:

- GIS-samverkan
- Infrastruktur
- Matchning Södertörn
- Upphandling
- Gymnasiesamverkan
- Överförmyndarverksamheten
- Etablering Södertörn
- H/N/S IT-drift 110101
- Hållbart byggande på Södertörn
- Samordnad varudistribution.

**Invånare med utländsk bakgrund
31 december 2014, efter ursprungsland**

	Antal
Irak	10 214
Syrien	8 682
Finland	5 964
Turkiet	5 385
Polen	2 064
Libanon	2 013
Tyskland	1 192
Chile	895
Jugoslavien	771
Bosnien och Hercegovina	541
Övriga länder och territorier	7 483
Totalt	45 712

Befolkningen 2014

FOLKMÄNGDEN I SÖDERTÄLJE KOMMUN uppgick till 92 235 personer den 31 december 2013. Under året ökade befolkningen med 1 163 personer eller 1,3 procent.

► [Se diagram 1](#)

Folkmängden i Sverige uppgick till 9 747 355 personer vilket var en ökning med 102 491 personer eller 1,1 procent. 2014 var första året Sveriges befolkning ökat med mer än hundra tusen personer.

Befolkningsökningen i Södertälje kommun kan härledas till både naturlig befolkningsökning, det vill säga fler personer föds än avlider, och ett positivt flyttnetto, det vill säga att fler personer flyttar in till kommunen än flyttar ut.

► [Se diagram 2](#)

Antalet levandefödda barn i Södertälje under 2014 var 1 142 och antalet avlidna var 694 vilket gav ett födelseöverskott på 448 personer.

Antalet inflyttare uppgick till 6 737 och antalet utflyttare till 6 034 vilket gav ett positivt flyttningnetto på 1 117 personer. Inflyttningen från övriga länet och riket ökade samtidigt som inflyttningen från utlandet ökade. Utflyttningen till övriga länet och övriga riket ökade samtidigt som utvandringen minskade något.

Flyttningnetto 2014, totalt **1 117**

Därav mot:

Stockholms län	-386
Övriga Sverige	-490
Utlandet	1 579

Befolkningssammansättning

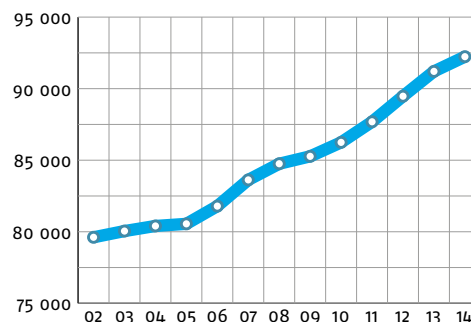
Medelåldern i Södertälje låg 2014 på 39,0 år jämfört med rikets 41,2 år.

► [Se diagram 3](#)

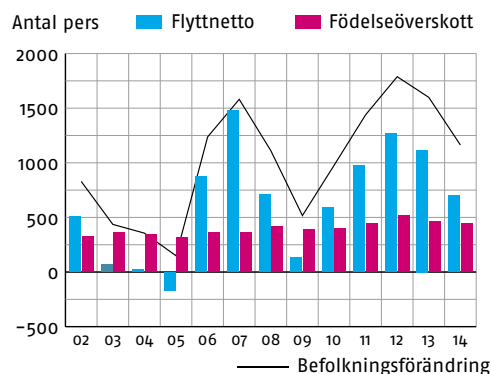
Vid årsskiftet hade cirka 49 procent av Södertäljeborna utländsk bakgrund, vilket definieras som personer födda utomlands eller personer födda i Sverige vars båda föräldrar är födda utomlands. Personer med ursprung i Irak utgör den största enskilda gruppen av personer med utländsk bakgrund, följt av personer med bakgrund i Syrien. ■

► [Se tabell på vänster sida](#)

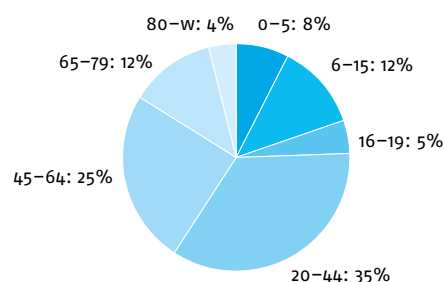
1. Befolkningsutveckling 2002–2014

2. Förklaringsvariabler till Södertälje kommuns befolkningsutveckling 2002–2014

3. Åldersfördelning år 2014

Boende, näringsliv och arbetsmarknad

FOTO: SAM ANDERSSON/FILM

SÖDERTÄLJE VAR 2014, LIKSOM TIDIGARE ÅR, DEN TREDJE STÖRSTA ARBETSMARKNADEN I STOCKHOLMS LÄN MED 43 925 ARBETSTILLFÄLLEN.

Bostäder

Under 2014 färdigställdes enligt preliminär statistik 337 nya bostäder i Södertälje. Det är betydligt fler än de 59 bostäder som färdigställdes under 2013 och är också den högsta noteringen sedan 1991. Bland större färdigställda projekt märks Lampan, och första etappen av Lejonet.

Södertäljes nya översiktsplan **FRAMTID SÖDERTÄLJE 2013–2030 (ÖP)** antogs av kommunfullmäktige och trädde i kraft i slutet på 2013 och är nu ett viktigt styrdokument för all planering.

Bygglov och detaljplaner

Förändringarna i plan- och bygglagen från 2013 gav kommunerna ett utökat uppdrag att övervaka byggprocessen. Lagen anger också att den maximala tiden från det att bygglovsansökan är komplett till svarsbesked om beslut får vara högst tio veckor. Andelen ansökningar som besvarades i tid under 2014 uppgick till 91 procent, en lika stor andel som 2013 trots att antalet ärenden ökade kraftigt under 2014, då det inkom 1 159 nya ärenden, vilket är en ökning med 22 procent jämfört med året innan.

Under 2014 kom det in 48 nya förfrågningar om planbesked. Det är fler än året innan då 38 förfrågningar kom in. Planbeskeden ska enligt plan- och bygglagen besvaras inom fyra månader. 40 av inkomna planförfrågningar har fått planbesked i tid och åtta utreds.

Under 2014 har ett 80-tal detaljplaneprojekt varit påbörjade. Av dessa har ett 20-tal varit vilande hela eller delar av året. Under 2014 vann 22 detaljplaner laga kraft.

Den fördjupade översiktsplanen för Järna tätort med omnejd antogs i juli 2014. Som en fortsättning på arbetet med planeringen i Järna har prioriteringsarbetet med vad som ska detaljplanläggas och i vilken ordning påbörjats. Programarbete för Östertälje station med utblick mot bl.a. Fornhöjden har påbörjats.

Inom programmet för förnyelse av stadskärnan fortsätter arbetet med detaljplaner som på sikt kan ge förutsättningar för 350 nya bostäder i stadskärnan.

► **Se diagram 1**

Näringsliv och arbetsmarknad

Södertälje var 2014, liksom tidigare år, den tredje största arbetsmarknaden i Stockholms län med 43 925 arbetstillfällen.

Södertälje är en viktig arbetsmarknad för regionen och arbetspendlingen är omfattande. Enligt den senaste registerbaserade statistiken som avser 2013 pendlade 20 480 personer in till Södertälje medan 14 063 pendlade ut ur kommunen. Den andel av befolkningen som bor och arbetar i kommunen uppgick till 26 855 personer (SCB).

Näringslivet i Södertälje är varierat vad gäller branscher och storlek på företag, även om de två största företagen Scania och Astra Zeneca klart dominerar som arbetsgivare.

Näringslivets utveckling har varit positiv med 7 572 registrerade arbetsställen, att jämföra med 7 400 för 2012 (SCB).

Tillverkningsindustrin utgör den största branschen med 14 826 arbetstillfällen. De andra stora branscherna i Södertälje är handel med 3 968 arbetstillfällen och byggindustri med 3 120 arbetstillfällen, utbildning med totalt 3 906 och vård och omsorg med 7 599 arbetstillfällen.

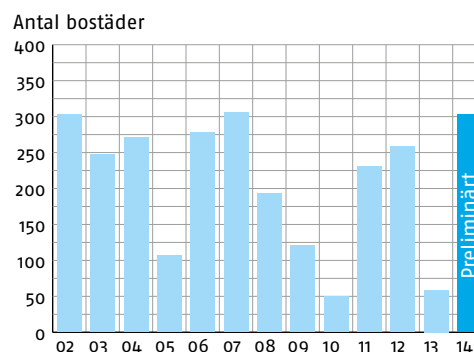
Destination Södertälje är Södertäljes näringslivskontor och i uppdraget ingår även att i samverkan med företag och föreningar, med flera marknadsföra Södertälje som plats. Ett arbete pågår för att stärka bilden av Södertälje med syfte att bland annat attrahera fler företagsetableringar. Dessutom har ett arbete inletts för att utveckla Södertälje Science Park – en regional nod och mötesplats för samarbete mellan näringsliv, samhälle och akademi.

Mark för företagsetablering

Ytan planlagd mark 2014 är oförändrad jämfört med föregående år, 49 ha, varav 22,6 ha är byggklar mark. Under året har kommunen sålt 0,7 hektar mark genom planändring för en enskild fastighet.

Vid årsskiftet 2014 har kommunen 18,3 hektar etableringsklar mark i centralorten, 4 hektar i Järna och 0,3 hektar i Hölö. I framtiden kan Almnäsområdet bli kommunens stora satsning på mark för företagsetableringar, planläggning av drygt 80 hektar mark pågår. ■

1. Färdigställda bostäder i Södertälje kommun 2002–2014

Kommunens organisation

FOTO: SANDRA VESTERDAHL

De ordinarie ledamöterna i kommunstyrelsen. Bakre raden från vänster: Mats Siljebrand (FP), Alexander Lindholm (S). Mittersta raden: Tage Gripenstam (C), Boel Godner (S), Staffan Norberg (V). Främre raden: Marita Lärnestad (M), Anne-Marie Larsson (M), Ewa Lofvar Konradsson (MP). Saknas: Elof Hansjons (S), Aydin Üzkaya (S), Tommy Hansson (SD).

Politisk ledning

Kommunfullmäktige är Södertälje kommuns högsta beslutande instans, en lokal riksdag om man så vill. Kommunfullmäktiges 65 ledamöter väljs av medborgarna vart fjärde år samtidigt som valet till riksdag och landsting äger rum.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige

Perioden 14 oktober 2014 till och med 14 oktober 2018

	Mandat
Socialdemokraterna (S)	23
Moderaterna (M)	12
Sverigedemokraterna (SD)	9
Miljöpartiet (MP)	6
Folkpartiet (FP)	4
Vänsterpartiet (V)	4
Kristdemokraterna (KD)	3
Centern (C)	3
Realistpartiet (RP)	1
Totalt	65

Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för att den kommunala servicen är likvärdig i hela kommunen, att lagar och förordningar följs och att skattemedlen används effektivt. Kommunfullmäktige beslutar om skatteuttaget, nivån på taxor och avgifter och fastställer budget för kommunens nämnder och avkastningskrav för aktiebolagen. Besluten i kommunfullmäktige verkställs av kommunens nämnder, styrelser och bolag.

Kommunstyrelsen är det ledande och samordnande organet. Kommunstyrelsen ska leda förvaltningen och ha

uppsikt över verksamheten i kommunens bolag och nämnder, följa frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning m.m.

Kommunstyrelsen har elva ledamöter och elva ersättare. Antalet ledamöter från varje parti är proportionellt till mandatfördelningen i kommunfullmäktige.

De olika nämnderna är organiserade i nio facknämnder och fyra kommundelsnämnder. Facknämnderna är: Utbildningsnämnd, socialnämnd, omsorgsnämnd, arbetslivsnämnd, kultur- och fritidsnämnd, äldreomsorgsnämnd, stadsbyggnadsnämnd, teknisk nämnd och miljönämnd. De fyra kommundelsnämnderna finns i kommunens ytterområden: Enhörna, Hölö-Mörkö, Järna och Vårdinge-Mölnbo. Dessutom finns överförmyndarnämnd, valnämnd, arvodesnämnd och kommunrevision.

Förvaltningsledning

STADSDIREKTÖR: Marin Andreae

Södertälje kommuns verksamheter leds av stadsdirektören. Stadsdirektören är även chef över bolagskoncernens vd.

Kommunkoncernen

Södertälje kommunkoncern omfattar kommunen och de bolag i vilka kommunen har ett väsentligt inflytande. De bolag som kommunen äger tillsammans med andra aktörer anses ingå i koncernen motsvarande den ägda andelen.

► [Se organisationsschema till höger](#)

KOMMUNFULLMÄKTIGE

VALNÄMND

ÖVERFÖRMYNDARNÄMND

KOMMUNREVISION

ARVODESNÄMND

KOMMUNSTYRELSE

NÄMNDER	KONTOR	HELÄGDA KOMMUNALA BOLAG	DELÄGDA BOLAG	KOMMUNALA UPPDRAGSFÖRETAG
Utbildningsnämnd	Utbildningskontor	Södertälje kommuns förvaltnings AB	Söderenergi AB (42 %)	Politisk verksamhet samt infrastruktur, skydd m.m. 41 mkr, 10 %
Äldreomsorgsnämnd	Social- och omsorgskontor	Telge (i Södertälje) AB	SYVAB (16,7 %)	Pedagogisk verksamhet 145 mkr, 5 %
Socialnämnd		Telge Energi AB	Glasberga Fastighets AB Kommunen 25 % Telge bostäder 25 %	Äldreomsorg 185 mkr, 16 %
Omsorgsnämnd	Arbetslivskontor	Telge Nät AB	Telge Tillväxt AB (93 %)	Insatser till personer med funktionsnedsättning 401 mkr, 35 %
Arbetslivsnämnd	Kultur- och fritidskontor	Telge Återvinning AB	Kommunalförbund Södertörns Brandförsvarsförbund Samordningsförbundet i Södertälje	Vuxenvård (IFO) 10 mkr, 13 %
Kultur- och fritidsnämnd	Samhällsbyggnadskontor	Telge Kraft AB		Barn- och ungdomsvård 57 mkr, 24 %
Teknisk nämnd	Lantmäterikontor	Telge bostäder AB		Särskilda riktade insatser och övrigt 10 mkr, 5 %
Stadsbyggnadsnämnd	Miljökontor	Telge Fastigheter AB		
Miljönämnd		Södertälje Hamn AB		
Enhörna kommundelsnämnd		Telge Hamn AB		
Järna kommundelsnämnd		Tom Tits Experiment AB		
Hölö-Mörkö kommundelsnämnd		Telge Hovsjö AB		
Vårdinge-Mölnbo kommundelsnämnd		Telge Inköp AB		

*Friskolor och köp av andra
kommuner ingår ej.*

SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET

Kommunfullmäktige

ORDFÖRANDE: Besim Aho (S)

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige har 65 ordinarie ledamöter och sammanträder tio gånger per år. Mötena är öppna för allmänheten.

Kommunstyrelse

ORDFÖRANDE: Boel Godner (S)

Kommunstyrelsen är kommunens "regering" med uppdrag att bereda alla ärenden som ska beslutas i kommunfullmäktige och svara för finansiell styrning och samordning. Kommunstyrelsen svarar också för verkställigheten av kommunfullmäktiges beslut. Kommunstyrelsen har elva ledamöter.

Överförmyndarnämnd

ORDFÖRANDE: Barbro Hedlund (S)

Överförmyndarnämnden har tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare. Dessa hjälper personer som inte själva kan ta tillvara sin rätt eller förvalta sin ekonomi.

Valnämnd

ORDFÖRANDE: Gunilla Andir (S)

Enligt vallagen skall det finnas en valnämnd i varje kommun. Valnämndens huvuduppgift är att ansvara för det praktiska genomförandet av de allmänna valen i respektive kommun, till exempel val till riksdag, landsting, kommunfullmäktige och till EU.

Kommunrevision

ORDFÖRANDE: Elisabet Komheden (S)

Kommunrevisionen är det samlade namnet för de elva av fullmäktige valda revisorerna. Revisorerna är självständiga och oberoende i förhållande till fullmäktige, styrelsen och nämnderna samt till granskade bolag. Enligt kommunallagen ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden. Revisorernas årliga revisionsberättelse till fullmäktige ligger till grund för ansvarsprövningen av styrelsen och nämnderna.

Arvodesnämnd

ORDFÖRANDE: Alf Eriksson (S)

Arvodesnämnden bereder frågor om ekonomiska förmåner till kommunens förtroendevalda såsom bestämmelser om arvodenas storlek och konstruktionen av arvodena.

Utbildningsnämnd

ORDFÖRANDE: Peter Friström (S)

UTBILDNINGSDIREKTÖR: Peter Fredriksson

Utbildningsnämnden är ansvarig för förskola, skolbarnomsorg, grundskola samt särskola i Södertälje med undantag av de yttre kommundelarna Järna, Hölö-Mörkö, Enhörna och Vårdinge-Mölnbo. Nämnden har även ansvar för gymnasieskolan i hela kommunen.

Äldreomsorgsnämnd

ORDFÖRANDE: Kerstin Pettersson (V)

SOCIALDIREKTÖR: Gilda Johansson

Äldreomsorgsnämnden är ansvarig för äldreomsorgen i Södertälje med undantag av de yttre kommundelarna, Enhörna, Hölö-Mörkö, Järna och Vårdinge-Mölnbo.

Socialnämnd

ORDFÖRANDE: Rose-Marie Jacobsson (S)

SOCIALDIREKTÖR: Gilda Johansson

Socialnämnden är ansvarig för individ- och familjeomsorg (utredning, vård och behandling samt ekonomiskt bistånd). Nämnden har även ansvar för psykiatri.

Omsorgsnämnd

ORDFÖRANDE: Ifeta Ahmic (S)

SOCIALDIREKTÖR: Gilda Johansson

Omsorgsnämnden är ansvarig för verksamhet för personer med funktionsnedsättning.

Arbetslivsnämnd

ORDFÖRANDE: Besim Aho (S)

ARBETSLIVSCHEF: Arjun Bakshi

Arbetslivsnämnden är ansvarig för arbetsmarknadsfrågor, vuxenutbildning och introduktion för flyktingar och andra invandrare.

Kultur- och fritidsnämnd

ORDFÖRANDE: Anna Bohman (S)

KULTUR- OCH FRITIDSCHEF: Staffan Jonsson

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för, kommunens fritidsgårdar, Torekällbergets museum, Luna kulturhus, kulturskolan, Estrad och program och konferens. Idrottsanläggningar och det kommunala föreningslivet ligger även inom nämndens ansvarsområde. Ansvar för verksamheten i de yttre kommundelarna ligger på respektive kommunalnämnd.

Teknisk nämnd

ORDFÖRANDE: Ewa Lofvar Konradsson (MP)

SAMHÄLLSBYGGNADSDIREKTÖR: Kenneth Hagström

Tekniska nämnden ansvarar för kommunala gator och vägar. Ansvaret för gator och vägar i kommundelarna ligger på kommunalnämnderna i Enhörna, Järna, Hölö-Mörkö och Vårdinge-Mölnbo. Den tekniska nämnden har också ansvaret för exploateringsfrågor, trafiksäkerhetsfrågor och parkeringsövervakning.

Stadsbyggnadsnämnd

ORDFÖRANDE: Staffan Norberg (V)

SAMHÄLLSBYGGNADSDIREKTÖR: Kenneth Hagström

Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för plan- och byggverksamhet samt mät- och kartverksamheten i kommunen. Ansvaret för plan- och byggverksamhet i de fyra kommundelarna ligger på kommunalnämnderna.

Miljönämnd

ORDFÖRANDE: Patrik Waldenström (MP)

MILJÖCHEF: Helena Götherfors

Miljönämnden fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Nämnden utför också de miljöuppgifter som enligt lag ska verkställas av den kommunala nämnden inom plan- och byggnadsväsendet.

Kommundelsnämnder

Det finns fyra kommunalnämnder, som ansvarar för stora delar av verksamheterna ute i kommundelarna; förskola, grundskola, äldreomsorg samt vissa delar av den tekniska verksamheten och kultur- och fritidsverksamheten. Den personal, som arbetar inom nämndens ansvarsområden har sin organisatoriska tillhörighet i de fackkontor där verksamheten finns samlad.

Enhörna kommunalnämnd

ORDFÖRANDE: Johan Ögren (S)

Järna kommunalnämnd

ORDFÖRANDE: Hanna Klingborg (MP)

Hölö-Mörkö kommunalnämnd

ORDFÖRANDE: Kerstin König (S)

Vårdinge-Mölnbo kommunalnämnd

ORDFÖRANDE: Björn Å Eriksson (S)

KOMMUNÄGDA BOLAG

Södertälje Kommuns Förvaltnings AB

STYRELSEORDFÖRANDE: Boel Godner (S)

VD: Stefan Hollmark

Södertälje Kommuns Förvaltnings AB är ett ägarbolag som äger Telge (i Södertälje) AB. Bolaget har till föremål för sin verksamhet att äga och förvalta aktier i aktiebolag som Södertälje kommun använder för sin verksamhet.

Telge (i Södertälje) AB

STYRELSEORDFÖRANDE: Boel Godner (S)

VD: Stefan Hollmark

Telge (i Södertälje) AB är moderbolag för koncernen. I Telge samordnas koncernens stabsfunktioner.

Telge Energi AB

STYRELSEORDFÖRANDE: Stefan Hollmark

VD: Mats Fagerström

Telge Energi AB bedriver elförsäljning i hela Sverige. Bolaget säljer enbart förnyelsebar el. Bolaget äger och driver två vindkraftverk varifrån kunderna kan köpa vindandelar.

Telge Nät AB

TF STYRELSEORDFÖRANDE: Erik Andersson (S)

TF VD: Mats B O Larsson

Bolaget ansvarar för fjärrvärme, fjärrkyla, elnät, VA-nätet och ett lokalt bredbandsnät i Södertälje. Bolaget bedriver energiproduktion och energidistribution inom områdena gas, kyla, el- och fjärrvärme och ansvarar för Va-nätet samt stadsnätet som bl.a. levererar data-, telefoni- och TV-tjänster.

Telge Återvinning AB

STYRELSEORDFÖRANDE: Mats Greger (MP)

TF VD: Mette Holst

Bolaget bedriver insamling och behandling av avfall och tillhandahåller återvinningslösningar till hushåll, företag och offentlig förvaltning i Södertälje kommun och i regionen.

Telge Kraft AB

STYRELSEORDFÖRANDE: Anna-Karin Renström

VD: Frans Lundquist

Telge Kraft är ett konsultbolag som på kraftmarknaden bl.a. ansvarar för kraftinköpen åt sin ägare och förvaltar el-portföljer åt nationella kunder. Bolaget bedriver även värdepappersrörelse i dotterbolag.

(forts »)

FOTO: EVA KARLSSON

Telge Bostäder AB

STYRELSEORDFÖRANDE: Ingela Nylund-Watz (S)

VD: Eva Nygren

Telge Bostäder är ett allmännyttigt bostadsföretag som äger och förvaltar flerfamiljshus och radhus.

Telge Fastigheter AB

STYRELSEORDFÖRANDE: Stefan Bengtsson (V)

VD: Liselott Nilsson

Bolaget är lokalförsörjare åt Södertälje kommun vad avser skolor, äldreboende och kontor. Dessutom hyrs kommersiella lokaler ut såsom kontors- och butikslokaler i såväl centrala lägen som i lokala stadscentra.

Södertälje Hamn AB

STYRELSEORDFÖRANDE: Claes Hellgren (S)

VD: Erik Froste

Bolaget bedriver hamn-, stuveri-, terminal- och godsvärdsverksamhet samt i anslutning härtill transport-, lagrings- och speditjonsverksamhet.

Telge Hamn AB

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Södertälje kommun äga, förvärva, bebygga, förvalta och försälja fastigheter och tomträtter för att därpå uppföra och förvalta bostadsfastigheter, kommersiella lokaler och därmed förenlig verksamhet.

Tom Tits Experiment AB

STYRELSEORDFÖRANDE: Peter Karlberg (S)

VD: Björn Edlund

Tom Tits Experiment är ett Science Center med experiment och en kultur- och utbildningsverksamhet. I verksamheten

ingår även butik, restaurang och café, olika arrangemang och program samt turnéverksamhet med mobila utställningar. Tom Tits bedriver även enskild förskola med naturvetenskaplig och teknisk inriktning.

Telge Hovsjö AB

STYRELSEORDFÖRANDE: Stefan Hollmark

VD: Patrik Derk

Telge Hovsjö skall genom att förvalta bostäder, lokaler och grönområden skapa unika samarbeten med skolan, föreningslivet, myndigheter m.fl. för att utveckla bostadsområdet i Hovsjö.

Telge Inköp AB

STYRELSEORDFÖRANDE: Anitra Steen

VD: Anna Karin Renström

Bolaget bedriver inköpsverksamhet för Södertälje kommun och de kommunägda bolagen, samt i förekommande fall till andra närliggande kommuner.

Telge Tillväxt AB

STYRELSEORDFÖRANDE: Stefan Hollmark

TF VD: Ewert Sjöstrand

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att, inom Södertälje kommun, anställa arbetslösa ungdomar och göra dem anställningsbara genom att kombinera uthyrning för arbete med praktik, utbildning, yrkesutbildning, svenskundervisning mm och därmed minska arbetslösheten. Telge Tillväxt ägs av Telge AB tillsammans med Coop Butiker & Stormarknader AB, Sodexo AB, Mekonomen AB, Scania AB, Peab AB, SPP Liv Fondförsäkring AB. Telge AB äger 93 procent och övriga delägare äger 1 procent vardera. ■

God Ekonomisk Hushållning (GEH)

Sammanfattning och bedömning

I förvaltningsberättelsen i årsboks slutet görs en utvärdering om kommunens mål för god ekonomisk hushållning har nåtts. En samlad bild ska lämnas av hur väl kommunfullmäktiges mål och inriktning för ekonomi, personal och verksamhet har uppnåtts. Utvärderingens fokus ska vara att visa om kommunen utfört sin verksamhet väl och om man har kunnat betala för den verksamhet man haft och inte skjuta betalningsansvaret på framtiden.

För Södertälje kommun innebär god hushållning att verksamheten bedrivs effektivt, d.v.s. den kommunala servicen ska infria kommuninvånarnas behov och förväntningar och dessutom bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt. För att nå god hushållning krävs ett systematiskt arbete efter den styrmodell med målstyrning och rambudget som fastställts av kommunfullmäktige och att kommunen har förmåga att anpassa sig efter förändrade förutsättningar under året. Ekonomisk hushållning ska ses i två dimensioner; att hushålla i tiden och över tiden. Det vill säga att väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt, samt att väga verksamhetens behov nu mot verksamhetens behov på längre sikt.

Uppföljningen och utvärderingen utifrån perspektivet

GEH utgår från TRE DELOMRÅDEN:

- Finansiella mål
- Kommunfullmäktiges verksamhetsmål
- Södertälje kommun som arbetsgivare

Varje delområde följs upp och utvärderas och en sammanvägning av delområden görs till en helhet av God Ekonomisk Hushållning.

Uppföljning – sammanfattning

Finansiella mål:	Bra
Kommunfullmäktiges verksamhetsmål:	Ok
Södertälje kommun som arbetsgivare:	Ok
Sammanvägd bedömning av GEH	Ok

Kommunfullmäktiges verksamhetsmål

Område	Läge 2014
Ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet	Ok
Utbildning	Ok
Näringsliv och högskola	Ok
Arbete och försörjning	Ok
Omsorg om barn, ungdomar och vuxna	Ok
Verksamhet för personer med funktionsnedsättning	Ok
Äldreomsorg	Ok
Kultur- och fritid	Ok
Samhällsbyggnad och offentlig miljö	Ok

God Ekonomisk Hushållning 2014

En samlad bild för Södertälje 2014 är att kommunen uppnår en God Ekonomisk Hushållning ställt mot kommunfullmäktiges mål.

De finansiella målen uppnås. 2014 års resultat beror till stor del på en resultatförbättring inom verksamheten och till en mindre del än föregående år på poster av tillfällig karaktär. Resultatnivån måste dock förbättras de kommande åren för att ha de marginaler som krävs och klara en högre egenfinansiering i kommunkoncernens investeringsbehov.

Samtliga verksamhetsmål visar lägesbedömningen **Ok**. Arbetsgivarmålen visar efter en sammanvägning **Ok**.

HELHETSBEDÖMNINGEN AV GEH FÖR KOMMUNEN 2014 MOT KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL ÄR Ok.

UPPFÖLJNING

Uppföljning

FINANSIELLA MÅL

Mål 1:

Kommunen ska uppnå ett resultat exkl. reavinster på 25 mkr 2014.

UPPFÖLJNING: Målet är satt efter nivån på balanskravsresultatet. Utfallet för 2014 mot balanskravet är 107 mkr. Kommunens resultat inklusive reavinster är 116 mkr.

Kommunens resultat innehåller engångsposter på sammanlagt plus 31 mkr. Det underliggande resultatet på 85 mkr har förbättrats med 49 mkr.

Kommunen har 85 procent av sina tillgångar placerade i de kommunala bolagen. De kommunala bolagen har en god resultatförbättring med ett resultat efter skatt på 343 mkr och ett rörelseresultat på 682 mkr.

Kommunkoncernens goda resultat på 454 mkr beror till 108 mkr på engångseffekter.

GEH-bedömningen **Bra** förstärks av ett gott resultat i de kommunala bolagen.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Bra

Mål 2:

Kommuns nettokoncernskuld per invånare ska över tiden minska.

UPPFÖLJNING: En större amortering av låneskulden än prognosticerat har skett under året p.g.a. bättre resultat och lägre investeringstakt. Den externa låneskulden var 10,4 mdkr vid årets slut. En minskning med 5,5 procent till följd av positivt resultat och försäljning av tillgångar. Nettokoncernskulden per invånare sjönk från 180 419 kr till 176 583 kr.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Bra

Mål 3:

Soliditeten i kommunkoncernen ska öka under budgetperioden

UPPFÖLJNING: Soliditeten har ökat med 2,7 procenter till 15,3 procent.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Ok

SÖDERTÄLJE KOMMUN SOM ARBETSGIVARE

Mål 1

Kommunens index för hållbart medarbetarengagemang ska öka.

UPPFÖLJNING: Index för hållbart medarbetarengagemang minskade under året från 81 till 75.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Har brister

Mål 2

Andelen chefer och specialister med utländsk bakgrund ska öka för att personalsammansättningen på sikt i högre grad ska spegla kommunens befolkning.

UPPFÖLJNING: Andelen med utländsk bakgrund i kommunens befolkning var 2014 49,3 procent. Andelen bland kommunens anställda var 39 procent. Andelen chefer med utländsk bakgrund har ökat sedan 2013 och ligger på 21 procent 2014. Andelen specialister med utländsk bakgrund har också ökat och ligger 2014 på 20 procent.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Bra

Mål 3

Lika lön för likvärdiga yrken och kvinnors totala medianlön i förhållande till männens totala medianlön ska öka.

UPPFÖLJNING: Genomförd löneöversyn 2014 visar att kvinnors medianlön är 94 procent av männens, vilket är en ökning med 1 procentenhet från 2013.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Bra

Mål 4

Sjukfrånvaron ska minska varje år för att på lång sikt för kommunen totalt ligga på högst 5 procent.

UPPFÖLJNING: Sjukfrånvaron ökade under året till 7,6 procent av arbetstiden. 2013 var sjukfrånvaron 7,13 procent.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Har brister

LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR OMRÅDET SÖDERTÄLJE KOMMUN SOM ARBETSGIVARE: Ok

Ewa Lofvar Kohradsson, tekniska nämndens ordförande (MP) inviger kommunens första laddstolpe för elbilar. Foto: Sandra Vesterdahl.

Kommunfullmäktiges verksamhetsmål:

EKOLOGISK, EKONOMISK OCH SOCIAL HÅLLBARHET

Mål 1

Den kommunala organisationen och Telge AB ska bli fossilbränslefria.

UPPFÖLJNING: Nya riktlinjer för fordon och drivmedel har tagits fram, med syftet att öka andelen miljöfordon och ställa om till förnyelsebara drivmedel. Riktlinjerna omfattar även elfordon. Laddstolpar för elfordon har etablerats på ett antal strategiska platser i Södertälje. Cirka 7 procent av kommunens personbilar (inkl. lätta lastbilar) är miljöbilar enligt den nya hårdare nationella miljöbilsdefinitionen, som får släppa ut max 95 g koldioxid per km. Övriga bilar byts successivt ut mot miljövänligare alternativ.

Telgekoncernen arbetar systematiskt med att minska fossila utsläpp och energieffektivisera inom sina verksamheter. Några betydelsefulla åtgärder under året är att Södertälje Hamn har övergått till 100 procent el från vindkraft, Telge

Energi har inkluderat sol i alla kunders elavtal och att Blombäckaskolan har fått en solcellsanläggning.

Telge Fastigheter har en målsättning att alla nya byggnader ska bli GreenBuilding-certifierade. Totalt är nu 12 fastigheter GreenBuilding-certifierade.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Ok

Mål 2

Andelen kretsloppslösningar av totalantalet beviljade tillstånd för enskilda avlopp ska årligen öka.

UPPFÖLJNING: Andelen kretsloppslösningar uppgick 2014 till 43 procent. 2013 var andelen 46 procent. Målet har inte uppnåtts.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Har brister

Mål 3

Kommunen ska öka skyddet av värdefull natur.

UPPFÖLJNING: Flera insatser har gjorts för att restaurera

hagmarker och återskapa bete, vid Lina, Skillebyholm, intill Kalkbergets naturreservat och vid Trindborgen Brandalsund. Vandringslederna Täljeleden och Måsnaren-leden har blivit röjda och bra ledmarkerade. Arbete pågår med flera områden där naturreservat är påtänkta.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: **Ok**

Mål 4

Kommunens inköp av ekologiska och lokalproducerade livsmedel ska öka.

UPPFÖLJNING: Andelen inköpta ekologiska livsmedel uppgick 2014 till 47,3 procent (43 % 2013). Andelen ekologiskt kött uppgick till 89 procent, varav ca 70 procent var svenskt kött. Ekologiska mjölkprodukter uppgår till 73 procent, ägg till 87 procent och fryst fisk till 86 procent.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: **Bra**

Mål 5

Andelen barn i ekonomiskt utsatta familjer och barn i familjer med långvarigt bistånd (fattigdom) ska minska.

UPPFÖLJNING: Statistiken från SCB har en eftersläpning på två år, vilket innebär att de uppgifter som redovisas avser 2012. Mellan 2010 och 2012 har andelen barn som lever i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd minskat med 2 procentenheter. Södertälje ligger dock markant över genomsnittet för länet och riket.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: **Ok**

Mål 6

Människors upplevda trygghet ska öka.

UPPFÖLJNING: Följs upp via ett Nöjd-Region-Index (NRI) i SCB medborgarundersökning. Den upplevda tryggheten ökade från 37 vid 2011 års mätning till 41 år 2013. Nästa undersökning genomförs våren 2015.

Mål 7

Människors upplevda inflytande (information, kontakt, påverkan, förtroende) i kommunen ska öka.

UPPFÖLJNING: Nöjd-Inflytande-Index (NII) följs upp via SCB medborgarundersökning. Betygsindex för Södertälje kommun 2013 var 31, en minskning jämfört med 2011 då indexet var 35. Nästa undersökning genomförs våren 2015.

LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR OMRÅDET EKOLOGISK, EKONOMISK OCH SOCIAL HÅLLBARHET: **Ok**

UTBILDNING

Mål 1:

Mål 1

Resultaten i förskolan och skolan ska förbättras.

I förskolan följs varje barns lärande och utveckling utifrån förskolans prioriterade kunskapsområden *Språkutveckling, Lek och samspel, Matematik* samt *Naturvetenskap och teknik*. Resultatet har jämförts med 2013 försämrats något för alla områden utom Naturvetenskap och teknik.

Meritvärde i årskurs 9

Meritvärdet har förbättrats. Läsåret 2013/2014 var meritvärdet i de kommunala skolorna 211,2. Det ska jämföras med siffran 205,3 för läsåret 2012/2013.

Behörighet för fortsatta studier – samtliga kommunal skolor

Andelen elever med behörighet för högskoleförberedande program eller yrkesprogram har ökat med nära 6 procentenheter jämfört med 2012. Trots detta är det 18 procent av eleverna som inte har behörighet till gymnasiets nationella program.

Andelen med högskolebehörighet inom gymnasieskolan

Från och med 2014 har förutsättningarna för högskolebehörighet och examen förändrats för eleverna som lämnar gymnasieskolan, varför jämförelser bakåt i tiden inte kan göras. När det gäller högskoleförberedande program ska eleverna uppnå högskolebehörighet för att få en slutexamen. Av eleverna har 76 procent som gått högskoleförberedande program uppnått högskolebehörighet och därmed också fått slutexamen. När det gäller yrkesprogrammen kan eleverna få en examen från sitt program utan att få en högskolebehörighet. Av de elever som avgått med examen har 31 procent även en behörighet till högskola. 62 procent från yrkesprogrammen har fått sin examen.

LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR OMRÅDET UTBILDNING: **Ok**

NÄRINGSLIV OCH HÖGSKOLA

Mål 1

Antal arbetsställen och antalet anställda (sysselsättnings-tillväxten) ska öka inom alla branscher.

UPPFÖLJNING: Antalet arbetsställen i Södertälje uppgick 2014 till 7 613, vilket är 41 fler arbetsställen än 2013.

Antal anställda i Södertälje har minskat från 44 098 (2013) till 43 925 (2014).

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Ok

Mål 2

Antalet inflyttade arbetsställen ska öka.

UPPFÖLJNING: Antal inflyttade arbetsställen har minskat från 234 (2013) till 215 (2014).

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Har brister

Mål 3

Företagens syn på Södertälje kommuns service och bemötande ska förbättras.

UPPFÖLJNING: Södertälje kommun använder NKI-mätningar (Nöjd Kund Index) som utgångspunkt i förbättringsarbetet. Stockholm Business Alliance (SBA) har som långsiktigt mål angett NKI 75 för samtliga områden.

Den uppföljning som gjorts för tredje tertialen 2014 visar att tre av områdena har ett högre NKI. Området bygglov har ett lägre värde än 2013.

- Brandtillsyn NKI: 86 (78),
- Bygglov: 53 (56),
- Markupplåtelse: 69 (68),
- Miljö- och hälsoskydd: 67 (65),
- Serveringstillstånd: 65 (65)

Siffror inom parentes avser (2013)

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Ok

Mål 4

Antalet studenter och utbildningar vid Campus Telge ska öka.

UPPFÖLJNING: Höstterminen 2014 var det totalt 981 (Ht 2013 935) helårsstudenter på Campus Telge. Antal programstudenter på Campus Telge var 370 och KTH-studenterna var ca 611 (2013 ca 580), d.v.s. totalt 950 helårsstudenter. Övriga registrerade studenter som använder lokaler och tentamensmöjligheter var 230 st (2013 ca 80).

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Bra

LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR OMRÅDET NÄRINGSLIV OCH HÖGSKOLA: Ok

ARBETE OCH FÖRSÖRJNING

Mål 1

Andelen Södertäljebor som har arbete och egen försörjning ska öka.

UPPFÖLJNING: Andelen Södertäljebor som uppbär försörjningsstöd har minskat jämfört med förra året. Antalet försörjningsstödstagare som någon gång under året har uppburit försörjningsstöd uppgår till 6 075, vilket är 916 färre än 2013. Antalet hushåll i snitt uppgår till 2 005, vilket är 397 hushåll färre än 2013. **LÄGESBEDÖMNING: Bra**

Arbetslivsnämndens bidrag till målet är att få människor till egen försörjning eller vidare till insatser hos arbetsförmedlingen. Målet som följs upp är att andelen deltagare inom kommunala arbetsmarknadsinsatser som avslutas till egen försörjning eller program på arbetsförmedlingen ska öka. Resultatet 2014 är 38 procent jämfört med 41 procent under 2013. Målet var satt till 55 procent, vilket inte uppnåts. **LÄGESBEDÖMNING: Har brister**

SAMLAD LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Ok

Mål 2

Antalet hushåll med långvarigt bidragsberoende ska minska.

UPPFÖLJNING: Antalet hushåll med längre bidragsberoende än 10 månader uppgår i snitt under året till 1 593, vilket är 23 färre än snittet 2013. Andelen långtidshushåll av alla hushåll uppgår till 62 procent, att jämföra med 55 procent 2013.

LÄGESBEDÖMNING: Har brister

Arbetslivsnämndens mål är att 25 procent av deltagarna i en arbetsmarknadsinsats ska avslutas till arbetsförmedlingen, resultatet för året uppgick till 13 procent.

LÄGESBEDÖMNING: Har brister

SAMLAD LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Har brister

Mål 3

Antalet unga med försörjningsstöd ska minska.

UPPFÖLJNING: Antalet unga vuxna med försörjningsstöd har minskat under året, totalt fick 225 unga vuxna försörjningsstöd i januari att jämföra med 169 i slutet av året.

LÄGESBEDÖMNING: Bra

Arbetslivsnämnden bidrar till målet genom att ungdomar inom Ung i Tälje ska avslutas till egen försörjning eller gå vidare till insatser hos arbetsförmedlingen. Andelen deltagare som avslutas till egen försörjning uppgick för året till

34 procent vilket är 7 procentenheter under målet. Andelen deltagare som fullföljt insatsen var 83 procent vilket ligger under målet på 90 procent. **LÄGESBEDÖMNING: Har brister.**

SAMLAD LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Ok

Mål 4

Andelen deltagare inom kommunala arbetsmarknadsinsatser som avslutas till egen försörjning eller program på arbetsförmedlingen ska öka.

UPPFÖLJNING: Se uppföljning under mål 3.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Har brister

Mål 5

Resultaten inom vuxenutbildningen ska förbättras.

UPPFÖLJNING: Andelen studerande som fått godkända betyg är högre inom både grundläggande och gymnasial vuxenutbildning. Inom Sfi avslutas fler inom utsatt tid jämfört med 2013.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Ok

LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR OMRÅDET ARBETE OCH FÖRSÖRJNING: Ok

OMSORG OM BARN, UNGDOMAR OCH VUXNA

Mål 1

Antal externa placeringar för skola, vård och behandling ska minska.

UPPFÖLJNING, BARN- OCH UNGDOMSVÅRD: Antalet externa skolplaceringar har minskat och uppgår i dagsläget till fyra, vilket är två färre än förra året och en färre än verksamhetens mål på fem skolplaceringar. **LÄGESBEDÖMNING: Bra.**

UPPFÖLJNING, VUXENVÅRD MISSBRUK: Antalet vårddygn uppgick till 3 582, vilket är 1 491 vårddygn fler än 2013.

LÄGESBEDÖMNING: Har brister.

UPPFÖLJNING, VUXENVÅRD OCH SOCIALPSYKIATRI: Antalet vårddygn uppgick till 4 419, vilket är 1 599 vårddygn fler än 2013.

LÄGESBEDÖMNING: Har brister.

SAMLAD LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Har brister

Mål 2

Fler brukare får ett sammanhållet stöd utifrån individuella behov.

UPPFÖLJNING, BARN- OCH UNGDOMSVÅRD: Barn med behov av sammanhållet stöd ska ha en sammanhållen plan (Min plan). 80 procent har fått en plan, vilket är i nivå med målet. **LÄGESBEDÖMNING: Bra.**

UPPFÖLJNING, VUXENVÅRD MISSBRUK: Under året har i genomsnitt 89 procent av brukarna med behov haft en sammanhållen individuell plan (SIP). **LÄGESBEDÖMNING: Bra.**

UPPFÖLJNING, VUXENVÅRD OCH SOCIALPSYKIATRI: Under året har i genomsnitt 72 procent av brukarna med behov haft en sammanhållen individuell plan (SIP), vilket är lägre än målnivån på 80 procent. **LÄGESBEDÖMNING: Har brister.**

SAMLAD LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Ok

Mål 3

Brukarinflytandet inom vuxenvården ska förbättras.

UPPFÖLJNING, VUXENVÅRD MISSBRUK: Andelen brukare som är nöjda med delaktigheten i planeringen av insatserna uppgår till 92 procent. Målet var satt till 80 procent. **LÄGESBEDÖMNING: Bra.**

UPPFÖLJNING, VUXENVÅRD OCH SOCIALPSYKIATRI: Andelen brukare som är nöjda med delaktigheten i planeringen av insatserna uppgår till 94 procent. Målet var satt till 80 procent. **LÄGESBEDÖMNING: Bra.**

SAMLAD LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Bra

LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR OMRÅDET OMSORG OM BARN UNGDOMAR OCH VUXNA: Ok

VERKSAMHET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Mål 1

Brukarinflytandet ska förbättras.

UPPFÖLJNING: Målet har delvis uppfyllts. 89 procent av brukaren har genomförandeplaner där det framgår hur brukaren varit delaktig. Målet var satt till 85 procent. Målet att tidsbegränsade beslut ska omprövas i tid har däremot inte uppnåtts.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: Ok

Mål 2

Fler brukare får ett sammanhållet stöd utifrån individuella behov.

UPPFÖLJNING: Målet följs upp genom att se på andelen brukare med beslutad insats som har behov av en samordnad individuell plan (SIP). Denna mätning har inte kunnat genomföras under 2014.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Har brister

Mål 3

Kompetensen för medarbetaren ska öka för att kunna se brukaren i ett helhetsperspektiv.

UPPFÖLJNING: Andelen nyanställd personal i egen regi som uppfyller kraven utifrån lokalt framtagna kravprofiler uppgår till 89 procent. Målet var satt till 85 procent. Samma krav gäller för externa utförare, men där saknas uppföljning. Samtliga LSS-handläggare har genomgått internutbildning enligt plan.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Ok

LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR OMRÅDET VERKSAMHET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING: Ok

ÄLDREMSORG**Mål 1**

Brukarinflytandet ska öka.

UPPFÖLJNING: En lokal värdighetsgaranti för vård- och omsorgsboende, hemtjänst och biståndshandläggning har införts. Garantierna omfattar delaktighet, bemötande och trygghet. Uppföljningar visar att brukarna till stora delar upplever att garantin är uppfylld.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Ok

Mål 2

Fler brukare får ett sammanhållet stöd utifrån individuella behov.

UPPFÖLJNING: Verksamheterna arbetar med strukturerade och evidensbaserade metoder enligt Senior Alert. Målnivån för andelen brukare som har en planerad åtgärd (ÅTG) och andel brukare som får en uppföljning inom utsatt tid har uppnåtts. Däremot har inte målnivån nått för andelen brukare som har en teambaserad bedömning (TUBO).

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Ok

Mål 3

Kompetensen för medarbetaren ska öka för att kunna se brukaren i ett helhetsperspektiv.

UPPFÖLJNING: All personal inom boende och hemtjänst har genomfört demensutbildning. Andelen personal som har adekvat utbildning inom hemtjänst uppgår till 82 procent och inom vård- och omsorgsboenden 72 procent. Omvårdnadsutbildning har genomförts och under året har 82 personer anställda inom kommunens äldreomsorg gått utbildningen.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Ok

LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR OMRÅDET ÄLDREMSORG: Ok

KULTUR OCH FRITID**Mål 1**

Variationen inom utbudet för barn och ungdomar ska öka.

UPPFÖLJNING: Satsningen på ökade möjligheter till spontanidrott har fortsatt och flera konstgräsplaner och utegym har tillkommit. Idrott utan gränser har utökat sin verksamhet och verkar idag i 17 skolor. Futebol da Forca möjliggör att fler unga flickor spelar fotboll. Biblioteken har genom extra anslag för mediainköp kunnat öka utbudet för barn och unga. Det utökade samarbetet med Berättarministeriet gav fler unga möjlighet att delta i verksamheten. Programverksamheten utökade sitt utbud för barn och unga och en mobil bioanläggning har införskaffats. Ung Fritid har under året också startat ett stort antal nya aktiviteter.

I övrigt kan nämnas ett utökat samarbete med Kungliga filharmoniska orkestern inom El Sistema, en utökad satsning på Nova, Little Kids Rock som låter barn mellan 10–13 utveckla sitt musikintresse, Rock the Vote som verkade för ökat röstdeltagande hos unga och 1800-talsveckan på Torekällberget som lockade många barn och unga.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Bra

Mål 2

Flickors deltagande i idrottsaktiviteter ska öka.

UPPFÖLJNING: Antalet unga flickor som deltar i idrottsaktiviteter har ökat med 14 procent jämfört med föregående år.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: Ok

34 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Mål 3

Andelen Södertäljebor som nyttjar kultur- och fritidsutbudet ska öka.

UPPFÖLJNING: Nyttjandet av kommunens anläggningar har minskat något under året. Programverksamheten, fritidsgårdarna, Kultur 365 och kulturskolan har under året ökat sitt antal besökare och deltagare medan Torekällberget och konsthallen minskat. Bibliotekslånen har sett på helår minskat men har varje månad sedan sommaren visat en ökning.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: **Ok**

Mål 4

Andelen Södertäljebor som är nöjda med kultur- och fritidsutbudet ska öka.

UPPFÖLJNING: Mätning sker i SCB:s medborgarundersökning sker nästa gång under våren 2015. Resultatet för 2013 visade ett index på 58.

Under året har flera enheter genomfört egna mätningar. Kulturskolans elevenkät visar på en fortsatt hög nöjdhet med verksamheten. Fritidsgårdarnas brukarundersökning 2014, inom ramen för riksomfattande KEKS-nätverket, visar att gårdsbesökarna fortfarande är mycket nöjda.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: **Ok**

LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR OMRÅDET KULTUR OCH FRITID: **Ok**

SAMHÄLLSBYGGNAD OCH OFFENTLIG MILJÖ

Mål 1

Svarstiderna inom kommunens verksamheter för samhällsbyggnad och offentlig miljö ska klara lagens krav och kommunens garantitider.

UPPFÖLJNING: Andelen ansökningar som besvarades inom lagstadgade 10 veckorna uppgick till 91 procent.

Av de 48 förfrågningar om planändring/planbesked under 2014 har 40 ärenden besvarats inom lagstadgade fyra månader och 8 utreds.

Under 2014 inkom 169 förfrågningar om markupplåtelse från polisen, vilka fattar beslut i dessa ärenden. 83 procent (140) av ärendena har besvarats inom de fem dagar som tjänstegarantin anger. Målet var satt till 80 procent.

Under 2014 inkom 446 ansökningar om förlängning av P-tillstånd för rörelsehindrade. Av dessa har 76 procent besvarats inom garantitiden som är tio arbetsdagar.

Mål för svarstider för handläggning av enskilda avlopp har uppnåtts. Tiden fram till beslut var max 10 veckor i 72 procent av alla ärenden (mål 70 procent). Tiden från att ärendet var komplett till beslut var max 4 veckor i 95 procent av alla ärenden (mål 95 procent).

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: **Ok**

Mål 2

Ytan planlagd mark för företag ska vara minst 20 ha varav minst 10 ha ska vara byggklar.

UPPFÖLJNING: Ytan planlagd för företag är 49 hektar varav 22,6 hektar är byggklar. 18,3 hektar byggklar mark i tätorten Södertälje, 4 hektar i Järna och 0,3 hektar i Hölö.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2014 FÖR MÅLET: **Bra**

Mål 3

Medborgarnas uppfattning om tjänster och uppdrag inom samhällsbyggnadsprocessen ska förbättras (exempelvis planering och förvaltning av gator och vägar, gång- och cykelvägar, trafiksäkerhet och parker).

UPPFÖLJNING: Följs upp via SCB medborgarundersökning. Södertäljes betygsindex var 2013 42, lägsta betygsindex bland undersökta kommuner var 37, högsta 65 och snittet 52. Nästa undersökning genomförs våren 2015.

LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR OMRÅDET SAMHÄLLSBYGGNAD OCH OFFENTLIG MILJÖ: **Ok**

FOTO: SARA ANDERSSON PERLIN

Finansiell analys

EN BEDÖMNING AV KOMMUNENS FINANSIELLA SITUATION grundar sig på flera aspekter. Ofta läggs fokus enbart på resultatet, inte minst efter statens krav på att kommunerna ska uppnå balans mellan intäkter och kostnader. Andra lika viktiga aspekter är kapacitetsutvecklingen på lång sikt, riskförhållandena samt kommunens förmåga att styra och kontrollera den ekonomiska utvecklingen. Bedömningen måste göras utifrån hela kommunkoncernens perspektiv.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING – KONCERNEN

Södertälje kommunkoncern består av ett trettiotal företag som tillsammans med kommunen utgör en ekonomisk enhet gentemot omvärlden. Kommunkoncernen omfattar kommunen samt de företag i vilka kommunen har ett väsentligt inflytande eller där kommunens andel uppgår till minst 20 procent. De bolag som kommunen äger tillsammans med andra aktörer ingår i koncernen motsvarande den ägda andelen. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad bild av den totala kommunala verksamhetens ekonomi och åtaganden, oavsett i vilken juridisk form den bedrivs. För presentation av de kommun-ägda bolagen, se vidare under organisationsavsnittet.

Alla hänvisningar till 2013 års resultatsiffror och ekonomiska nyckeltal i texten som följer avser omräknade siffror enligt de nya redovisningsreglerna K3. Den vanligaste och största förändringen i bolagens redovisning är hänförlig till övergången till komponentavskrivning. Andra förändringar som kan nämnas är reglerna om finansiell leasing och avskrivningstid för immateriella tillgångar.

Positivt resultat

Kommunkoncernen uppvisar ett positivt resultat på 453,6 mkr jämfört med ett resultat på 431,9 mkr för år 2013. Årets resultat hänför sig bland annat till att kommunen uppvisar ett positivt resultat på 116,3 mkr. Bolagskoncernen Södertälje Kommuns Förvaltnings AB har ett positivt resultat efter skatt på 343,4 mkr. Söderenergi redovisar ett positivt resultat på 52 mkr. Då vi äger Söderenergi till 42 procent innebär det att ett positivt resultat om 21,9 mkr ingår i Södertälje kommunkoncern. I kommunkoncernen görs också interna justeringar som påverkar resultatet negativt med cirka 28 mkr.

Engångsposter skapar resultatförbättring

Det goda resultatet påverkas av engångseffekter, så kallade jämförelsestörande poster på 108 mkr. Finansiella poster står för 129 mkr och består av SKFABs försäljning av dotterbolag. Sedan finns några övriga jämförelsestörande poster som tillsammans uppgår till -21 mkr, varav bolagen har en nettoreaförlust på 53 mkr (exkl. finansiella anläggningstillgångar). Den största reaförlusten beror på försäljning av fastigheter.

Tidigare år har justeringar gjorts för internvinster då Södertälje kommun sålt tillgångar till Telgekoncernen. År 2014 finns inga internvinster att justera. Däremot justeras för övervärden på tidigare såld egendom och då läggs också avskrivningar tillbaka vilket gör att kostnaden minskar och en positiv justering sker på årets resultat som följd. Detta sker dock i mindre utsträckning från 2014 då immateriella tillgångar nu är avskrivna på kommunkoncernen på grund av införandet av K3-reglerna.

Resultat för kommunkoncernen, mkr

2010	2011	2012	2013*	2014
119,3	112,3	222,0	431,9	453,6

*Resultatet är omräknat utifrån nya regler i K3

Intäkterna minskar

Årets intäkter uppgår till 11 135 mkr, vilket är en minskning med 1,3 procent mot förra årets 11 283 mkr. Skatteintäkterna och generella statsbidrag som uppgår till 4 820 mkr ökade med 197 mkr och utgör 43 procent av kommunkoncernens intäkter. Verksamhetens intäkter består av hyror, taxor och avgifter för bland annat energi och återvinning. Kommunens intäkter, inklusive skatter står för drygt hälften av kommunkoncernens intäkter.

► Se diagram 1

Även kostnaderna minskar

Årets kostnader uppgår till 10 397 mkr mot 10 558 mkr för 2013, en minskning med 1,5 procent. I kostnaderna ingår avskrivningar med 588 mkr (587 mkr). Kommunen står för drygt hälften av kostnaderna.

► Se diagram 2

Både kostnader och intäkter har minskat. Det beror i huvudsak på att Telgekoncernens intäkter består till 60 procent av elhandel i Telge Energi och Telge Kraft. År 2014 var det varmaste året sedan mätningarna startade i Sverige. Detta innebar att elinköpen minskade kraftigt jämfört med 2013. Inköpskostnaden förs sedan över till slutkund med relativt fasta marginaler. Att intäkterna inte minskar lika mycket som kostnaderna beror på att skatteintäkter och statsbidrag ingår i intäkterna och dessa har ökat med 4,3 procent.

Finansnettot förbättrat

Kommunkoncernens finansnetto blev -194 mkr, vilket är en förbättring med 10 mkr jämfört med 2013. Detta beror på reavinster som uppstått i samband med försäljning av finansiella anläggningstillgångar i SKFAB. 2014 var dessa 129 mkr jämfört med 257 mkr 2013. År 2013 hade också Kommunen en jämförelsestörande finansiell kostnad på 33,7 mkr. Nettoeffekten innebär att finansnettot förbättrats med drygt 100 mkr om finansiella jämförelsestörande poster utesluts. Detta beror på en fallande ränta och en något lägre låneskuld.

Finansnettots utveckling 5 år, mkr

2010	2011	2012	2013	2014
-382	-406	-425	-204	-194

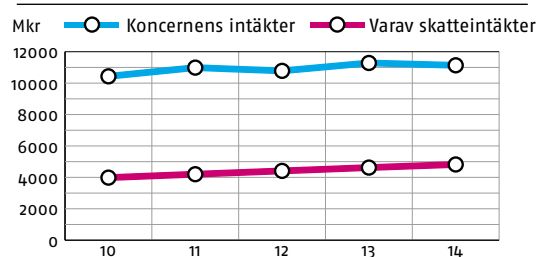
Den genomsnittliga räntesatsen på all upplåning uppgick till 3,1 procent vilket är lägre än föregående år då den låg på 3,6 procent. Kommunen begränsar sin ränterisk genom att sprida räntebindningen över tiden. Vid årsskiftet var räntebindningstiden i genomsnitt 3,3 år, föregående år var den 1,9 år. Kapitalbindningstiden var 4,0 år vid årsskiftet jämfört med 3,4 år 2013.

Soliditeten förbättras

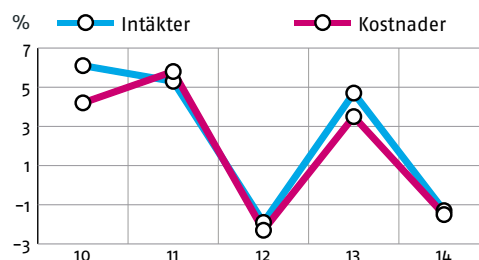
Kommunkoncernens balansomslutning har sedan föregående årsskifte minskat med 76 mkr till 17 210 mkr. Ett positivt resultat och försäljning har av tillgångar har gjort det möjligt att minska låneskulden. Soliditeten uppgick till 15,3 procent vid utgången av 2014, en ökning med 2,7 procentenheter.

► Se diagram 3

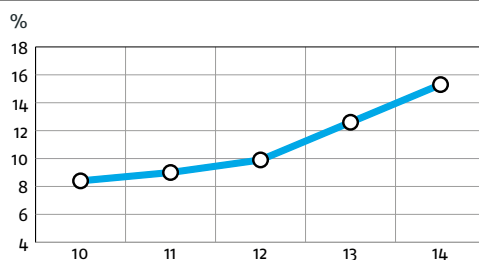
1. Koncernens intäkter 2010–2014

2. Intäkts- och kostnadsutveckling 2010–2014

3. Soliditet 2010–2014

Kommunkoncernens upplåning

Kommunkoncernen Södertälje kommun är en stor låntagare och hade en nettoskuldportfölj (lån från kreditinstitut och obligationslån) per den 31 december 2014 på 10 413 mkr. Den externa nettoskulden har under året minskat med 5,5 procent. Den är därmed åter på samma nivå som 2010.

► **Se diagram 4**

Nyupplåningen för de kommunala bolagen bedöms vara 90 mkr år 2015. Under året kommer lån att förfalla om 2,4 mdkr, vilka kommer att refinansieras.

Genom en högre självfinansieringsgrad på investeringarna har nettokoncernskulden per invånare fortsatt att minska. Under 2014 minskade den med ca 3,8 tkr per invånare till 176,6 tkr per invånare. Genom kraftiga prioriteringar av investeringar och strävan om en hög självfinansieringsgrad ska nettokoncernskulden fortsätta sjunka åren som kommer ner mot en nivå som kommunen långsiktigt tål att bära.

Finanspolicyn sätter ramarna

Finanspolicyn sätter ramarna för den finansiella verksamheten och anger mål och riktlinjer. All finansiell verksamhet är förknippad med risker. Hur dessa risker ska hanteras anges i finanspolicyn. Riskerna följs upp löpande och rapporteras till kommunstyrelsen. Kommunfullmäktige fastställer låneramar för bolagen och kommunen garanterar upplåningen till bolagen via sin internbank.

► **Se diagram 5**

Internbanken ska, enligt finanspolicyn, eftersträva en jämn förfalloprofil med hänsyn till ränte- och kapitalbindningstiden.

År 2011 gjordes en kreditbedömning av kommunen av Standard & Poor's. Betyget blev AA+, vilket är det näst högsta betyget. Varje år sker en uppföljning av betyget och 2014 kvarstår AA+. Ett officiellt kreditbetyg gör det lättare att låna pengar och dessutom till en lägre kostnad.

Kommunen har flera bra finanseringskällor såsom kommuncertifikat, svenskt obligationsprogram, upparbetad investerarmarknad i Tyskland och Norge samt medlem i Kommuninvest. Under 2014 skedde all refinansiering direkt på kapitalmarknaden. Andelen traditionella banklån kommer således fortsätta att minska. Fördelningen vid årsskiftet var 1 100 mkr i certifikat, 4 590 mkr i svenska obligationer utställda under MTN-programmet, 3 075 mkr i direktplacerade obligationer, 600 mkr i lån från Kommun-

invest och 1 036 mkr via traditionella banklån. Denna upplåning sker för kommunkoncernen och för kommunens andel av Söderenergi.

Upplåningen görs i både fast och rörlig ränta. För att minska ränterisken används derivatinstrumentet ränteswap, varvid räntan omvandlas från rörlig till fast ränta eller tvärtom. Internbankens lånestock baserat på ränte- och kapitalförfall fördelade sig 31 december 2014 enligt följande:

Förfall per år – andel av lånen

	Kapitalförfall	Ränteförfall
2015	23 %	49 %
2016–2017	35 %	29 %
2018–2019	13 %	10 %
2020–framåt	29 %	12 %

Investeringsutgifterna ökar

Sedan kommunens verksamhetsfastigheter flyttats till bolag inom Telgekoncernen görs merparten av investeringarna i bolagen.

I kommunen görs investeringar i huvudsak i infrastruktur, inventarier och transportmedel. Kommunkoncernens investeringar uppgick till 927 mkr (851 mkr), varav 155 mkr (148 mkr) i kommunen. Telgebolagen står för 723 mkr, vilket är cirka 78 procent av kommunkoncernens investeringar. De bolag som har högst investeringar är Telge Nät (218 mkr), Telge Fastigheter (213 mkr), och Telge Bostäder (210 mkr). Söderenergi har investerat för 116 mkr varav 42 procent ägarandel utgör 49 mkr. Årets investeringar har till fullo investerats med egna medel.

Telgebostäder har bland annat investerat i moderniseringar av miljonprogramsområdena Sågen i Järna, Fornbacken och Västra Blombacka. Bolaget slutförde även nybyggnationen av Lampan. Telge Hovsjös investeringar (55 mkr) rör huvudsakligen fastighets- och lägenhetsunderhåll. Telge Näts investeringar styrs bland annat av kommunens exploateringsbeslut. Aktuella områden är t.ex. Glasberga, Björkmossen och Moraberg. En annan stor del av Telge Näts investeringar är reinvesteringar i elnät och inom VA. Telge Fastigheter har lagt ned 174 mkr i kommunala fastigheter och 39 mkr i kommersiella fastigheter. Bland de kommunala investeringarna kan nämnas skolidrottshallen i Pershagen, ombyggnad av Igelsta grundskola och etappvisa badrumsrenoveringar på Mariekällgården (pågår). Dessutom har byggåtgärder orsakade av bränder genomförts på Lina grundskola, uppförande av ersättningslokaler för Björkens förskola (pågår) samt start av återuppbyggnad av Västergårdshallen.

Avskrivningarna är i stort sett oförändrade mellan 2013 (587 mkr) och 2014 (588 mkr). De senaste fem åren har avskrivningarna ökat med 48 procent beroende på stora investeringsvolymerna. Investeringar som är pågående nyanläggningar börjar inte avskrivas förrän de är färdigställda, vilket medför att för viss del av investeringarna har inte avskrivningar börjat belasta resultatet än.

► Se diagram 6

FINANSIELL ANALYS – KOMMUNEN

ANALYSEN OCH BEDÖMNINGEN i detta kapitel omfattar den kommunala förvaltningen samt relationerna med bolagskoncernen.

RESULTAT OCH KAPACITET

Ett positivt resultat på 116 mkr

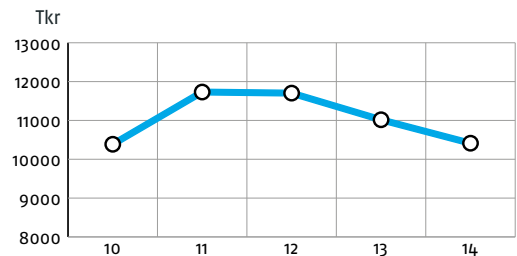
Resultatet för kommunen blev 116 mkr 2014, vilket är 90 mkr bättre än budget men 24 mkr sämre än föregående år. Resultatförsämringen jämfört med förra året beror på stora skillnader i de jämförelsestörande posterna som detta år förstärkt resultatet med endast 31 mkr mot 104 mkr 2013.

Resultatet exklusive jämförelsestörande poster har förbättrats med 49 mkr och uppgår till 85 mkr. Resultatförbättringen har helt åstadkommits inom verksamheten som förbättrat resultatet med 62 mkr. Finansnettot har försämrat resultatet med 13 mkr. Resultatförbättringen inom verksamheten beror på att av de ökade skatteintäkterna på 197 mkr har bara 135 mkr använts till ökning av verksamhetens nettokostnader. Årets nettokostnadsutveckling uppgår till 2,9 procent exklusive de jämförelsestörande posterna, medan skatterna ökat med 4,3 procent.

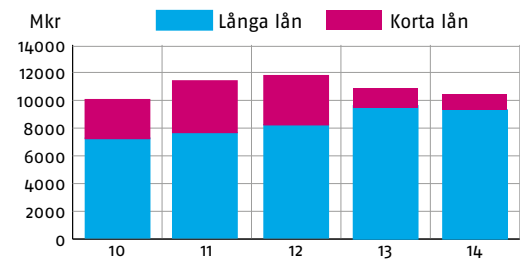
Engångsposterna skapar en resultatförbättring

De jämförelsestörande posterna har tillsammans bidragit med 31 mkr till årets resultat. Av dessa återfinns intäkter på 63 mkr och en kostnad på 31 mkr inom verksamheten samt kostnader på 1 mkr inom finansnettot. Jämfört med föregående år har totalt sett de jämförelsestörande posterna försämrat resultatet med netto 73 mkr. Den största posten består av att vi 2013 fick återbetalning av betalda premier avseende AFA-försäkringen vilka då uppgick till 59 mkr, vilket inte erhöletts 2014. Realisations- och exploateringsvinsterna har minskat jämfört med förra året med 18 mkr. Exploateringsvinsterna uppgår till 19 mkr och har minskat med 22 mkr, medan reavinsterna uppgår till 10 mkr och ökat med 3 mkr. Bland de jämförelsestörande intäkterna finns också stimulansbidrag för utsatta stadsdelar som i år minskat med 7 mkr till 13 mkr. Av statsbidragen för

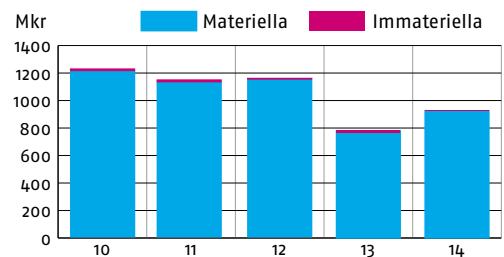
4. Koncernens skulder 2010–2014

5. Kort- och långfristig låneskuld i kommunen

6. Koncernens investeringar 2010–2014

flyktingar betraktas 20 mkr som jämförelsestörande, 8 mkr avser ej använda projektpengar för flyktingar som ankom 2007. Från och med 2013 infördes en ny periodiseringsmodell för flyktingschablonen som medför övergångseffekter. Intäkter på 12 mkr avseende flyktingar som ankom 2011 ingår i årets resultat, vilket är 1 mkr mer än förra året. Denna övergångseffekt tar slut efter 2015.

Under 2013 hade kommunen en engångskostnad på 34 mkr som uppstod vid sänkningen av diskonteringsräntan för pensioner. Någon motsvarande kostnad har kommunen inte under 2014. Däremot har vi under 2014 skrivit ned en fordran på SSK Arena AB med 31 mkr. Under 2014 har även en värderingskostnad uppstått motsvarande 1 mkr.

Kommunen klarar balanskravet

För kommunernas ekonomi gäller ett lagstadgat balanskrav från och med år 2000. Vid avstämning av balanskravet ska realisationsvinster dras ifrån årets resultat. Vid negativt resultat ska det återställas senast inom tre år.

Årets balanskravsresultat blev 107 mkr efter justeringar för reavinster och orealiserade förluster i värdepapper som ingår i kommunens säkring av lån. Både 2013 och 2011 åberopades synnerliga skäl för att exkludera den kostnad på 34 mkr (22 mkr) som uppstod när diskonteringsräntan för pensioner sänktes. Resultatmässigt innebar det en engångseffekt dessa år. Räntesänkningen speglar dock ett mycket långsiktigt åtagande (40–50 år), medan balanskravets regelverk har ett 1–3 års perspektiv.

Balanskravets regler ger kommunerna möjlighet att "öronmärka" vissa resultat för särskilda framtida ändamål. Av 2011 års resultat avsatte kommunen 24 mkr till en social "fond" för trygghetsskapande insatser att användas under åren 2013–2015. Dessa medel har ännu inte börjat användas varför 24 mkr kvarstår.

Under 2013 avsatte kommunen 19 mkr avseende medel till utsatta stadsdelar. Under 2014 har 6 mkr disponerats. Resterande del kan användas under 2015 och 2016.

Övrigt ackumulerat resultat på 352 mkr ska framöver kunna användas för att garantera en långsiktigt jämn servicenivå till kommuninvånarna. Tanken är att kommunen på så sätt ska kunna styra verksamheten mer långsiktigt utan att behöva panikbromsa ett enskilt år, särskilt då svängningarna i ekonomin är så betydande.

► Se 7. Resultatutredning

Stora resultatsvängningar i Södertäljes ekonomi

Årets resultat innebär att kommunen för femte året i rad har ett positivt resultat. Fyra av de senaste fem åren uppvisar kommunen positiva resultat, även exklusive de jämförelsestörande posterna. Åren dessförinnan har kommunen brottats med underskott som vissa år varit stora. Detta har gjort att kommunen inte har kunnat bygga upp reserver för att skapa en hållbar ekonomi, trots att man haft stora extraintäkter. Vid en jämförelse av tillväxten av det egna kapitalet under tio år i förhållande till skatte-tillväxten ser man att det egna kapitalet bara vuxit med 19 procent medan skatterna ökat med 64 procent.

Kännetecknande för Södertäljes ekonomi är att stora svängningar sker mellan åren, som beror på dels stora variationer i de jämförelsestörande posterna, dels hur väl kommunen lyckats hantera nettokostnadsutvecklingen i verksamheten. Sedan 2007 har resultatet, exklusive jämförelsestörande poster, fluktuerat med ca 50 mkr mellan åren. Under flera år under 2000-talet har kommunen klarat det totala resultatet genom stora intäkter av jämförelsestörande karaktär.

► Se diagram 8

Under 2010 skedde en inbromsning i kommunens kostnadsutveckling genom effekter av besparingsarbete, som tillsammans med statens tillfälliga konjunkturstöd till kommunerna ledde till ett relativt stort överskott och en väsentlig resultatförbättring. Under 2011 tog kostnadsutvecklingen åter fart, som dock kunde finansieras genom att Södertälje fick kraftigt ökade bidrag i kostnadsutjämningsystemet. Kostnadsutvecklingen fortsatte öka under 2012 med försämrat resultat som följd, för att 2013 åter igen bromsa in kraftigt då nettokostnaderna endast ökade med 2 procent samtidigt som kommunen hade stora jämförelsestörande intäkter. Under 2014 har de jämförelsestörande posterna sjunkit, men kommunen har ändå lyckats bibehålla ett positivt resultat i och med fortsatt låg nettokostnadsutveckling.

Kommunernas ekonomi är konjunkturkänslig genom att skatteintäkterna i grunden bygger på sysselsättningen i landet. Södertäljes ekonomi är även konjunkturkänslig på kostnadssidan genom att den höga arbetslösheten i stor utsträckning påverkar våra kostnader för försörjningsstöd. En befolkningstillväxt av kommuninvånare som har stort behov av kommunens tjänster och insatser ställer extra krav på kommunens ekonomi. Kommunen behöver därför ha marginaler i sin ekonomi för att parera de stora resultatsvängningarna och växande behoven. Årets resultat

motsvarar 2,4 procent av skatter och generella statsbidrag, att jämföra med budgeterat 0,5 procent. Föregående år var resultatet 3 procent av skatter och generella statsbidrag. En målnivå som många kommuner använder sig av för att få en hållbar ekonomisk utveckling är 2 procent. Södertälje behöver ha en resultatnivå som ligger på 3–4 procent för att klara lånesituationen, investeringsbehovet och befolkningstillväxten. För 2015 är målet 2 procent för att öka till drygt 3 procent 2017.

Resultat, mkr	2010	2011	2012	2013	2014
Totalt	+106	+59	+25	+140	+116
exkl. jämfstör.	+23	+34	-67	+36	+85
Kr/inv.	+1 229	+674	+285	+1 540	+1 261

Resultatet per invånare uppgår till 1 261 kr (1 540 kr 2013).

Nettokostnaderna ökar mer än skatteintäkterna

För att få en sund hållbar ekonomisk utveckling måste skatteintäkterna öka mer än nettokostnaderna varje år. Skatterna har ökat med 4,3 procent under 2014 medan nettokostnaderna ökat med 5,3 procent. Om man exkluderar förändringarna i jämförelsestörande poster ökar nettokostnaderna med 2,9 procent och relationen mellan skatternas utveckling och nettokostnaderna är då positiv. Även sett i ett längre perspektiv – de senaste fem åren – har skatterna haft en bättre utveckling än nettokostnaderna, mycket tack vare den låga kostnadsutvecklingen under 2010 och 2013.

Både skatte- och nettokostnadsökningen påverkas av befolkningstillväxten. Under 2014 ökade befolkningen med 1 163 personer eller 1,3 procent, och på två år med 2 762 personer. Södertälje kommun skulle utifrån befolkningsprognosen ha ökat med 1,8 procent. I Stockholms län ökade befolkningen med 1,6 procent och i riket med 1,1 procent.

	Förändring 13–14	Förändring 10–14
Skatteintäkter	4,3 %	21,0 %
Verksamhetens nettokostnader	5,3 %	19,5 %
Verksamhetens nettokostnad exkl. jämförelsestörande poster	2,9 %	17,8 %
Finansnetto (positivt)	22,5 %	-26,1 %
Finansnetto exkl. jämfst poster	-10,0 %	-25,5 %

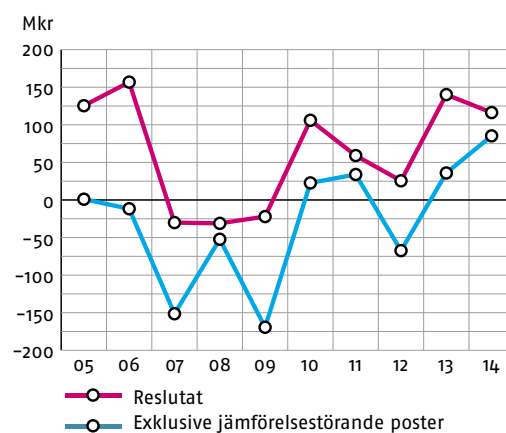
Finansnettot som är positivt bidrar till att finansiera verksamheten och har ökat under flera år tidigare, men har från och med 2012 börjat minska.

► Se diagram 9

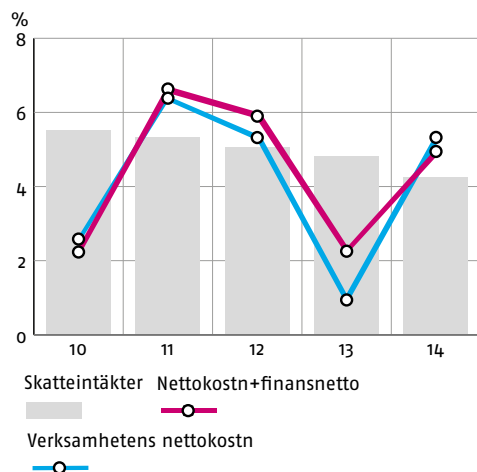
7. Resultatutredning 2010–2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Resultat enl. resultaträkning	106	59	25	140	116
Balanskravsjusteringar:					
Reavinster försäljning av anläggningstillgångar	-7	-9	-18	-6	-10
Orealiserade förluster i värdepapper					1
Resultat efter balanskravsjusteringar	99	50	7	134	107
Reservering/användning av resultatutjämningsreserv			0	0	0
Balanskrav eft RUR	99	50	7	134	107
Justering av synnerliga skäl:					
Sänkning av diskonterings- ränta pensioner		22		34	
Resultat enl balanskravet	99	72	7	168	107
Avsättning/disposition av resultat:					
Avsättning till ianspråktagande av social fond		-24			
Avsättning/användning av medel 2013 till utsatta stadsdelar				-19	+6
Akkumulerat balansresultat	35	83	90	239	352

8. Resultat inkl. och exkl. jämförelsestörande poster

9. Nettokostnads- och skatteutveckling

Vart går pengarna?

Största delen av skattepengarna (80 %) går till kärnverksamheten – vård, omsorg och skola. Den pedagogiska verksamheten är störst och svarar för 45 procent av kommunens verksamhet. I tabellen nedan återfinns fördelningen av nettokostnaderna för verksamheterna i kommunen 2014.

Nettokostnader 2014	Andel		Förändr.	
	mkr	%	mkr	%
<i>Pedagogisk verksamhet</i>				
• Förskola	560	12	+20	+4
• Grundskola	1 029	22	+72	+8
• Gymnasieskola	368	8	+9	+2
• Vuxenutbildning	42	1	-7	-15
• Särskola	85	2	+1	+1
<i>Individ- och familjeomsorg</i>				
• Arbete och försörjning	297	6	-30	-9
• Barn- och ungdomsvård	205	4	+11	+6
• Vuxenvård	68	1	+8	+13
<i>Vård och omsorg</i>				
• Funktionshindrade LSS	613	13	+33	+6
• Psykiskt funktionshindrade	79	2	+7	+9
• Övriga funktionshindrade	79	2	-7	-8
• Äldreomsorg	624	13	-1	0
Kultur och fritid	195	4	+11	+6
Samhällsbyggnad/miljö/skydd	151	3	+13	+9
Övrigt inkl. finansnettot	346	7	+83	+32

Till skillnad mot förra året då många verksamhetsområden hade en negativ kostnadsutveckling har alla verksamheter under året haft en ökning bortsett från vuxenutbildning, arbete och försörjning samt övriga funktionshindrade. Den största procentuella ökningen har skett inom vuxenvården (+13 %) och motsvarar en ökning med 8 mkr. Det verksamhetsområde som i kronor mätt ökat mest är grundskolan med 72 mkr, vilket motsvarar en åtta-procentig ökning under året.

VUXENVÅRDEN är det verksamhetsområde där nettokostnaderna ökat mest procentuellt sett, 13 procent (8 mkr). Den bidragande orsaken är att de externa verksamhetsköpen ökat (65 %) med 4,0 mkr samtidigt som även personalkostnaderna ökat (10 %) med 4,7 mkr. Personalkostnadsökningen beror på att ett nytt boende för äldre missbrukare startade under 2013. De externa placeringarna har blivit dyrare, men även antal vård dygn har ökat med 71 procent, främst av LVM-placeringar (Lagen om vård av missbrukare).

Verksamheten för **PSYKISKT FUNKTIONSHINDRADE** har ökat med 9 procent (7 mkr). Även här är det köp av verksamhet som ökat, med 42,8 procent (3 mkr). Placeringar för dubbel-diagnoser, d.v.s. både missbruk och psykiatri, har växt på grund av att det inte finns tillräckligt med boendeplatser på hemmaplan. Även personalkostnaderna har ökat med 7,6 procent (4 mkr). Ökningen beror på att dubbel-diagnos-boendet på Slättervägen startade sent under 2013 och kostnadsökningen har fått fullt genomslag 2014.

Dessutom har fyra tjänster tillkommit genom nya projekt tillsammans med Samordningsförbundet.

Även området **SAMHÄLLSBYGGNAD, MILJÖ OCH SKYDD** har ökat med 9 procent (13 mkr), men det beror på en minskning av realisations- och exploateringsvinster. Exkluderas dessa har nettokostnaderna i stället minskat med 2,5 procent.

GRUNDSKOLAN är det verksamhetsområde som ökat mest i kronor, 72 mkr som motsvarar en ökning på 8 procent. Ökningen av lokalkostnaderna (15,1%) beror på ny- och tillbyggnad av skolor för att inrymma elevökningen. Även antal anställda inom grundskolan har ökat både till följd av elevökningen, men är även ett led i genomförda satsningar för att öka måluppfyllelsen hos eleverna. Personalkostnaderna har ökat med 8,1 procent motsvarande 42 mkr. Köp av elevplatser har ökat med 10 procent (19 mkr) där köp från privata utförare står för den största ökningen (16 mkr) och köp från andra kommuner med ca 3 mkr.

Nettokostnaderna för omsorg och service enligt **LSS/SFB** har ökat med 6 procent, vilket motsvarar 33 mkr. Köp av externa platser står för merparten av ökningen både vad gäller gruppboende och personlig assistans. Inom personlig assistans väljer brukaren själv om kommunen ska vara utförare eller om han/hon vill ha en privat vårdgivare. Antalet brukare med personlig assistans har ökat med 4 procent, vilket är en förklaring till att de externa köpen ökat, men det har även skett en förflyttning från kommunen till privata utförare. I och med att fler väljer privata utförare minskar kommunens ersättning från Försäkringskassan (8%). Även Försäkringskassans mer restriktiva bedömning av personer med personlig assistans överstigande 20 timmar har gjort att kostnader övervältrats till kommunen. Under året har en utredning gjorts gällande omsorgsnämndens ökade kostnader för LSS som resulterade i en rad olika åtgärds punkter. Även revisionen har granskat verksamheten under året och bl.a. rekommenderat att nämnden ska prioritera en analys av orsakerna bakom ökningen av personlig assistans enligt LSS. Analysen bör omfatta orsakerna till det ökade antalet och av omfattningen av timmar.

KULTUR OCH FRITID har ökat med 11 mkr, motsvarande 6 procent. Personalkostnaderna har ökat med 12 procent (8 mkr) och avser främst en satsning på kultur för äldre "Kultur 365". Dessutom genomfördes Kringfestivalen 2014 med 1,5 mkr i kostnader för artister.

BARN OCH UNGDOMSVÅRDEN har även den en nettokostnadsökning med 6 procent (11 mkr). Antalet placerade barn ökade med 5 procent mellan 2013 och 2014. Personalkostnaderna har ökat med 10 mkr avseende kontaktmannaskap (4 mkr), jourhem (2 mkr), institutionsvård samt öppen vård med vardera en ökning med 2 mkr. Fler barn har akut placerats på jourhem i avvaktan på familjehemsplaceringen, vilket varit svårt att få tag på. Antalet vårddyggn har totalt ökat med 11,8 procent.

FÖRSKOLAN har haft en nettokostnadsutveckling med 4 procent (20 mkr). Ökningen av nettokostnaderna beror på att antal barn i verksamheten ökat. Detta har medfört utbyggnad av förskoleverksamhetens lokaler och därmed ökade lokalkostnader med 7,9 procent.

Personalkostnaderna har ökat med 6,1 procent (23 mkr)

Antalet årsarbetare har ökat med 25 sedan 2013. Köp av verksamhet har ökat med 4,4 procent (2 mkr) medan städtjänsterna har minskat med 6 mkr (19,1%).

GYMNASIESKOLAN har endast ökat med 2 procent (9 mkr). Här är personalkostnaderna i stort oförändrade mot 2013, medan lokalkostnaderna ökat med 11 procent (5 mkr) och köp av skolplatser ökat med 5,8 procent (11 mkr), trots att elevantalet minskat. Gymnasieelever som valt att gå i kommunens gymnasieskolor har minskat med 5 procentenheter till 40 procent, vilket innebär att hela 60 procent av kommunens gymnasieelever valt att gå i andra kommunala och friskolegymnasier.

SÄRSKOLANS nettokostnader har ökat med enbart 1 procent och motsvarar 1 mkr. En kraftig minskning av elevantalet inom främst sär vux har skett mellan 2013 och 2014.

VUXENUTBILDNINGENS externa nettokostnad har minskat med 15 procent (7 mkr). Driftintäkterna har minskat avseende Sfi med 24 mkr. En ny modell har börjat användas under 2014 vilket innebär att schablonintäkterna från Migrationsverket har bokförts som en intern intäkt (51,3 mkr). Tar man hänsyn till detta så har nettokostnaderna minskat kraftigare, minus 58 procent (schablonen +29,2 mkr). Intäkter för vuxenutbildning/högskolan har ökat med 4 mkr. Lokalkostnaderna har ökat med 11 procent och köp av verksamhet har ökat med 76 procent (19 mkr) främst avseende köp av platser för gymnasial vuxenutbildning.

Verksamhetsområdet **ARBETE OCH FÖRSÖRJNING** har minskat med 9 procent (30 mkr). Det ekonomiska biståndet har minskat med 45 mkr och uppgår nu till 208 mkr. Antalet södertäljebor som någon gång under året uppbar försörjningsstöd har minskat och så även antalet hushåll med långvarigt bidragsberoende. Rutinen att alla ska vara aktivt arbetssökande är nu mer implementerad än tidigare och bedömningarna är mer strikta.

Inom arbetsmarknadsinsatser har de externa köpen minskat med 5 mkr avseende Manpower Telge Jobstart.

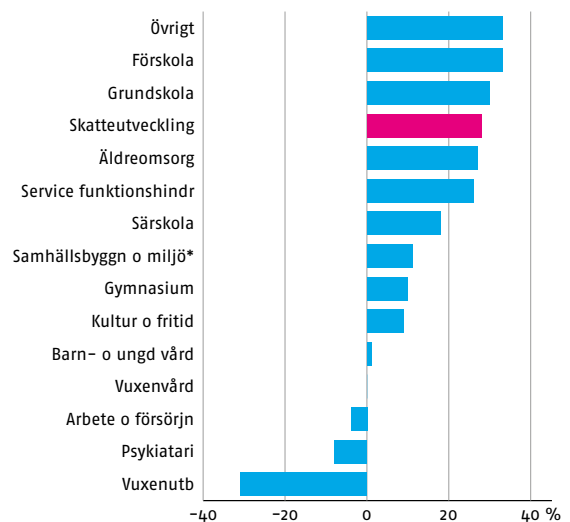
Statsbidragen från Migrationsverket för flyktingar som har intäktsbokförts har ökat med 61 mkr. En ny modell för periodisering av flyktingschablonen infördes 2014, samtidigt har 9 mkr av kvarvarande projektmedel som avsattes från 2007 års flyktingschablon intäktsbokförts.

Stimulansbidraget för utsatta stadsdelar blev 7 mkr lägre 2014 än 2013. Samtidigt har kommunen erhållit 10 mkr i statligt driftbidrag för SAS-anställningar (särskilt anställningsstöd).

Den övriga verksamheten som ökat med 29 procent (104 mkr) har påverkats av engångsposter. En nedskrivning på 31 mkr för ett utlämnat lån har gjorts detta år och förra året fick kommunen en återbetalning avseende AFA-premie på 58 mkr. Exkluderas dessa poster har nettokostnaderna i stället ökat med 3,7 procent (15,3 mkr).

Kostnadsutveckling för verksamheten i 5-årsperspektiv

Nettokostnadsökning % 2009–2014

* Exklusive reavinst och exploatering

Under den senaste femårsperioden är det förskoleverksamheten, samt den så kallade övriga verksamheten, som ökat mest med 33 procent. Det är långt över den skatteutveckling vi haft under samma period som ligger på 28 procent. Även grundskolan har ökat mer än skatterna, med 2 procentenheter. Övriga verksamheter har haft en nettokostnadsutveckling som ligger under skatteutvecklingen. Äldreomsorgen och service för funktionshindrade ligger strax under med 27 respektive 26 procent. Sedan är det ett hopp ned till särskolan som ökat med 11 procent, tätt följt av gymnasiet med en nettokostnadsökning på 10 procent. Kultur och fritid har ökat med 9 procent medan barn och ungdomsvården ökat endast med 1 procent. Vuxenvården är oförändrad, medan övriga verksamhetsområden har haft minskade nettokostnader. Arbete och försörjning har minskat med 4 procent (ekonomiskt bistånd 15 procent), socialpsykiatri 8 procent och vuxenutbildningen 31 procent.

Volymer – tillväxt och minskning i olika verksamheter

Verksamheter som ökat ...

- 7 794 fler vårdtygn för barn och ungdom, + 12 procent
- 1 491 fler vårdtygn på institution inom vuxenvård missbruk, + 71 procent
- 35 fler personer med personlig assistans, +14 procent
- 224 fler elever i grundskolan, + 2 procent
- 88 fler årsplatser inom Sfi, + 3 procent
- 18 804 fler besök inom kultur och fritids programverksamhet, + 15 procent
- 2 218 fler besök på fritidsgårdarna, + 3 procent

... och verksamheter som minskat

- 170 541 färre hemtjänsttimmar, -21 procent
- 916 färre invånare som erhållit försörjningsstöd, -13 procent
- 282 färre barn i skolbarnsomsorgen, -6 procent
- 7 739 färre besök i konsthallen, -27 procent
- 8 563 färre utlåningar på bibliotek, -3 procent
- 4 792 färre besök på Torekällberget, -4 procent

Kommunens intäkter är i stort oförändrade

Kommunens totala intäkter uppgår till 6,5 mdkr och har ökat med 0,4 procent jämfört med föregående år. Skatterna är den största inkomstkällan för kommunerna. För Södertäljes del följer sedan statliga bidrag i olika former och finansiella intäkter. Intäkterna från skatter och statligt utjämningsbidrag har sammantaget ökat med 4,3 procent och tillfört kommunen 197 mkr mer än förra året. Verksamhetens intäkter har minskat med 4,3 procent. Exkluderas exploaterings- och realisationsvinsterna samt återbetalningen av AFA-premier som gjordes 2013 så har verksamhetens intäkter i stället ökat med 4,6 procent.

De finansiella intäkterna har minskat i och med att utlåningen till kommunens bolag sjunkit och att räntan varit lägre. I posten övrigt ingår realisationsvinster för fastighetsförsäljningar och exploateringsvinster, vilka tillsammans är 19 mkr lägre än förra året. Avgifter från kommuninvånarna för olika tjänster svarar endast för 3 procent av kommunens intäkter. I tabellen nedan återspeglas fördelningen av Södertälje kommuns intäkter 2014.

	Andel		Förändr. föreg. år	
	mkr	%	mkr	%
Externa intäkter 2014				
Kommunalskatt	3 211	50	+98	+3
Statligt utjämningsbidrag	1 610	24	+99	+7
Finansiella intäkter	783	12	-130	-14
Driftbidrag från stat m.fl.	440	7	-26	-6
Avgifter	181	3	+2	+1
Försäljningsintäkter	120	2	+2	+1
Övrigt	140	2	-17	-11
Summa	6 485	100	+28	+0

Skatteintäkterna ökar med 4,3 procent

De totala skatteintäkterna inkl. utjämningsystem och regleringsbidrag uppgår till 4 821 mkr och har jämfört med 2013 ökat med 4,3 procent, eller 197 mkr. Under slutet av året har SKL reviderat ned skatteprognosen, vilket gjort att skatteutfallet blev 21 mkr sämre än i prognosen vid delårsbokslutet. Sammantaget har kommunen fått 22 mkr mindre i skatteintäkter än vad som budgeterats.

Skatteintäkterna för den egna kommunalskatten växte med 3,2 procent under 2014, att jämföras med 2013 då ökningen var 3,8 procent. Skatteintäkterna är dock beroende av löne- och sysselsättningsutvecklingen i hela landet. Staten utjämnar skillnaderna mellan kommunerna, vilket gör att den egna skattekraften inte har så stor betydelse för kommunernas skatteintäkter. Inkomstutjämningsystemet garanterar alla kommuner 115 procent av medelskattekraften i landet. De kommuner som inte når upp till nivån (däribland Södertälje) erhåller inkomstutjämningsbidrag. Södertälje har erhållit 863 mkr i statlig inkomstutjämningsbidrag för året, vilket är en ökning med 5 procent jämfört med föregående år.

En utjämning sker även för kommunernas kostnadsstruktur. Under 2014 har Södertälje erhållit 383 mkr i kostnadsutjämningsbidrag – en ökning med 14 procent. LSS-utjämningen har tillfört kommunen 202 mkr, en ökning med 10 procent. Totalt har utjämningsbidragen ökat med 7 procent.

Skatteintäkternas totala storlek beror även på vilken utdebitering kommunen har. Kommunalskatten i Södertälje har varit oförändrad sedan 2004 och uppgår till 20:13. Den totala kommunalskatten 2014, inklusive landstings-skatten, uppgick till 32:23. Den kommunala skattesatsen i medeltal för riket uppgick till 31:86. Södertälje ligger således över riksgenomsnittet. I jämförelse med Södertörnskommunerna ligger Södertälje högst tillsammans med Botkyrka, följt av Nykvarn och Huddinge.

Verksamhetens intäkter minskar

Verksamhetens intäkter uppgår till 881 mkr och har minskat med 4,3 procent eller med 40 mkr. Exkluderas de jämförelsestörande intäkterna har intäkterna ökat med 36 mkr vilket motsvarar 4,5 procent. Det gäller framförallt ökade bidrag från skolverket (14 mkr) bland annat för att öka på lärarnas kompetens samt att göra läraryrket mer attraktivt. Även bidrag från staten avseende särskilt anställningsstöd (SAS-anställningar) har under 2014 ökat (10 mkr).

Kommunens kostnader ökar något

De totala externa kostnaderna uppgår till 6 368 mkr och har ökat med 52 mkr eller 1,0 procent mot förra året. Inflationen under året har varit -0,2 (2013 -0,05 % och 2012 0,9 %). De senaste fem åren har kostnaderna ökat med 17 procent.

	Andel		Förändr. föreg. år	
Externa kostnader 2014	mkr	(%)	mkr	%
Personalkostnader	2 828	44	+117	+4
Köp av v-het/entreprenader	1 267	20	+52	+4
Lokaldrift och underhåll	724	11	+40	+6
Bidrag/transfereringar	315	5	-49	-14
Material, tjänster m.m.	467	8	+44	+5
Avskrivningar	98	1	-1	-1
Finansiella kostnader	669	11	-151	-18
Summa	6 368	100	+52	+1

Nedan följer en genomgång av olika typer av kostnader och hur de utvecklats under året.

Personalkostnaderna ökar

Kommunens verksamhet är mycket personalintensiv och därför får personal- och löneutvecklingen normalt stor genomslagskraft på nettokostnadsutvecklingen. Personalkostnaderna uppgår till 2 828 mkr och har ökat med 4 procent, vilket innebär 117 mkr. Under året har personalen tagit ut mindre semester än vad man tjänat in detta år, vilket innebär att 7 mkr i sparade semesterdagar ökat kostnaderna.

Lönekostnaderna uppgår till 2,0 mkr och har ökat med 5 procent mot 2013. Löneöversynen för tillsvidareanställda gav en medellöneökning på i snitt 2,7 procent (2,5 % 2013). Om man räknar in även nyanställd personal har medellönen ökat med 3,3 procent. Detta tyder på att kommunen nyanställt personal i ett högre löneläge än tidigare. Personalvolymen, mätt vid årsskiftet, har ökat med 2,1 procent (-2,4 % 2013).

Personalkostnaderna har ökat mer inom vissa verksamhetsområden. Den största ökningen står att finna inom området samhällsbyggnad där personalkostnaderna ökat med 14,9 procent (13 mkr). Ökningen ligger inom områdena gator och väghållning, parker, exploateringsavdelningen samt inom näringslivsfrämjande åtgärder. Därefter är det kultur och fritid som haft höga personalkostnadsökningar, 12,1 procent (7,9 mkr), främst inom biblioteket. Även vuxenvården ligger långt över kommunsnittet med en ökning med 10,5 procent (4,7 mkr). Ett nytt HVB-boende startades hösten 2013 och bemanningen inom boendena har förstärkts p.g.a. hot och våld mot personalen.

Grundskolan med en ökning på 8,1 procent (42,7 mkr) och förskolan med en ökning på 6,1 procent (22,7 mkr) står tillsammans för mer än halva ökningen totalt för hela kommunen och kan hänföras till den extra satsning som gjorts på lärarområdet. Av de 16 verksamhetsområdena så är det nio områden som ligger över kommunsnittet. Förutom de som nämns ovan är det äldreomsorgen 5,8 procent (21,6 mkr), psykiskt funktionshindrade 7,6 procent (4,5 mkr) samt barn- och ungdomsvården 8,2 procent (10,5 mkr). Utbildningskostnader för personalen har ökat med 60 procent, vilket motsvarar 7,9 mkr. Satsningar på kompetenshöjning har skett inom flera områden.

Pensionskostnaderna har tillfälligt minskat

Pensionerna är en växande kostnad för kommunerna. Blandmodellen för redovisning av pensionskostnaderna som infördes 1998 innebär att resultatet belastas både med nyintjänade pensioner för året samt utbetalningar för pensioner intjänade före 1998. Pensionskostnaderna innefattar även löneskatt för intjänade och utbetalda pensioner.

► Se diagram 10 på nästa uppslag

Totalt uppgår kommunens kostnader för pensioner till 226 mkr, vilket är 46 mkr mindre än 2013. Om man exkluderar pensionsränta (inkl. ändrad diskonteringsränta 2013) har pensionskostnaderna för de nyintjänade pensionerna minskat med 8 mkr. Sett över en femårsperiod har de totala pensionskostnaderna ökat med 23 procent.

Drift och underhåll av lokaler och anläggningar ökar mer än skattetillväxten

Drift och underhåll av lokaler och anläggningar har ökat med 6 procent eller med 40 mkr till 724 mkr. Hyrorna har ökat med 7,3 procent (43,8 mkr). I huvudsak ökar kommunens hyreskostnader på grund av effekter av förändrad avskrivningsprincip hos Telge Fastigheter samt nya driftstarter. Av nya driftstarter kan nämnas framför allt nya Brunnsängsskolan, produktionskök i Rösberga, Västergårdsgymnasiet samt Moraberg. Sammantaget bedöms inhyrningarna ligga på ungefär samma nivå som föregående år.

Den yttre renhållningen har ökat med 7,3 procent (2,6 mkr) och avser främst vinterväghållningen. Samtidigt har ny-, till- och ombyggnad samt underhåll minskat med 21 procent (8,3 mkr).

Material, tjänster m.m.

Inköp av material och tjänster har ökat med 44 mkr och uppgår till 467 mkr (5 %). Här ligger dock en kundförlust på 31 mkr då kommunen gjort en nedskrivning av en lånefordran. Exkluderas denna post har material- och tjänstinköpen minskat med 1 procent. Städning av lokaler har kraftigt minskat med 39,8 procent (24,7 mkr) till följd av upphandling och nya avtal.

Den största ökningen avser datorkostnader, 13,6 mkr, där skolan står för den största delen. I skolan har man under delar av 2014 suttit med dubbla verksamhetssystem samt att det skett en digitalisering av skolan (nytt system för skolplatser och att samtliga skolor nu har trådlöst nätverk).

Köp av verksamhet ökar

De externa köpen av verksamhet får en allt större påverkan på kostnadsutvecklingen, eftersom allt mer av den kommunala verksamheten bedrivs av andra än kommunen själv. Genom olika statliga och kommunala beslut har medborgarna fått ökad valfrihet att välja annan utförare än kommunen. Kommunen köper även från externa utförare för att komplettera sin egen kapacitet. Köpen av verksamhet har växt successivt under åren och svarar nu för 20 procent av kommunens kostnader (2013 19 %). De uppgår nu till 1 267 mkr och har ökat med 4 procent under året, vilket motsvarar 52 mkr. Tidigare års kraftiga kostnadsutveckling har därmed avmattats, 2013 var kostnadsökningen 10 procent.

Den lägre kostnadsutvecklingen beror på äldreomsorgen där köpen minskat kraftigt (12,9 %) främst avseende hemtjänsten. Även inom omsorg och service enligt SoL har kostnaderna minskat (4,5%), samt inom arbete och försörjning (27,7 %) främst avseende Manpower Telge Jobbstart AB (4,7 mkr).

Flest externa köp görs inom omsorg och service enligt LSS där kostnaderna uppgår till 350 mkr, vilket innebär en ökning med 7 procent (22,7 mkr). Kostnaden för externa utförare inom personlig assistans har ökat med 54,6 procent (10,1 mkr) men även köp av platser i gruppboistäder ökar.

Vuxenvårdens köp har ökat med 65,1 procent (4,0 mkr) och består av institutionsvård, men även skyddat boende. Barn- och ungdomsvården har endast ökat med 2,1 procent (1,2 mkr) och avser familjehemsvård.

Verksamhetsområdet psykiskt funktionshindrade har ökat med 42,8 procent (3,1 mkr) och avser köp av platser på HVB-hem.

För den pedagogiska verksamheten uppgår köp av externa elevplatser sammanlagt till 549 mkr och har ökat med 10,9 procent (19,5 mkr). Vuxenutbildningen har en ökning på 76,4 procent (19,5 mkr). Köpen har ökat mest från privata utförare på vuxengymnasienivå med 16,2 mkr. Även köp på grundskolenivå har ökat. Grundskolan har ökat med 10 procent (19,6 mkr) och avser köp av platser från friskolor, men även de interkommunala köpen har ökat. Gymnasieskolans köp av platser har ökat med 5,9 procent (11,2 mkr) och avser interkommunala platser, men även köpen från friskolorna fortsätter att öka. Av gymnasieskolans totala externa kostnader avser 49,9 procent köp av verksamhet. Särskolans köp har ökat med 4,6 procent, vilket motsvarar en ökning med 1 mkr, medan förskolans ökning på 4,4 procent motsvarar 2,6 mkr.

Avskrivningarna minskar något

Avskrivningarna har minskat med 1 procent vilket motsvarar 1 mkr och beror delvis på att vi under 2013 gjorde nedskrivningar på anläggningstillgångar motsvarande 2,1 mkr vilket vi inte gjort under 2014. Dessutom har avskrivningarna minskat med ca 1 mkr under 2014 till följd av att komponentavskrivning på investeringar gjorda före 2013 genomförts (av dessa har hittills 45 % genomförts).

Bidrag och transfereringar fortsätter att minska

Kostnaderna för bidrag och transfereringar uppgår till 315 mkr och har minskat med 14 procent som inneburit en kostnadsminskning med 49 mkr. Bidrag till enskilda har minskat med 45 mkr. Även bidrag till kommunägda företag (Tom Tits), organisationer och föreningar har minskat.

Positivt finansnetto

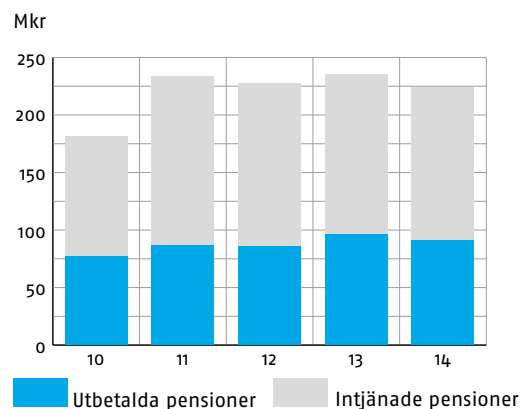
Kommunen har ett fortsatt positivt finansnetto. De finansiella intäkterna överstiger kostnaderna med 114 mkr. Finansnettot har under året förbättrats med 21 mkr. De jämförelsestörande finansiella kostnaderna har minskat med 33 mkr. Exkluderas dessa så har finansnettot försämrats med 12 mkr varav räntenettet står för 8 mkr. Kommunen har även erhållit lägre "ersättningar" från de kommunägda företagen. Samtidigt har kostnaden för pensionsräntan i år varit 4 mkr lägre. Övriga finansiella kostnader, såsom en realiserad värdeförändring, bankkostnader mm har ökat med 2 mkr.

+107 mkr i finansiella intäkter från Telgekoncernen

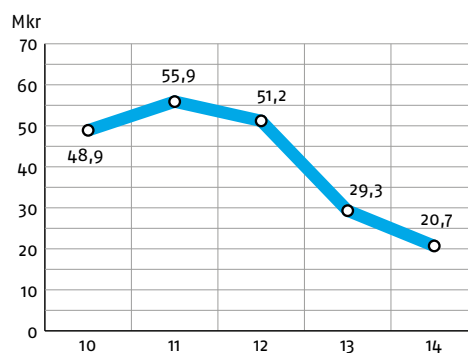
Intäkterna från Telgekoncernen i form av ränta på reversfordringar och låneramsavgifter och utdelning är 6 mkr lägre mot förra året. Det är en väsentlig intäktspost som tidigare stigit allt eftersom kommunens verksamhet och tillgångar förts över till bolagen. Under 2013 erhöll kommunen ränta på reversfordringarna som uppgick till 67 mkr och gav kommunen en förräntning på 4,8 procent på det kapital kommunen bundit i bolagen. I slutet av förra året omvandlades reversfordran till aktiekapital i Telgekoncernen. Förräntning har i år istället skett genom en utdelning från bolagskoncernen på 60 mkr vilket medförde en avkastning på 4,3 procent, en minskning med 0,5 procentenheter.

Låneramsavgiften uppgår till 47 mkr och är en ersättning för administration och risk.

10. Pensionskostnader 2010–2014

11. Räntenetto exkl. pensionskuldränta

Räntenettet försämrats

Räntenettet för kommunen, exkl. pensionsräntan, uppgår till +21 mkr. Jämfört med föregående år har räntenettet försämrats med 8 mkr, vilket beror på att kommunens utlåning av den egna likviditeten varit lägre under året. De totala låneräntorna uppgår till 355 mkr, som i sin helhet har finansierats genom vidareutlåning. Det positiva räntenettet har uppstått genom att kommunen lånar ut av egna medel. De externa lånen har minskats med 609 mkr.

► Se diagram 11

Investeringsvolymen sjunker

Skatteintäkterna ska inte enbart täcka de löpande kostnaderna för verksamheten, utan ska även finansiera en del av kommunens investeringsbehov, vilket sker genom avskrivningar. Helst ska skatteintäkterna också täcka nya investeringar för att inte belasta framtiden med ökade finansiella kostnader. Andelen skatteintäkter som används till löpande verksamhet och avskrivningar uttrycks i måttet nettokostnadsandel och anger hur mycket kommunen har råd att investera. Utrymmet för 2014 gav 219 mkr att investera för, vilket motsvarar 5 procent av skatteintäkterna.

Nettokostnadsandel %	-10	-11	-12	-13	-14
Löpande verksamhet	99%	100%	101%	97%	98%
Finansnetto	-4%	-4%	-4%	-3%	-3%
S:a till drift	95%	96%	97%	94%	95%
Kvar till investeringar	5%	4%	3%	6%	5%

Årets investeringar uppgår till 155 mkr, vilket är 7 mkr mer än föregående år, och är 33 mkr lägre än vad som budgeterats. Investeringarna har till fullo finansierats med egna medel.

Merparten av årets investeringar har avsett inventarier, gatuombyggnader inklusive gatubelysning, exploateringsvägar, utbyggnad av gång- och cykelvägar samt investeringar i stadskärnan. Bland annat har investeringar med anledning av exploateringar i stadskärnan och övriga områden genomförts på totalt 39 mkr.

► **Se diagram 12**

Alla investeringar i verksamhetsfastigheter sker i kommunens bolag. Behovet av nya och förbättrade lokaler belastar kommunen i form av ökade hyreskostnader. Investeringar i kommunala verksamhetslokaler uppgick till 174 mkr 2014, vilket innebär att de totala investeringarna avseende kommunens verksamhet uppgår till 329 mkr att jämföras med 2013 då de totala investeringarna var 312 mkr.

► **Se diagram 13**

Genom tydligare prioriteringar av investeringar, som ett led i att hålla nere låneskulden, har investeringsnivåerna minskat 2013–2014 till mer långsiktigt hållbara nivåer.

Kommunens soliditet ökar

Kommunens soliditet har ökat med 1,4 procentenheter sedan förra året och uppgår nu till 20,8 procent. Det positiva resultatet för 2014 samt en lägre balansomslutning genom att bolagen börjat amortera på sina lån är orsaken till att soliditeten förbättrats.

► **Se diagram 14**

Vidareutlåningen till bolagen minskar

Av kommunens samlade tillgångar är 12,6 mdkr, motsvarande 85 procent, placerade i Telgekoncernen. Vidareutlåningen till bolagen har minskat med 447 mkr. Det är enbart tre av bolagen som tillsammans ökat sin upplåning med 123 mkr (Telge AB 71,5 mkr, Telge Hovsjö AB 39,6, KB Maren 11,9 mkr) medan övriga har minskat sina lån till kommunen. Kommunens lån till bolagen svarar för 76 procent av tillgångsinnehavet. Lånefordringarna uppgår till 11,2 mdkr kronor. Resterande del av tillgångarna i Telgekoncernen avser aktier.

Kommunens övriga förmögenhet uppgår till 2,1 mdkr och har ökat med 33 mkr. Anläggningstillgångarna har tillsammans, exklusive vidareutlåningen, minskat med 14 mkr. De likvida medlen har ökat med 211 mkr medan övriga omsättningstillgångar ökat med 42 mkr.

Totala låneskulden minskar

Kommunens låneskuld hos externa långivare uppgår till 10,4 mdkr medan kommunen lånar ut 11,2 mdkr till bolagen. Dessutom lånar kommunen ut till idrottsföreningar (184 mkr). Detta innebär att kommunen vid årsskiftet lånat ut 1,0 mdkr av egna medel, vilket är 13 mkr mer än vid förra årsskiftet.

► **Se diagram 15**

Förvaltning av pensionsmedel

Kommunens pensionsåtagande inklusive löneskatt uppgår till 2,5 mdkr kronor. Endast en mindre del av åtagandet finns upptaget på balansräkningen som skuld till följd av att kommunerna ska tillämpa den s.k. blandmodellen.

Under 2000 beslutade kommunen att de anställda själva ska placera pensionsmedlen hos olika försäkringsbolag med maximalt belopp. De individuella pensionsmedlen för 2014 på 90 mkr redovisas som kortfristig skuld och kommer att betalas ut i mars 2015. Även löneskatt på 22 mkr är skuldbokförd.

Pensionsåtaganden inkl. löneskatt 2014	mkr
Kortfristig skuld, avgiftsbestämd del 2014	111,8
Pensionsavsättning	364,2
Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade t.o.m. 1997	1 975,4
Pensionsutfästelser f.d. anställd	1,6
Ansvarsförbindelse pensioner politiker	6,8
Ansvarsförbindelse Södertörns Brandförsvarsförbund	33,0
Summa	2 492,8

FLÖDE OCH RISK

Marginaler behövs i ekonomin

En kommun påverkas givetvis många gånger av händelser utanför dess egen kontroll. Det kan till exempel vara konjunktursvängningar eller förändrade lagar och förordningar. Kommunen har ett ansvar för att ha beredskap att hantera sådana händelser, både externa oförutsedda händelser och förändringar i den egna kommunen. Kommunen måste därför ha reserver och marginaler i sin ekonomi. Ett sätt att beskriva behovet och storleken av sådana reserver är att upprätta en känslighetsanalys som beskriver hur olika förändringar kan påverka kommunens finansiella situation. I tabellen nedan redovisas hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi under ett år.

Känslighetsanalys

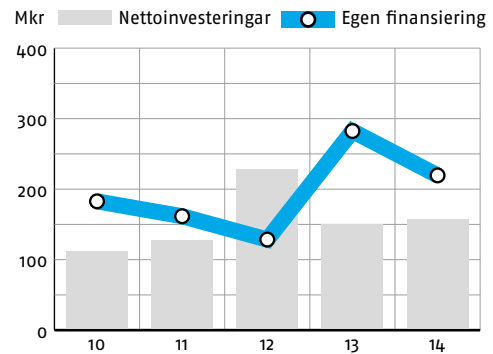
1 krona i utdebitering ökad skatteintäkt	160 mkr
1 % ränteförändring på lånen som förfaller på en 12-månadersperiod	28,8 mkr
Om 100 flyktingar inte kommer ut i egen försörjning efter introduktion	10,4 mkr
Lönekostnadsförändring 1 % (inkl. P0)	19,5 mkr
10 nya tjänster inom vården	4,4 mkr
1 % ökat försörjningsstöd	2,5 mkr
1 barn- och ungdomsplacering, institution 6 mån	598 000 kr
1 plats i äldreboende	550 000 kr
1 LSS-insats boende vuxna	860 300 kr
LASS –kostnad för en person ett år	291 200 kr
1 elev i grundskolan, exkl. lokaler	75 000 kr
1 elev i gymnasieskolan exkl. lokaler	85 000 kr

Finansiella risker

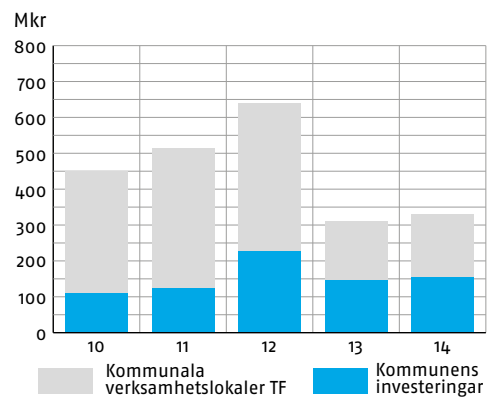
Kommunens internbank tillgodoser kommunkoncernens behov av kapital på såväl lång som kort sikt, d.v.s. både lån och likvida medel. Södertälje kommunkoncern är en stor låntagare och därmed utgör räntor en stor del av koncernens kostnader, 6 procent (8,0 %). Detta gör att koncernen är känslig för förändringar i marknadsräntan, men genom olika finansiella instrument begränsas risken. Kommunens finansfunktion har ett lågt risktagande vid likviditets- och skuldhantering.

Under 2014 gjordes en uppföljning av Standard & Poor's kreditbedömning och Södertälje kommun bibehöll betyget AA+, vilket är det näst högsta betyget. Det innebär att möjligheterna att låna pengar till en lägre kostnad kvarstår. Dessutom har kommunen säkerställt en god betalningsberedskap genom olika kreditavtal. Genom avtalen begränsas upplåningsrisken, d.v.s. risken att inte kunna tillgodose kommunkoncernens kapitalbehov. Upplåningsrisken begränsas även genom att aktivt sprida upplåningen på olika finansieringskällor och löptider.

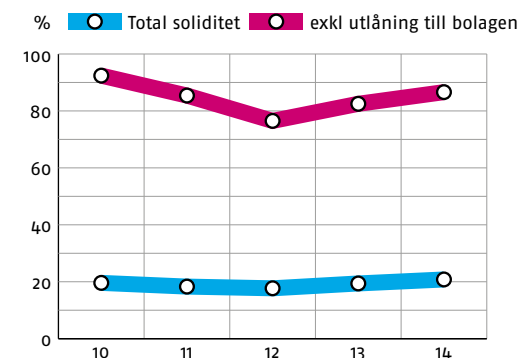
12. Investeringsvolym 2010–2014

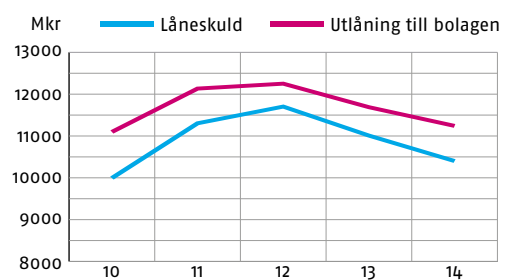
13. Totala investeringar, inkl. verksamhetslokaler hos Telge Fastigheter

14. Soliditet 2010–2014

15. Låneskuld och vidareutlåning

Bedömningen från Standard & Poor's kommer dock förändras om inte Södertälje kommun uppfyller de förväntningar som satts upp. Förväntningarna är bland annat att man kan uppvisa stabila resultatnivåer över den kommande planeringsperioden 2015–2017 och att kommunens skuldnivå stabiliseras. Kommunen har ett nytt finansiellt mål som är att nettokoncernskulden per invånare över tiden ska minska. Huruvida stabila resultatnivåer kommer att uppnås påverkas också av flera andra faktorer. Exempelvis hur Södertäljes befolkning kommer i arbete och hur väl anpassningar sker i volym och kvalitet i kommunens verksamheter.

Hög arbetslöshet

Södertälje är den kommun i Stockholms län med den högsta andelen inskrivna på arbetsförmedlingen. Befolkningsstrukturen påverkar andelen arbetslösa. I Södertälje har vi både många ungdomar och många utrikes födda.

I januari 2015 var 3 427 personer arbetslösa i Södertälje, vilket är 52 färre än föregående år. Ytterligare 3 574 personer deltog i något program med aktivitetsstöd, vilket är 608 fler personer än föregående år. Den totala arbetslösheten uppgick i januari 2015 till 15,1 procent vilket är 0,9 procent högre jämfört med januari 2014.

Om Södertälje inte lyckas matcha långtidsarbetslösa till jobb och om flyktingar inte kan etablera sig på arbetsmarknaden efter introduktionstiden riskerar kostnaderna för ekonomiskt bistånd att ligga på en fortsatt hög nivå och kan till och med öka.

Fortsatta utmaningar i skolan

För hela den pedagogiska verksamheten har nettokostnaderna ökat mer än volymförändringen under 2014. Både antalet barn i förskola och elever i grundskola har ökat successivt och ökningen ser ut att fortsätta. Även antalet nyanlända barn och elever har också ökat under 2014. Den ökande verksamheten med många nyanlända elever ställer höga krav på verksamheten. Den pedagogiska verksamheten måste också ha en hög kvalitet och en stor beredskap för anpassning och utökning av lokaler. Inom gymnasieskolan har antalet elever minskat under de senaste åren, vilket lett till en överetablering. I Södertäljes gymnasieskolor minskar dessutom eleverna på grund av att allt fler elever söker sig till gymnasieskolor i andra kommuner och till fristående gymnasieskolor.

Skolan är viktig för kommunen. Totalt för den pedagogiska verksamheten är bedömningen utifrån sammanfattande måluppföljning att måluppfyllelsen är ok. Förskolans uppföljning av läroplanens fyra kunskapsområden visar

ett något sämre resultat än föregående år. När det gäller resultaten i grundskolan i form av meritvärde och andelen behöriga till gymnasiet har dessa förbättrats i jämförelse med föregående år. Måluppfyllelsen för gymnasieskolan är svår att bedöma då det nu är nya förutsättningar för meritvärde, slutexamen och högskolebehörighet än föregående år. Det kommer säkerligen att vara en fortsatt utmaning att höja kvaliteten och förbättra resultaten inte minst för att våra elever ska få bättre möjligheter när de kommer ut på arbetsmarknaden. Om vi lyckas höja kvaliteten och därmed bryta den trend som varit, att fler elever väljer att gå i gymnasiet i andra kommuner, kommer vi också kunna sänka kostnaderna. Risken finns annars att kommunen får betala en skolkostnad till annan kommun där lokalkostnad ingår samtidigt som vi har kostnader för tomma skollokalerna.

Ökning av äldre och funktionshindrade

Enligt befolkningsprognosen ökar de äldre i Södertälje kommun. Det är framför allt åldersgruppen 70–79 år som ökar. Den demografiska förändringen kommer att medföra att allt fler personer kommer att omfattas av äldreomsorgens insatser under de närmsta åren. Kommunens verksamhet behöver anpassas med mer insatser för äldre. Volymerna inom LSS-boende har ökat något mer än vad omsorgskontoret tidigare prognostiserat för 2014. Om denna utveckling fortsätter kommer antal boendeplatser att behöva utökas mer än tidigare planering.

Borgensåtaganden

Förutom utlåningen till bolagskoncernen har kommunen även ingått borgen på sammanlagt 976 mkr för Telgekoncernen. Gentemot föregående år har kommunens borgensåtagande för Telgebolagen ökat med 163 mkr, vilket till största del beror på utökad borgen till Telge Kraft.

Övrig borgen avser SYVAB (115,2 mkr) och Söderenergi AB (639,1 mkr). Här är borgensbeloppet minskat för Söderenergi med närmare 21 mkr jämfört mot föregående år. Dessutom går Söderenergi i borgen för en kredit om 6 mkr till Efo AB och där kommunens 42 procent utgör 2,5 mkr.

Borgen till småhus minskar stadigt och uppgår nu till 0,9 mkr. Till föreningslivet har kommunen borgat för cirka 9,3 mkr. Det totala borgensåtagandet i koncernen är 1 745 mkr, vilket är en ökning med 139 mkr jämfört med år 2013.

Bolagens ekonomi har stor betydelse för kommunen

De kommunala bolagens ekonomiska utveckling har stor betydelse för kommunens ekonomi. Huvuddelen av förmögenheten ligger i dessa bolag. Kommunens engagemang i bolagen är betydande, inte bara som ägare och finansiär,

utan också som kund. Kommunen köper för cirka 674 mkr årligen från Telgekoncernens olika bolag, vilket är cirka 11 procent av kommunens totala kostnader. De är därigenom vår största leverantör. För vissa av bolagen är vi också den största kunden.

STYRNING OCH KONTROLL

Under hösten 2013 påbörjades ett förbättringsarbete inom omsorgsnämndens verksamheter. Kommunens kostnader för LSS har ökat med 123 mkr sedan 2004, och de senaste åren har kostnaderna dessutom ökat i högre takt än volymerna. Under 2014 presenterades en rapport som konstaterade att det var svårt att exakt förklara kostnadsutvecklingen över tid men tre övergripande områden urskilde sig: bostad med särskild service enligt LSS (vuxna), daglig verksamhet enligt LSS och personlig assistans.

Det är viktigt att vi ökar vår kunskap inom området. Inom ramen för förbättringsarbetet har en åtgärdsplan arbetats fram inom områdena: juridisk rådgivning, registrering och dokumentation, riktlinjer och delegation, Upphandling samt formaliserad samverkan med Försäkringskassan. Det är viktigt att komma ihåg att LSS är en rättighetslagstiftning, och huvudfokus i arbetet är därför ordning och reda. Arbetet enligt åtgärdsplanen pågår, bland annat har delegationsordningen förändrats, arbetet med att säkerställa statistikuppgifter och rutiner för registrering i verksamhetssystemet pågår. En upphandling, för att skapa ordning och reda inom insatser särskilt boende, har genomförts men är under överklagande. En särskild analys av orsakerna till ökningen av personlig assistans enligt LSS ska genomföras, och en övergripande strategi för hur nämnden ska säkerställa en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet behöver tas fram under 2015.

Även det förvaltningsövergripande förbättringsarbete inom försörjningsstöd fortsätter, bland annat utifrån följande punkter: Biståndsnivåer, arbetslinjen, försörjningsstöd och boende samt tydliggörande av myndighetsroller. Arbetet syftar till att minska kommunens mycket höga kostnader för försörjningsstöd och har gett goda effekter på det ekonomiska utfallet. Det utbetalda biståndet har under 2014 minskat med 45 mkr och uppgår nu till 208 mkr. Trots den positiva utvecklingen är kommunens kostnader för försörjningsstöd mycket högt och förbättringsarbetet behöver fortsätta.

Efter att avtalen med tre externa aktörer sades upp hösten 2013, bröts den volymökning inom hemtjänst som påbörjats inom området efter införandet av LOV. Under 2014 har volymerna sjunkit ytterligare. I februari 2014 beslutade kommunfullmäktige att ersätta LOV med en ny modell för hemtjänst baserad på LOU. Övergången till den nya modellen skedde i december 2014. Modellen bygger på att 55 procent av beslutade hemtjänsttimmar skall utföras i egen regi, och resterande 45 procent fördelas mellan 5 externa utförare enligt en fastslagen procentsats. Under 2014 sjönk antalet utförda hemtjänsttimmar med närmare 170 000 timmar, eller 21 procent. Inom området råder dock en ekonomisk obalans, då de externa utförarna svarar för 51 procent av den totalt utförda tiden, men bara 39 procent av den sammanlagda kostnaden. Den interna verksamheten har inte lyckats anpassa sig efter de nya volymerna.

En viktig del i styrningen och kontrollen av ekonomin är de uppföljningar och prognoser som görs under året. Arbetet med att utveckla den månatliga rapporteringen inom förvaltningen fortgår. Syftet är att säkerställa en gemensam bild av verksamhetens förutsättningar i hela förvaltningen. För förvaltningarnas månadsrapporter är målet att de utvecklas till ett verktyg för kontorens ledningsgrupper. Där analys av verksamhetens volymer och information som lyfts upp från arbetsgruppernas tavlor vidareutvecklar rapporterna utifrån verksamheternas föränderliga omvärld. Av de nämnder som hade underskott vid årsbokslutet var det endast Hölö-Mörkö kommunfullmäktige och omsorgsnämnden som prognostiserade ett underskott vid augustibokslutet och under hösten. Omsorgsnämnden har ett pågående arbete som sker tillsammans med kommunstyrelsens kontor gällande åtgärder för att förstå orsakerna bakom kostnadsutvecklingen, men konkreta förslag för att nå en ekonomi i balans har inte presenterats. När det gäller Hölö-Mörkö kommunfullmäktige har förslag till åtgärdsplaner tagits fram, men de har inte beslutats av nämnden.

SÖDERTÄLJE KOMMUNS FÖRVALTNINGS AB

Koncernen

För 2014 redovisar koncernen ett resultat före skatt som uppgår till 413,6 mkr. Det är ett rekordresultat och kan jämföras med fjolårets 324,5 mkr. Alla hänvisningar till 2013 års resultat avser det omräknade resultatet enligt K3 redovisning.

Koncernen har även nått det finansiella målet att minska nettokoncernskulden per invånare. Koncernen amorterade 326,3 mkr på låneskulden till kommunen. Det är andra året i rad som en amortering sker. Totalt har över en miljard amorterats under 2013 och 2014. Detta har varit möjligt genom ett förbättrat resultat, en återhållsam investerings-takt och försäljningar av hyresfastigheter.

Koncernen har under 2014 haft ett starkt underliggande resultat i rörelsen och rörelseresultatet är hela 111,9 mkr bättre än budget. En mängd faktorer ligger bakom denna starka utveckling. De prishöjningar som har gjorts under ett antal år börjar få genomslag på att intäkterna ökar. Arbetet med effektiviseringar syns i att personalkostnaderna, rensat för löneökningar, minskar. Dessutom har ett varmt år medfört lägre uppvärmningskostnader i fastighetsbolagen.

Utöver att den underliggande verksamheten utvecklar sig åt rätt håll kan läggas att den rating som Standard & Poor's gjorde under året gav kommunkoncernen ett högt kreditbetyg (AA+/A-1+ Rating Affirmed On Very Strong Management; Outlook Stable). Denna positiva värdering i samband med en fallande ränta och en lägre låneskuld gav en positiv ränteeffekt mot föregående år på 132,4 mkr.

Koncernen har under året inte råkat ut för några negativa överraskning i form av stora kreditförluster, stormar, extremt höga elpriser eller översvämningar, vilket bidrar till den positiva resultatutvecklingen.

Koncernens resultat för året påverkas i övrigt av stora engångseffekter. Försäljningen av hyresfastigheter i Geneta och en tomt i Mariekäll gör att årets reavinster uppgår till 109,5 mkr.

Koncernens stora tillgångsmassa värderas löpande för att säkerställa att tillgångarnas värde minst uppgår till bokfört värde. Vid årets värdering noterades att det fanns några oljepannor, undercentraler, och två fastigheter där värdet inte kunde motiveras. Dessa har därför sammanlagt nedvärderats med 46,3 mkr.

Moderföretag

Telge AB redovisar ett resultat på -51,4 mkr (40,5 mkr). Resultatet är belastat med nedskrivningar av arenabolagen. Bolagets rörelseresultat uppgår -58,1 mkr (-61,2 mkr). Bolaget har jämfört med föregående år effektiviserat verksamheten, och sänkt rörelsekostnaderna med 4,3 mkr, vilket ökar koncernens lönsamhet.

Telge Bostäder

Telge Bostäder redovisar ett resultat på 221,4 mkr (266,3 mkr). Bolaget sålde under året två fastigheter i Geneta med en reavinst på 104,2 mkr. Bolagets rörelseresultat uppgår till 184,5 mkr (180,6 mkr) och förklaras i huvudsak av lägre kostnader för skötsel, snöröjning och försäkrings-skador. Bolagets investeringar uppgick till 210,5 mkr och omfattade i huvudsak att slutföra Västra Blombacka, och att påbörja Fornbacken och Järna. Bolaget slutförde även nybyggnationen av Lampan.

Telge Fastigheter

Telge Fastigheter redovisar ett resultat på 85,6 mkr (-16,1 mkr). Det positiva resultatet kommer i huvudsak från lägre avskrivningar och lägre räntor. Bolagets driftnetto uppgår till 419,9 mkr (421,8 mkr). Årets försäljning av fastigheter sträcker sig till försäljning av Ängsviolen till Peab. Årets investeringar uppgår till 212,9 mkr och går till en större del än vanligt i idrottens tecken; Återuppbyggnad av Västergårdshallen och nybyggnation av Pershagenhallen. Även projektering av friidrottshall i Rosenlund och köp av fotbolls-, och hockeyarenan har planerats under året.

Södertälje Hamn

Södertälje Hamn redovisar ett resultat på -1,2 mkr (-16,9 mkr). Bolagets rörelseresultat uppgår till 4,4 mkr (-10,2 mkr). Ett kraftigt förbättrat resultat jämfört med föregående år förklaras av en stark volymutveckling inom bilimport och fastbulk. I kombination med en effektivisering av personalhanteringen så nås nästan ett positivt resultat. Bolagets investeringar uppgår till 7,2 mkr och avser kundefterfrågade affärsinvesteringar med en avtalad affärsmässig lönsamhet.

Tom Tits Experiment

Tom Tits Experiment redovisar ett resultat på -2,8 mkr (-19,8 mkr). Trots att bolaget 2013 tog kostnader för att utränga gamla uttjänta attraktioner, lyckas bolaget inte nå lönsamhet. Bolaget har under året satsat på nya utställningar i form av Maker Space samt även invigt ett nytt café som dragit ny publik. Besöksantalet uppgick till 185 000 besökare. Det var satsningarna på företagsarrangemang och utbildning där marknaden föll som gjorde att resultatet även detta år blev negativt.

Telge Nät

Telge Nät redovisar ett resultat på 118,6 mkr (100,5 mkr). Resultatet är belastat med nedskrivningar av uttjänta oljepannor och undercentraler. Bolagets rörelseresultat uppgår till 214,2 mkr (184,2 mkr). De positiva rörelseresultatet beror i huvudsak på en återhämtning av tidigare förluster inom VA, samt en ökad lönsamhet på elnätet till följd av lägre elnätsförluster. Årets investeringar uppgick till 217,8 mkr och bestod till stor del av investeringar drivna av nya exploateringsområden, men även av reinvesteringar i elnäten och inom VA.

Telge Energi

Telge Energi redovisar ett resultat på 50,9 mkr (49,0 mkr). Trots det varmaste året sedan mätningarna startade visar bolaget en positiv resultatutveckling till följd av ett stärkt varumärke och förbättrade marginaler. En mängd miljöinriktade aktiviteter har genomförts som stärkt bolagets miljöprofil. Enligt SIFO:s anseendeindex så är bolaget branschetta. Kundtillväxten på privatmarknaden uppgick till 4 700 kunder.

Telge Kraft

Telge Kraft redovisar ett resultat på 20,1 mkr (23,2 mkr). Bolaget har under året tecknat avtal med 18 nya kunder och tappat fyra. Konkurrensen om kunderna hårdnar vilket gör att lönsamheten per kund minskar. Under 2014 har arbetet pågått med att sätta upp system, processer och rutiner för bolagets utländska bolag. Den nordiska leveransförmågan skapar förutsättningar för bolaget i framtiden.

Telge Återvinning

Telge Återvinning redovisar ett resultat på 10,0 mkr (21,2 mkr). Det försämrade resultatet jämfört med föregående år är i huvudsak en effekt av en minskad lönsamhet i askaffären till följd av begränsade möjligheter att använda askan för eget bruk, och ökade kostnader för att få avsättning för denna. Årets investeringar uppgår till 12,9 mkr och avser i huvudsak mark och avvattningsinvesteringar på Tveta, samt sopbilar och kärl.

Telge Hovsjö

Telge Hovsjö redovisar ett resultat på -20,3 mkr (-18,4 mkr). Resultatet är belastat med nedskrivningar av HUBen med 12,5 mkr. Bolagets rörelseresultat uppgår till 8,4 mkr (5,2 mkr). Det positiva rörelseresultatet är i huvudsak en effekt av en lägre underhållsnivå. Årets investeringar uppgår till 54,9 mkr. Investeringarna avser både lägenhetsunderhåll, fastighetsunderhåll samt åtgärder i de kommunala verksamhetslokalerna.

Telge Inköp

Telge Inköp redovisar ett resultat på 12,4 mkr (4,7 mkr). Det positiva resultatet förklaras av att bolaget numera tar in 60 procent av sina kostnader genom administrationsavgifter från tecknade ramavtal med leverantörerna. Även tillkommande volymer genom nya kunder som kommunerna Flen, Katrineholm och Vingåker samt även av en rekordhög avtalstrohet i kommunkoncernen bidrar till det positiva resultatet.

Telge Tillväxt

Telge Tillväxt redovisar ett resultat på -1,1 mkr (-0,9 mkr). Det försämrade resultatet beror på en svårighet att matcha uppdrag för konsulterna på den externa marknaden, samt ett minskat EU-bidrag, vilket minskar intäktsbasen. Bolaget har under året anställt 152 ungdomar. Av de personer som slutat har 67 procent fortsatt till annat arbete.

FÖRVÄNTNINGAR PÅ DEN FRAMTIDA UTVECKLINGEN

Koncern

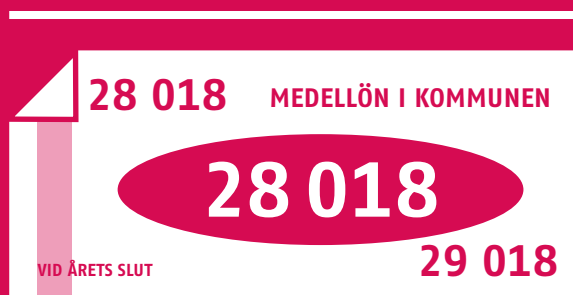
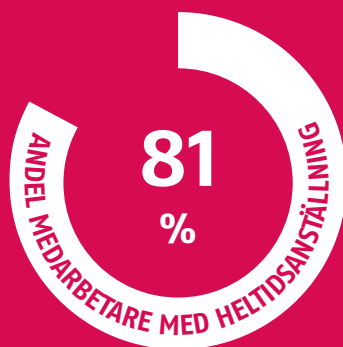
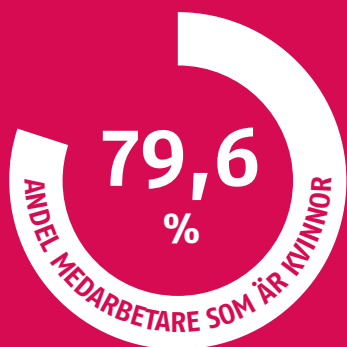
I sin roll som ägarens beslutande organ har kommunfullmäktige utfärdat ägardirektiv för de kommande åren. (Direktiven ingår i kommunens Mål & Budget som finns att hämta på kommunens webbplats).

Under 2012 påbörjades en bolagsutredning för att se över styrningen av den kommunala bolagskoncernen. Arbetet med detta kommer att slutföras under 2015 och kan komma att leda till förändringar för koncernen. Fokus kommer att läggas på kärnverksamheten i syfte att konsolidera koncernen för att bidra till ett attraktivt Södertälje och bra och kostnadseffektiva tjänster till Södertäljeborna.

Målet att minska koncernens skuldsättning kvarstår och kommer att innebära ett fortsatt fokus på att stärka koncernens kassaflöde genom bland annat prioritera investeringsbehoven och effektivisera administrationen. Även försäljningar av verksamheter kan komma ifråga.

Moderföretag

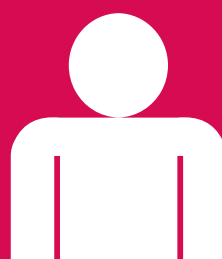
Moderbolaget kommer att fortsätta sin verksamhet att i första hand vara en leverantör av effektiva administrativa tjänster till dotterbolagen i koncernen. ■

5 795

Antal medarbetare i kommunen,
Räknat i årsarbetare: 5 478 st.

94 %
KVINNORNAS MEDIANLÖN
I FÖRHÅLLANDE TILL MÄNNENS

45
MEDELÅLDERN
FÖR ANSTÄLLDA
I KOMMUNEN

28%

AV KOMMUNENS MEDARBETARE
HAR INTE VARIT SJUKA EN ENDA
GÅNG UNDER ÅRET.

Total sjukfrånvaro i procent av arbetstiden
varav 49,1 procent är långtidssjukfrånvaro.

Kommunen som arbetsgivare

PERSONALSTRUKTUR

Den 31 december 2014 har Södertälje kommun 5 795 månadsavlönade medarbetare. Omräknat till antal årsarbetare motsvarar det 5 478. Under året varierar antalet anställda men sammantaget är personalvolymen större än 2013. Av de månadsavlönade medarbetarna i kommunen är 89 procent tillsvidareanställda. Under 2014 har arbetslivskontoret kraftigt minskat sitt antal årsarbetare. Detta beror främst på att tidsbegränsade projekt har upphört under året. De kontor som ökat mest är social- och omsorgskontoret inom verksamheterna äldreomsorg och försörjningsstöd samt utbildningskontoret inom förskola och grundskola. Sammantaget i kommunen är ökningen 110 årsarbetare.

Andelen heltidsanställda medarbetare den 31 december 2014 är 81 procent, vilket är en marginell minskning jämfört med året innan. Av kommunens stora yrkesgrupper är det framför allt vårdbiträden och undersköterskor inom hemtjänst, övriga vårdbiträden, måltidspersonal och elevassistenter som står för minskningar av andelen heltidsanställda. Andelen heltidsanställda män är sju procentenheter högre än andelen heltidsanställda kvinnor. Skillnaden mellan kvinnor och män är mindre i år än tidigare år. Andelen kvinnor bland kommunens medarbetare är 79,6 procent under 2014. Detta är en ökning jämfört med föregående år. Andelen kvinnor bland kommunens chefer är 73 procent.

► **Se diagram 1**

Antalet medarbetare har ökat i alla åldersgrupper. De största procentuella ökningarna finns i grupperna 30–39 år samt 50–59 år. Medelåldern bland medarbetarna är den samma under 2014 som den var under föregående år, 45 år.

Andelen medarbetare med utländsk bakgrund är 39 procent totalt i kommunen. I åldersgruppen 60–65 år är andelen betydligt lägre, 26 procent, för att därefter öka och som högst utgöra 46 procent i åldersgruppen 30–39 år. Av medarbetarna med utländsk bakgrund kommer 17 procent från Norden (utom Sverige),

26 procent från övriga Europa och 57 procent från övriga världen. Av kommunens chefer har 21 procent utländsk bakgrund. Detta är en ökning jämfört med tidigare år. Andelen chefer med utländsk bakgrund skiljer sig mycket åt mellan de olika chefsnivåerna och störst andel är bland chefer på gruppchefs nivå, 27 procent. Bland kommuninvånarna är andelen med utländsk bakgrund 49 procent.

Timanställda

Under 2014 utfördes arbetstimmar motsvarande 516 årsarbetare av timavlönad personal. Detta är en ökning jämfört med 2013 med 48 årsarbetare. Utbildningskontoret och social- och omsorgskontoret står för i princip hela den totala ökningen.

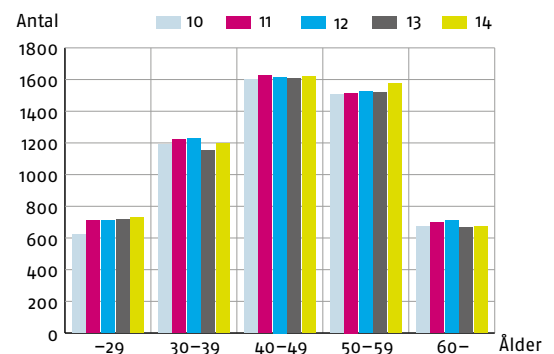
Övertid

Den ordinarie personalen har under året utfört cirka 73 500 timmar övertid och mertid. Detta motsvarar ungefär 37 årsarbetare och är en ökning från föregående år med cirka 6 årsarbetare.

Under året har cirka 14 miljoner kronor betalats ut i ersättning för övertid och mertid. Detta är en minskning med cirka 1 miljon kronor jämfört med 2013. Eftersom den arbetade övertiden är högre än tidigare år betyder detta att medarbetarna som arbetat övertid i stor utsträckning valt att ta ut sin övertid i kompensationsledighet istället för i pengar.

Införandet av årsarbetstid 2001 har lett till minskat uttag av övertid och mertid fram till 2011, därefter har uttaget ökat varje år.

1. Åldersfördelning medarbetare 2010–2014

ANDELEN KVINNOR BLAND KOMMUNENS MEDARBETARE ÄR 79,6 PROCENT UNDER 2014

Personalkostnader

Under året uppgick personalkostnaderna totalt till 2 840 mkr, vilket är en ökning med cirka 4 procent jämfört med föregående år. I personalkostnader ingår förutom lönekostnader utgifter för rekrytering, personalutbildning, personalbefrämjande åtgärder, avgångsförmåner och företagshälsovård. Personalkostnadernas andel av de totala kostnaderna är under 2014 cirka 44 procent.

Lönekostnader

De rena lönekostnadernas andel av de totala kostnaderna är under 2014 cirka 31 procent, vilket är en ökning sedan föregående år. Lönekostnaderna i helhet har ökat med 4,8 procent från 2013. Den relativt stora ökningen kan bland annat förklaras av det ökade antalet årsarbetare, det ökade användandet av timavlönad personal samt av en förhållandevis hög medellöneökning under året.

Medellöneökningen för tillsvidareanställd personal i samband med löneöversyn 2014 var 2,72 procent, men medellöneökningen mellan 2013 och 2014 totalt ligger på 3,26 procent. Detta tyder på att kommunen har nyanställt personal i ett högre löneläge än tidigare.

Vid årets slut är medianlönen för kvinnor 26 325 kr och för män 28 000 kr. Kvinnorna tjänar därmed 94 procent av männens lön, en ökning med 0,7 procentenheter jämfört med 2013. Som mått på eventuell lönediskriminering ska också betänkas att siffran även påverkas av strukturella förändringar av kommunens personal, som till exempel fördelning mellan olika yrkesgrupper, utbildningsnivå och ålder.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron i kommunen varierar mycket mellan olika verksamheter, till exempel har vård- omsorgsverksamhet i

regel högre sjukfrånvaro än gymnasieskola och administration. Totalt sett har sjukfrånvaron i kommunen ökat från 7,1 procent till 7,6 procent under 2014. Bland kommunens stora yrkesgrupper har vårdbiträden, personliga assistenter, undersköterskor, måltidspersonal, behandlingsassistenter, fritidspedagoger och barnskötare högst sjukfrånvaro, med över 10 procent.

Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid

	2010	2011	2012	2013	2014
Kön					
Kvinnor	6,8	6,6	6,9	7,8	8,4
Män	4,5	3,9	4,5	4,8	4,9
Ålder					
-29 år	7,0	6,5	7,1	7,6	7,8
30-49 år	6,0	5,5	5,7	6,6	7,5
50-år	6,5	6,5	7,0	7,6	7,7
Totalt	6,3	6,0	6,4	7,1	7,6

Sjukfrånvaron bland de unga medarbetarna, upp till 29 år, är fortsatt hög. Under året har dock sjukfrånvaron ökat i alla åldersgrupper. Sjukfrånvaron bland kvinnor har ökat markant under året och är nu nästan dubbelt så hög som männens frånvaro.

Korttidssjukfrånvarons andel av den totala sjukfrånvaron har minskat under året och uppgår vid årets slut till 35,9 procent. Samtidigt har långtidssjukfrånvarons andel av den totala sjukfrånvaron ökat och är nu 49,1 procent. Dessutom har antalet långtidssjuka personer vid årets slut ökat markant, från 158 personer 2013 till 224 personer 2014. Sammantaget tyder utvecklingen på att de som tidigare var korttidssjukfrånvarande nu har gått in i längre sjukfrånvaro.

► **Se diagram 2**

Kostnaden för sjukfrånvaron har ökat och uppgår under 2014 till ca 33 700 tkr, exklusive PO. Det är framför allt kostnaden för sjukfrånvaro över 14 dagar som har ökat och påverkande faktorer är högre medellön samt en ökande andel långtidssjukfrånvaro.

Olycksfall och tillbud

Antalet rapporterade olycksfall och tillbud är fortsatt högt med 816 händelser. De vanligaste orsakerna till de rapporterade händelserna är hot och våld, skador av annan person samt fallolyckor.

Hållbart medarbetarengagemang

Under hösten genomfördes en enkel webbenkät med nio frågor, där kommunen för tredje året i rad mätte Hållbart medarbetarengagemang (HME).

Frågorna är indelade i tre områden – Motivation, Styrning, Ledarskap, och utifrån svaren tas ett indexvärde fram. Resultatet för 2014 är sämre än tidigare år och vidare analys av resultatet kommer att ske per verksamhet.

HÄNT UNDER ÅRET

Ett korttidssjukfrånvaroprojekt startades upp efter sommaren 2014 och kommer att pågå under ett år. Projektets syfte är att kartlägga och minska korttidssjukfrånvaron i kommunen.

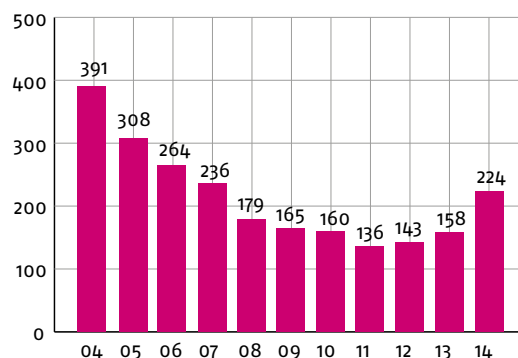
En ny arbetsvärdering för kommunens yrken togs fram under hösten 2014. Arbetsvärderingen ligger till grund för lönekartläggningen i kommunen, samt kommer att användas för den strategiska, långsiktiga lönebildningen.

Inom området kompetensförsörjning har en prognos för kommunens långsiktiga personal- och rekryteringsbehov tagits fram. Prognosen ligger nu till grund för det fortsatta långsiktiga arbetet med att utveckla kommunen som arbetsgivare.

PERSONAL I KOMMUNKONCERNEN

I kommunkoncernen uppgår antalet årsarbetare vid årets slut till 6 193. Andelen kvinnor och män skiljer sig stort mellan kommunen och bolagen. I bolagen är 61 procent av medarbetarna män medan andelen män i kommunen endast är 20 procent. ■

2. Antal långtidssjuka (>59 dagar)

Framtida utveckling – några viktiga frågor

SÖDERTÄLJE KOMMUN STÅR INFÖR stora utmaningar. För att klara en god ekonomisk hushållning i framtiden är det flera faktorer som måste falla på plats.

Se resultatnivåer från ett kommunkoncernperspektiv

Kraven på god ekonomisk hushållning i kommunallagen innebär att varje generation ska bära kostnaden för den service som den har beslutat om. Det innebär att det normalt inte är tillräckligt med att klara balanskravet varje år utan att det krävs positiva resultat för att kunna garantera att nästkommande generation inte ska behöva ta ut högre skatt för att få samma service.

Södertälje har vuxit kraftigt under lång tid och enligt prognoserna kommer den utvecklingen att fortsätta. Investeringar har till stor del lånefinansierats. Kommunen måste visa sina kreditgivare och ratingbedömare att kommunen klarar av att prioritera mellan nya investeringar i infrastruktur, bostäder, förskolor, skolor och övriga verksamhetslokaler.

Då stor del av kommunens tillgångar ligger i bolagskoncernen är en gemensam budgetprocess och ett finansiellt mål som nettokoncernskuld per invånare en förutsättning för att kunna lägga det stora pusslet, identifiera de mest nödvändiga behoven och göra prioriteringarna från kommunkoncernnivå. Investeringsbehoven måste prioriteras så att nettokoncernskulden per invånare med tiden sjunker till en nivå som kommunen långsiktigt tål att bära.

Genom att skapa ett överskott i kommunkoncernens totala verksamhet skapas förutsättningar för att:

- Göra nyinvesteringar utöver rena reinvesteringar.
- Öka handlingsutrymmet och ge förutsättningar för en långsiktig planering.

Flyktningmottagningen fortsatt på Iraknivåer

Södertälje har påverkats starkt av konflikten i Syrien. Södertälje är en stor mottagare av sk. EBO flyktingar det vill säga personer som söker sig till anhöriga och landsmän. Så har det varit i mer än ett decennium.

Sedan 2013 har 2 258 flyktingar sökt sig till Södertälje. Nästan 90 procent av samtliga flyktingar kommer från krigets Syrien. 1 058 flyktingar från Syrien sökt sig till Södertälje kommun under 2014.

Under 2014 tog Södertälje kommun emot

- 34,6 procent av samtliga syriska flyktingar i länet
- 5 procent av samtliga syriska flyktingar i riket

Södertäljes stora mottagande är unikt. Detta bekräftas av att Södertälje drar till sig ett medialt intresse från olika länder såsom USA, Frankrike, Tyskland, Polen, och Schweiz. Södertälje kommun har ett högre mottagande sett till antalet invånare jämfört med storstadskommuner som Stockholm, Göteborg och Malmö.

Det stora antalet nyanlända medför utmaningar inom flera områden nämligen; bostad och arbete. Det tar i genomsnitt sju år för en nyanländ att nå arbetsmarknaden. I Södertälje hamnar den nyanlända alltför ofta i en situation av trångboddhet och arbetslöshet.

Södertälje kan inte ensamt lösa de utmaningar som kommunen står inför, kommunen har nationella utmaningar i en lokal kontext. Kommunen har därför fortsatt sitt arbete under 2014 med att påverka strategiskt viktiga organisationer och beslutsfattare när det gäller frågan om ett ordnat/godkänt boende. Sverige är i ett akut behov av konkreta lösningar för att fler kommuner tar ett större ansvar för flyktningmottagandet. Det finns få förslag som tar hänsyn till det samlade mottagandet. Flyktningmottagandet till Sverige förväntas vara högt under många år framöver.

I Almedalen lanserade Södertälje ett förslag på en ny form av mottagande – VEBO, Värddigt eget boende. Förslaget innebär att Migrationsverket tillsammans med socialtjänsten ska säkerställa att den asylsökande inte hamnar i trångboddhet, eller i på annat sätt osäkra boendeförhållanden. Syftet med förslaget är att stärka den asylsökandes möjlighet till en bra integration i sitt nya land. Sverige som värdnation har ett ansvar att ge den asylsökande en bra start. Under 2015 avser kommunen att ytterligare konkretisera VEBO tillsammans med bl.a. Sveriges kommuner och landsting.

Den höga arbetslösheten i Södertälje måste minska

Det stora antalet nyanlända med en svag koppling till arbetsmarknaden cementerar den redan höga arbetslösheten. Cirka 75 procent av de arbetslösa är utrikes födda.

I december 2014 var arbetslösheten i kommunen 15,1 procent (inklusive personer i åtgärder), att jämföra med

8,1 procent för hela riket. Arbetslösheten i riket har sjunkit något samtidigt som den ökat i Södertälje. Arbetslösheten bland utrikes födda är 28,4 procent, högst i länet.

Södertälje implementerar just nu den strategi som kommunstyrelsen beslutade om under våren 2014. Inom ramen för arbetet ansöker kommunen medel från Europeiska socialfonden med syftet att få fler personer som står långt ifrån arbetsmarknaden närmre arbetsmarknaden.

Inför kommande år är det framförallt tre faktorer som är de stora riskerna i kommunens ekonomi:

- Kriget i Syrien innebär utmaningar för Södertälje. Förutsatt att det är möjligt att fly ifrån konflikthärdarna i Mellanöstern befarar kommunen arbetslöshet och en förvärrad trångboddhetssituation som följd.
- Svårigheterna att få arbete för Södertäljes växande befolkning. Fler arbetstillfällen behövs i Södertälje, men Södertäljeborna måste även i ännu högre utsträckning än tidigare utnyttja hela regionens arbetsmarknad. Stockholms arbetsmarknad är mycket stark.
- Kostnaderna för försörjningsstöd har minskat under 2014. Trots den positiva utvecklingen är kommunens kostnader för försörjningsstöd mycket högt och förbättringsarbetet behöver fortsätta.

Resultaten i grundskolan har förbättrats

Meritvärdet i grundskolan ökar och andelen elever som lämnar gymnasiet med högskolebehörighet ökar. Det är en positiv utveckling men måluppfyllelsen behöver förbättras inom samtliga verksamhetsformer. Det kommer därmed vara en fortsatt utmaning att höja kvaliteten och förbättra resultaten inte minst för att eleverna ska få bättre möjligheter när de kommer ut på arbetsmarknaden.

Södertälje City – i samverkan

Södertälje city – i samverkan är namnet på processarbetet som ska utveckla Södertälje stadskärna. Södertälje ska utvecklas hållbart – socialt, miljömässigt och ekonomiskt. Den långsiktiga målsättningen är att fler ska flytta hit, fler företagare ska etablera sig, fler ska studera här, fler ska besöka kommunen och fler ska göra sina vardagsinköp, men även välja Södertälje för lördagsshoppingen.

Södertäljes framgång bygger på samverkan. Många aktörer samverkar för att skapa en levande stad. Samverkan sker mellan kommunförvaltning och koncern. Kommunen samverkar även med flera externa aktörer såsom fastighetsägarna och Södertälje centrumförening. Arbetet bedrivs på ett projekt- och processinriktat arbetsätt. En styrgrupp, sammansatt av förtroendevalda ledamöter eller ersättare i KS, har ansvar för de övergripande direktiven för de olika projekten.

För att framgångsrikt utveckla Södertälje kraftsamlas insatserna i fyra utvecklingsområden: stadens liv och innehåll, förnyelse i stadskärnan, förnyelse av Slussholmen och Kanalen och stadens hållbara kommunikationer.

Södertälje Science Park

Den satsning och samverkan som inlett tillsammans med akademi och näringsliv i Södertälje Science Park ska medverka till en ökad attraktionskraft och ett stärkt näringsliv i kommunen.

Södertälje Science Park ska bli en regional nod för forskning, utveckling och företagande inom profilområdena som Hållbar produktion, Life Science och Hållbara livsmedel. Genom att skapa en mötesplats för innovationer ska nya tjänster, produkter och företag utvecklas.

Ett varumärkesarbete för Södertälje har påbörjats och ska resultera i en gemensam varumärkesplattform under året. Denna ska medverka till att stärka bilden av Södertälje och på så sätt även främja näringslivets utveckling. ■

02

SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET I NÄMNDERNA

Utbildning	62
Arbete och försörjning	66
Omsorg om barn, ungdomar och vuxna	68
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	70
Äldreomsorg	72
Kultur och fritid	74
Miljö	78
Samhällsbyggnad och offentlig miljö	80

Utbildning

Verksamhetstal	2012	2013	2014
Nettokostnad (mkr)	1 859,8	1 941,0	2 042,7
<i>Boende barn/elever per 15 okt, SCB</i>			
Förskola/DBV	4 998	5 099	5 160
Skolbarnsomsorg (SBO)	4 176	4 454	4 172
Förskoleklass	1 067	1 115	1 116
Grundskolan	9 380	9 670	9 894
Gymnasieskolan	3 756	3 579	3 443
Grundsärskolan	152	137	120
Gymnasiesärskolan	88	85	82
Servicegrad förskola 1–5 år	87 %	86 %	86 %
Servicegrad SBO, 6–9 år	75 %	75 %	73 %
Servicegrad SBO, 10–12 år	26 %	34 %	22 %

FOTO: SARA HINDRICKS/FILM

EKONOMISK ANALYS

Förskolan fortsätter att växa

► Se diagram 1

Nettokostnaden och barnantalet har fortsatt att öka under perioden 2012–2014. Nettokostnaden för förskolan som verksamhetsområde har ökat med nästan 12 procentenheter samtidigt som antalet barn under samma period ökat med drygt 4 procentenheter. Ökningen av nettokostnaderna beror, utöver löneökningar, på att antalet barn i verksamheten ökar. Antalet anställda i verksamheten har under 2014 ökat med 25 årsarbetare. Det har även inneburit en utbyggnad av förskolverksamhetens lokaler, vilket har ökat lokalkostnaderna kraftigt. Kostnaderna inom förskolan kommer att öka även kommande år. Det finns fortfarande ett ökat behov av förskoleplatser.

Kostnaderna för barnomsorg i Södertälje kommun är trots ökningen fortfarande lägre än vad som förväntas av den standardkostnad för barnomsorg som beräknas i det statliga kostnadsutjämningsystemet. År 2013 var barnomsorgens nettokostnad 4,9 procentenheter lägre än den beräknade standardkostnaden. Om kostnadsutjämningsystemet skulle styra medelstillelningen för våra verksamheter, skulle således mer medel tillföras barnomsorgen för att denna skulle motsvara den strukturella och socioekonomiska situationen i kommunen. Inom Stockholms län är situationen densamma i flertalet kommuner samt i länet som helhet.

Satsningarna på grundskolan fortsätter

► Se diagram 2

Under 2012–2014 har nettokostnaden ökat med nästan 12 procentenheter och antalet elever har ökat med 6 procentenheter. Personalkostnaden har ökat med drygt 11 procentenheter under perioden. Utöver löneökningar har antalet anställda ökat med 76 årsarbetare p.g.a. fler elever och till följd av genomförda satsningar för att öka måluppfyllelsen hos eleverna. Lokalkostnaderna har ökat med 19 procentenheter under samma period. Ökningen av lokalkostnaderna beror på ny- och tillbyggnation av skolor för att inrymma elevökningen. Elevökningen har också medfört att kostnaderna för avskrivningar för investeringar i inventarier också har ökat kraftigt under perioden. Under de kommande åren beräknas antalet elever fortsätta att öka.

Under året har antalet elever fortsatt att öka. Antalet nyanlända elever är fortsatt högt i våra skolor även om antalet är något lägre i december 2014 jämfört med december 2013. Med nyanlända elever menas elever med utländsk bakgrund och som gått i svensk skola kortare tid än två år. I december 2014 var andelen nyanlända 6,8 procent jämfört med 7,3 procent vid samma tidpunkt 2013.

Kostnaderna för grundskolan i Södertälje kommun är trots ökningen fortfarande lägre än vad som förväntas av den standardkostnad för grundskola som beräknas i det statliga kostnadsutjämningsystemet. År 2013 var grundskolans nettokostnad 6,1 procentenheter lägre än den beräknade standardkostnaden. Om kostnadsutjämningsystemet skulle styra medelstillelningen för våra verksamheter, skulle således mer medel tillföras grundskolan för att denna skulle motsvara den strukturella och socioekonomiska situationen i kommunen. Inom Stockholms län är situationen densamma i flertalet kommuner och i länet som helhet.

Antalet elever i gymnasieskolan minskar

► Se diagram 3

Nettokostnaden har ökat med 2 procentenheter mellan 2012 och 2014. Antalet elever har under samma period minskat med 8 procentenheter, eller 313 elever. Att nettokostnaden ökar samtidigt som antalet elever minskar beror i huvudsak på att allt fler elever från Södertälje väljer att gå i fristående gymnasieskolor eller gymnasier i andra kommuner. Trots att antalet gymnasieskolor minskade från sex till fem enheter under 2013 har inte kostnaden kunnat anpassas fullt ut till det minskande elevantalet. Ett flertal åtgärder i form av t.ex. förändrat programutbud har genomförts och under 2015 kommer ytterligare åtgärder att genomföras för att anpassa gymnasieskolorna i Södertälje till antalet elever som väljer att studera här.

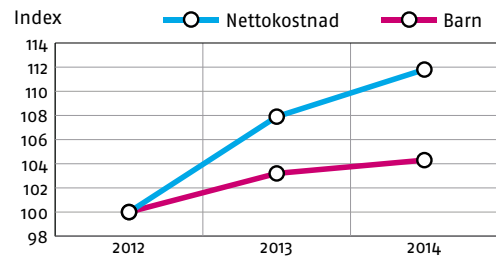
Även för gymnasieskolan var standardkostnaden enligt kostnadsutjämningsystemet lägre än förväntat. År 2013 var gymnasieskolans nettokostnad 4,3 procentenheter lägre än den beräknade standardkostnaden.

Särskolan

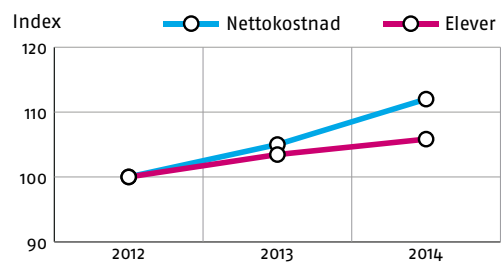
► Se diagram 4

Nettokostnaden för den obligatoriska särskolan, gymnasiesärskolan och särsvux har mellan 2012 och 2014 ökat med 8 procentenheter samtidigt som antalet elever varierat mellan åren. Inom grundsärskola och gymnasiesärskolan är eleverantalet relativt konstant medan antalet elever inom särsvux varierar relativt kraftigt mellan åren. Det kraftigt minskade elevantalet mellan 2013 och 2014 avser främst särsvux. Kostnadsökningen beror i huvudsak på löneökningar samt ökade kostnader för köp av särskoleverksamhet från annan huvudman under perioden.

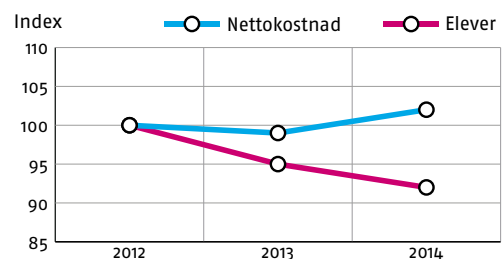
1. Förskolan

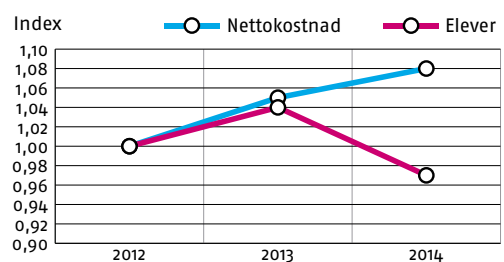
2. Grundskolan

3. Gymnasieskolan

4. Särskolan

MÅL OCH INRIKTNING

Fullmäktige har uttryckt att "resultaten i förskolan och skolan ska förbättras". I kommunfullmäktiges uppföljning baseras bedömningen på ett antal utvalda uppföljningsfaktorer. Urvalet baseras på utbildningsnämndens kommunövergripande plan för systematiskt kvalitetsarbete.

Förskolan

I förskolan följs varje barns lärande och utveckling utifrån förskolans prioriterade kunskapsområden språkutveckling, lek och samspel, matematik samt naturvetenskap och teknik. Resultatet har jämfört med 2013 försämrats något för alla områden utom naturvetenskap och teknik. Bedömningar av målområdena gjordes för första gången år 2012. Förskolan har haft stort fokus på kompetensutveckling inom naturvetenskap och teknik, vilket visar sig i resultaten.

Grundskolan

Elever i årskurs 9, meritvärde, alla kommunala skolor

	Alla	Flickor	Pojkar
2013	205,3	218,3	193,7
2014	211,2	221,8	201,8

Meritvärdet har förbättrats. Läsåret 2013/2014 var meritvärdet i de kommunala skolorna 211,2. Det ska jämföras med siffran 205,3 för läsåret 2012/2013. Det är stor skillnader i meritvärde mellan pojkar och flickor. Flickornas meritpoäng är 20 poäng högre än pojkarnas. Pojkarnas meritvärde har dock ökat mer än flickornas mellan åren.

Behörighet för fortsatta studier, alla kommunala skolor:

Andel behöriga för högskoleförberedande program

	Totalt	Flickor	Pojkar
2012	74,8	75,8	73,7
2013	75,9	78,1	73,8
2014	78,8	81,1	76,8

Andel behöriga för yrkesprogram

	Totalt	Flickor	Pojkar
2012	76,1	76,9	75,3
2013	78,5	80,2	76,9
2014	82,0	82,8	81,3

Andelen elever med behörighet för högskoleförberedande program eller yrkesprogram har ökat under perioden.

Andelen behöriga elever har ökat med nästan 6 procentenheter jämfört med 2012. Det innebär således att andelen elever som lämnar grundskolan utan behörighet för gymnasiet har minskat med 6 procentenheter jämfört med 2012. Trots detta är det 18 procent av eleverna som inte har behörighet till gymnasiets nationella program. Det är en hög siffra. Utbildningskontoret behöver vidta fortsatta åtgärder för att stärka förutsättningarna för de elever som har svårast att nå målen.

Gymnasieskolan

	2012	2013	2014
Högskolebehörighet av alla	68%	74%	
Högskolebehörighet			
Högskoleförberedande			76%
Avgått med examen yrkesprogram			62%
- varav avgått med behörighet till högskola			31%

	2012	2013	2014
Meritvärde	13,64	13,48	
Meritvärde högskoleförberedande program			13,99
Meritvärde yrkesprogram			12,71

Från och med 2014 har förutsättningarna för högskolebehörighet och examen förändrats för eleverna som lämnar gymnasieskolan. Det är därför inte möjligt att göra jämförelser bakåt i tiden. För högskoleförberedande program måste eleverna uppnå högskolebehörighet för att få en slutexamen. Av eleverna har 76 procent som gått högskoleförberedande program uppnått högskolebehörighet och därmed också fått slutexamen. När det gäller yrkesprogrammen kan eleverna få en examen från sitt program utan att få en högskolebehörighet. Av de elever som avgått med examen har 31 procent även en behörighet till högskola. Det är endast 62 procent som fått sin examen från yrkesprogrammen.

HÄNDELSER AV BETYDELSE

Under 2014 har ett flertal satsningar genomförts i verksamheterna. Inom förskola har kommunövergripande pedagogistor, ateljéristor samt förskollärare med särskilt utvecklingsuppdrag anställts för att stödja enheternas utveckling av verksamheten. Utvecklingslärarnas arbete med att stödja lärare och arbetslag i klassrummen har fortsatt.

Vidare har samarbetet med universitet för att utvärdera, utveckla och stödja lärare och rektorer fortsatt. Den statliga satsning på skickliga lärare och uppdraget som förstelärare har fortsatt. Södertälje har för närvarande 110 förstelärartjänster.

FRAMTIDSBEDÖMNING

Stora delar av utbildningsnämndens verksamhet har växt under flera år. Antal elever i förskolan och grundskolan har ökat successivt och ökningen ser ut att fortsätta. Antalet nyanlända barn och elever har också fortsatt att ligga på en hög nivå under 2014. Den ökande verksamheten med

många nyanlända elever ställer höga krav på verksamheten. Den pedagogiska verksamheten måste ha en mycket hög pedagogisk kvalitet för att kunna möta alla barn utifrån deras förutsättningar och behov. Verksamheten måste också ha en stor beredskap i form av anpassning och utökning av lokaler.

Under de senaste två åren har ett intensivt arbete pågått för att säkra att det finns ett systematiskt kvalitetsarbete i alla verksamheter och att verksamheten löpande följs upp. Utifrån uppföljningen säkras att rätt åtgärder sätts in för att öka måluppfyllelsen. Detta arbete ska under de kommande åren fortsätta och utvecklas vidare. Den positiva utvecklingen av resultaten i form av en ökad måluppfyllelse ska fortsätta och resultaten ska förbättras ytterligare. Under 2013 och inledningen av 2014 har en mängd satsningar genomförts i verksamheterna, framförallt i grundskolan. Utvecklingslärare har införts, som arbetar med att stödja lärare och arbetslag i klassrummen, flera samarbeten har startat med universitet för att utvärdera, utveckla och stödja lärare och rektorer. En matematikutvecklare har anställts som bl.a. genom den statliga satsningen matematiklyftet arbetar med att förbättra undervisningen i matematik. Dessa satsningar fortsätter och utvecklas även kommande år. Genom en statlig satsning har skickliga lärare kunnat ges uppdraget som förstelärare. Från och med hösten 2015 finns möjlighet att anställa 124 förstelärare i grundskola och gymnasiet, vilket ger ytterligare möjlighet till att öka kvaliteten i undervisningen. Utöver de satsningar som redan genomförts finns i Mål och budget 2015–2017 ytterligare medel till riktade insatser i förskolan och grundskolan. Satsningarna innehåller medel för tvåläraresystem, kommunövergripande Remidacenter, pedagogistor m.m.

Inom gymnasieskolan har antalet elever minskat under de senaste åren, vilket har lett till en överetablering inom gymnasieskolan. I Södertäljes gymnasieskolor har elevantalet minskat kraftigt. Utöver den demografiska minskningen av antal elever, söker sig även allt fler elever till gymnasieskolor i andra kommuner och till fristående gymnasieskolor. Antalet gymnasieskolor minskades, utöver särgymnasiet, från fem till fyra under 2013. Arbetet med att anpassa skolornas verksamhet och bemanning fortsätter även under kommande år. Samtidigt ska skolorna förstärka sina profiler och utveckla sin verksamhet. För att ytterligare effektivisera verksamheten har även ett närmare samarbete med vuxenutbildningen påbörjats, vilket ska leda till ett bättre resursutnyttjande under kommande år. ■

Arbete och försörjning

Verksamhetstal	2012	2013	2014
Nettokostnad totalt mkr	447,8	376,8	339,5
Vuxenutbildning	62,7	49,4	42,2
Arbetsmarknad och försörjning	385,1	327,4	297,3

Vuxenutbildning

Årsplatser kommunal vuxenutbildning	1 040	1 043	1 050
Antal studerande Yrkehögskola	133	84	148
Årsplatser Sfi	2 411	2 850	2 938
Årsplatser särvox	66	76	62

Försörjningsstöd

Antal invånare som fått försörjningsstöd	7 507	6 991	6 075
Hjälp tid mån/hushåll	7,73	7,89	7,65

EKONOMISK ANALYS

Nettokostnaden för arbete och försörjning minskade med cirka 10 procent mellan 2013 och 2014. Vuxenutbildningens nettokostnad minskade med cirka 15 procent, medan arbetsmarknad och försörjning minskade med cirka 9 procent.

Vuxenutbildning

Nettokostnaden för vuxenutbildning minskade med 15 procent mellan 2013 och 2014. I mars 2014 beslutade kommunfullmäktige om en ny modell för användande av statlig flyktingschablon. En konsekvens av den nya modellen var att bland annat att kommunens hela Sfi-verksamhet skulle finansieras av schablonen. Delar av vuxenutbildningens skiftades från nämndfinansiering till schablonfinansiering, vilket innebar en nettokostnadsminskning. Effekten på nettokostnaden minskades dock av att den övriga vuxenutbildningen fick ett extra tillskott på 7,5 mkr under 2014 för satsningar främst på gymnasiala yrkesutbildningar.

Arbetsmarknad och försörjning

Nettokostnadsminskningen för arbete och försörjning beror till stor del på minskade kostnader för utbetalt ekonomiskt bistånd, även kallat försörjningsstöd. Kostnaderna minskade med 18 procent jämfört med 2013, vilket beror på minskat inflöde, minskat antal hushåll och striktare riktlinjer. Vidare minskades nettokostnaden för arbetsmarknadsinsatser med cirka 9 procent, vilket berodde på att större delar av verksamheten finansierades av externa medel.

MÅL OCH INRIKTNING

Vuxenutbildning

Måluppfyllelsen inom vuxenutbildningen var för 2013 mestadels god. 94 procent av alla Sfi-studerande fick godkända betyg, varav 79 procent inom initialt erbjuden tid. Inom grundläggande vuxenutbildning klarade 98 procent av de studerande sina kurser, motsvarande resultat inom gymnasiala vuxenutbildningen uppgick till 89 procent. Inom de yrkehögskoleutbildningar som kommunen ansvarar för fick 65 procent av de studerande anställning inom sitt utbildningsyrke.

Arbetsmarknad och Försörjning

Antalet Södertäljebor som någon gång under året uppbar försörjningsstöd uppgick till 6 075, vilket var 916 färre än 2013. Rutinen att alla ska vara aktivt arbetssökande är mycket mer implementerad idag än tidigare och bedömningarna är mer strikta.

Antalet hushåll med långvarigt bidragsberoende, det vill säga de hushåll som har bidrag i mer än tio månader, minskade från 1 616 hushåll i snitt 2013 till 1 593 hushåll i snitt 2014. Andelen hushåll som var långtidsberoende uppgick till 62 procent, att jämföra med 55 procent 2013. Dessa resultat indikerar att personer med kortvarigt bidragsberoende i högre takt fått annan försörjning medan de långtidsberoende av försörjningsstöd erhåller försörjningsstöd under allt längre tid.

Antalet unga vuxna 18–24 år som uppbar försörjningsstöd minskade under året. I januari 2014 uppgick de till 324 personer och i december 2014 var de 296 personer. Minskningen beror till viss del på att en ny enhet, "unga vuxna", inom försörjningsstöd som enbart arbetar med personer 18–24 år startade 2013.

Målet kring arbetsmarknadsinsatser var att minst 55 procent skulle avslutas till egen försörjning eller till program hos arbetsförmedlingen. Resultatet för målet blev 38 procent. Det svaga resultatet jämfört med målet beror bland annat på att målgruppen står längre ifrån arbetsmarknaden än för några år sedan, bland annat är en större målgrupp språksvaga samt har liten eller ingen arbetslivserfarenhet.

Foto: SARA HIRSH/REUTERS/PHIL

HÄNDELSER AV BETYDELSE

Vuxenutbildning

Under året använde sig vuxenutbildningen av 24 utbildningsanordnare som upphandlats i samverkan med sju andra kommuner i Stockholmsregionen. Avtalet löper ut under 2015, varför arbetslivsnämnden under 2014 beslutade att delta i en ny upphandling tillsammans med fyra andra södertörnskommuner. Studerandevolymer inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning har ökat de senaste åren och trots tillskott av extra medel kan inte alla sökande till gymnasiala vuxenutbildningen antas på grund av budgetramarna.

Även inom Sfi ökar studerandevolymer, främst beroende på ett större antal flyktingar. Inom Sfi utförs cirka 40 procent av all undervisning av den externa aktören Iris Hadar. Inom den upphandlade Sfi:n ingår en jobbmodul där en del av de studerande parallellt med sina studier kan få en provanställning.

Under hösten ansökte Vuxenutbildningen hos statliga Yrkeshögskolemyndigheten om rätten att anordna sex utbildningar inom bristyrken i regionen.

Arbetsmarknad och Försörjning

Personalomsättningen inom försörjningsstödsområdet var hög under våren 2014, men minskade något under hösten. Under året arbetade verksamheten med att få personalen att stanna. Bland annat utvecklades en plan för kompetensutveckling. Planen bygger på ett antal steg som omfattar alla socialsekreterare. Implementeringen av kompetensplanen ska ske under 2015.

Inom arbetsmarknad avslutades under 2014 det av europeiska socialfonden delfinansierade projektet K2 "kompetens och karriär". Delar av projektet, då främst de så kallade branschspåren, implementerades inom arbetsmarknadsenhetens ordinarie verksamhet.

FRAMTIDSBEDÖMNING

Vuxenutbildning

Frågan om hur vuxenutbildningen framöver ska användas som en strategisk aktör inom arbetslivsutvecklingen i Södertälje är mycket viktig. Vuxenutbildningen bör fokusera på att tydligare utformas utifrån näringslivets krav på kompetens samt fungera som en långsiktig investering för att öka Södertäljebornas utbildningsnivå och därmed bidra till kommunens tillväxt.

Studerandevolymer ökade under året inom både Sfi och grundläggande vuxenutbildning, dock inte i samma utsträckning som prognostiserats. Det finns en osäkerhet kring hur främst situationen i Syrien kommer att påverka flyktingmottagandet och därmed antalet Sfi-studerande.

Arbetsmarknad och Försörjning

Under 2015 kommer satsningar göras för att minska antalet bidragstagare som uppburit försörjningsstöd längre än tio månader. Metoder och modeller för denna målgrupp ska arbetas fram och implementeras i verksamheten.

Erfarenheter från tidigare projekt och kartläggningar gjorda av försörjningsstödsenheten och Arbetsförmedlingen visar att det finns en relativt stor grupp av personer som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden och som inte kan ta del av Arbetsförmedlingens insatser. Bland de största identifierade hindren är otillräckliga kunskaper i det svenska språket i varierande grad samt behov av rehabiliterande och motiverande insatser. En växande målgrupp är personer som lämnat etableringsprogrammet utan att nå egenförsörjning. Under 2015 prognostiseras 300 personer inom denna målgrupp ansöka om försörjningsstöd.

Ett viktigt arbete framöver är att anpassa arbetsmarknadsinsatserna till målgruppens delvis förändrade behov samt att verka som en kompletterande aktör till Arbetsförmedlingen

Under 2015 ska en kommunövergripande rutin tas fram kring sociala villkor i upphandlingar. I detta arbete är samtliga förvaltningar och bolag viktiga för att se över hur kommunen kan använda sociala klausuler vid upphandlingar. ■

Omsorg om barn, ungdomar och vuxna

FOTO: CECILIA MELBERG

Verksamhetstal	2012	2013	2014
Nettokostnad totalt mkr			
Barn och ungdomsvård	191	193	205
Vuxenvård	63	60	68
<i>Barn och ungdomar</i>			
Antal placerade barn/ungdomar totalt	228	217	228
Varav			
Antal barn familjehem	101	99	103
Antal barn jourhem	82	89	90
Antal barn institution	45	29	35
Antal vårddygn totalt	64 068	66 211	74 005
Varav			
Vårddygn familjehem	38 744	38 288	42 022
Vårddygn jourhem	12 911	15 139	19 437
Vårddygn institution	12 413	12 784	12 546
<i>Vuxenvård missbruk</i>			
Antal placerade i familjehem/institution	64	29	20
Vårddygn institution	4 042	2 091	3 582

EKONOMISK ANALYS

Vuxenvård – missbruk

Inom vuxenvården missbruk har nettokostnaderna ökat från 60 mkr år 2013 till 68 mkr år 2014, vilket motsvarar en ökning med 13 procent. Ökningen beror till största del på ökade kostnader för externa placeringar. Bruttokostnaden för externa placeringar uppgår till 10 mkr 2014, vilket kan jämföras med 6 mkr för 2013, en ökning med 67 procent.

Barn och ungdomsvård

Inom barn och ungdomsverksamheten ökade nettokostnaderna med 12 mkr mellan 2013 och 2014, vilket motsvarar 6 procent. Ökningen beror dels på ökade kostnader för personal, men också på ökade kostnader för externa placeringar. Ökningen av kostnaderna för externa placeringar beror främst på ökade kostnader för familjehems- och jourhemsplaceringar då flera barn har placerats akut på jourhem i avvaktan på en familjehemsplacering. De externa vårddygnen totalt uppgår till 74 005 år 2013 jämfört med 66 221 år 2014, vilket är en ökning med 12 procent.

Ökningen avser vårddyggn på både jourhem och familjehem. Under året har det varit svårt att få tag på familjehem, vilket innebär att vårddyggnen på jourhemmen har ökat.

Antalet placerade barn ökade från 217 år 2013 till 228 år 2014. Ökningen av placerade barn beror till största del på att flera barn blev institutionsplacerade i slutet av 2014 jämfört med år 2013.

MÅL OCH INRIKTNING

Barn- och ungdomsvård

Verksamheten har under året arbetat med att minska externa skolplaceringar. Jourpatrullen har utökat sin verksamhet under året med uppdrag att ge insatser i samverkan med skolan. Sociala insatsgruppen har arbetat med skolan med yngre ungdomar som har tendenser att börja en kriminell livsstil.

Verksamheten har arbetat med att implementera barnets plan där samverkan krävs. 80 procent av alla barn och ungdomar som behöver en plan har fått en plan, vilket ligger i linje med den målnivå som var uppsatt.

Vuxenvård – missbruk

Antalet vårddyggn externt uppgår till 3 582 att jämfört med 2 091 år 2013, det är en ökning med 1 491 vårddyggn. Det motsvarar en ökning med 71 procent. Det ökande antal vårddyggn under året beror till stor del på att antalet placeringar enligt Lagen om vård av missbruk i vissa fall (LVM) ökat.

Under andra halvan av året har mätningar om brukarnas delaktighet gjorts. Mätningen visar att andelen nöjda brukare uppgår till 92 procent. Målnivån var 80 procent.

HÄNDELSER AV BETYDELSE

Barn- och ungdomsvård

Under 2014 ökade antalet anmälningar, ansökningar och yttranden inom barn och ungdomsvården till 4 544, vilket är 615 fler än föregående år, det är en ökning med 16 procent. Cirka 40 procent av alla anmälningar kommer från polis och skola och en stor del av anmälningarna avser våld i hemmet och kriminalitet.

Under 2014 genomfördes utbildningsinsatser främst för socialsekreterare via medel från Socialstyrelsen. Utbildningsinsatserna kommer att fortsätta under 2015.

I början av 2014 startade Mobila skolteamet, som är ett samarbete med utbildningskontoret vars syfte är att ge tidiga insatser för barn och ungdomar med hög skolfrånvaro.

Vuxenvård – missbruk

Inom missbruksöppenvården har så kallade ”öppna grupper” fått utökad tid varje vecka. Till den öppna gruppen kan man komma utan tidsbeställning eller biståndsbeslut och få information, stöd och rådgivning kring sin missbruksproblematik. Besökare som önskar får också hjälp att söka insatser hos socialsekreterare.

Vuxenvården har fått en anhörigkonsulent som arbetar med anhöriga till personer med psykisk sjukdom/ohälsa och till personer med missbruksproblematik. Anhörigkonsulenten har sin placering på Lokala beroendemottagningen.

FRAMTIDSBEDÖMNING

Barn- och ungdomsvård

Barn och ungdomsvården har ett fortsatt ökat inflöde av antalet aktualiseringar. Det krävs en fortsatt utveckling av insatser i öppna former. Samverkan med polis, landsting och skola med flera, för barn och ungdomar i riskzonen, ska fortsätta under 2015.

Under 2015 kommer projektet krisstöd till barnahusbarnen och deras familjer att starta. Syftet är att erbjuda akut krisstöd till alla barn och deras föräldrar/närstående i samband med polisutredning vid misstänkt våld/övergrepp mot barn.

Vuxenvård – missbruk

Under 2015 kommer missbruksöppenvården att fokusera på att utveckla innehållet i de erbjudna insatserna så att de överensstämmer med de nationella riktlinjerna. Insatserna behöver också bättre anpassas till behoven hos personer med neuropsykiatriska funktionshinder. Samarbetet med Beroendecentrum behöver vidareutvecklas så att alla klienter som behöver stöd från båda huvudmännen, genom gemensamma insatser, får sina behov tillgodosedda. ■

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetstal	2012	2013	2014
Nettokostnad totalt mkr	722,4	738,2	770,4
Funktionshinder	651,1	666,2	691,8
Socialpsykiatri	71,3	72,0	78,6
<i>Funktionshinderområdet</i>			
Bostad med särskild service			
antal vuxna	363	370	387
Varav extern regi	221	229	236
Totalt antal personer i			
daglig verksamhet	528	540	525
Varav extern regi	250	259	237
Antal personer med			
personlig assistans	248	245	257
<i>Socialpsykiatri</i>			
Antal vård dygn boenden	19 089	16 759	17 015
Varav extern regi	4 445	1 697	2 883

FOTO: CHRISSEDER MARTINSON

EKONOMISK ANALYS

Den totala nettokostnaden för funktionshinderområdet uppgår till 770,4 mkr vilket motsvarar en ökning med 4,4 procent jämfört med 2013.

Inom verksamhetsområdet LSS har nettokostnaden ökat med 5,7 procent. Antalet insatser har inte ökat generellt, men det har skett en förskjutning mellan insatserna. Dyrare insatser som bostad med särskild service har ökat, medan mindre kostsamma insatser som kontaktperson och avlösarservice har blivit färre. En annan orsak till kostnadsökningen är att volymerna inom personlig assistans enligt LSS ökar kraftigt, vilket delvis är ett resultat av Försäkringskassans allt mer restriktiva bedömningsgrunder.

Inom verksamhetsområdet SoL har nettokostnaden mellan år 2013 och 2014 minskat med 8,3 procent. Det beror på att volymerna inom hemtjänst och personligt utformat stöd har minskat kraftigt.

Inom socialpsykiatrin har nettokostnaden mellan 2013 och 2014 ökat med 9,7 procent. Ökningen beror främst på ökade kostnader för externa placeringar.

MÅL OCH INRIKTNING

Arbetet under året har präglats av ett tydligt brukarfokus. Under 2014 har funktionshinderområdet arbetat med att implementera arbetssätt och metoder utifrån FoU-projekten "Genomförandeplan Mål och mening" samt "Metoder för delaktighet och inflytande inom LSS". Genom projekten har brukarnas möjlighet till delaktighet i vardagen och i upprättandet av genomförandeplaner förbättrats. Verksamheterna har arbetat aktivt för att öka inflytandet för brukaren t.ex. genom att förbättra formerna för olika brukarforum.

Kompetenshöjande åtgärder har genomförts inom LSS handläggning gällande lagstiftning, rättspraxis, förhållningssätt, brukarperspektiv, barnperspektiv med mera. Fokus har legat på ett professionellt förhållningssätt och att säkerställa den enskildes delaktighet och inflytande.

Uppföljningen inom socialpsykiatrin visar att de flesta brukare får öppenvårdinsatser i enlighet med behovsbedömningen. Trots detta ökar antalet externa vård dygn jämfört med föregående år. Ökningen beror främst på fler personer med komplexa vårdbehov, personer som både har en beroendeproblematik och psykisk funktionsnedsättning. Under andra halvan av året har en mätning om brukarnas delaktighet genomförts. Mätningen visar att andelen nöjda brukare uppgår till 94 procent, vilket är högre än målnivån på 80 procent.

HÄNDELSER AV BETYDELSE

Funktionshinderområdet

Kommunstyrelsen antog i mars 2014 en åtgärdsplan för bland annat LSS verksamheten, som avser förbättrad handläggning och ökad kompetens, utveckling av systemstöd, upphandling samt översyn av riktlinjer och delegation.

Myndigheterna har under året arbetat med att utöka resurserna för arbetsledning och ärendehandläggning för att öka rättsäkerheten och förbättra uppföljning av pågående insatser.

Samarbete sker på ett tidigt stadium för att hitta gemensamma lösningar för de barn och unga med funktionsnedsättning som även har en social problematik.

När det gäller bemötande sker ett löpande arbete med dessa frågor bland annat genom att bristande bemötande finns med i synpunktshanteringen och hanteringen av lex Sarah ärenden.

Sedan hösten 2014 pågår ett samarbetsprojekt med arbetsförmedlingen och försäkringskassan som ska underlätta övergången från daglig verksamhet till arbete.

Under året har flera samarbetsprojekt med Forsknings- och Utvecklingsenheten (FoU) Södertörn pågått. Syftet har varit att utveckla metoder för att öka brukarnas inflytande och självständighet. Projekten har handlat om att öka brukarnas möjlighet att påverka sina stödinsatser och sin vardag.

Antalet hemtjänststimmar har minskat med 22 procent under 2014 i förhållande till 2013. Från och med 1 dec 2014 övergick kommunen från LOV (lagen om valfrihet) till LOU (lagen om offentlig upphandling)

Socialpsykiatri

Under året startade ett projekt tillsammans med Lunds Universitet som finansieras av Samordningsförbundet. Projektet jobbar med unga vuxnas motivation, livskvalitet, självkänsla och hälsotillstånd för att få fler personer med en depression eller en bipolär sjukdom ut på arbetsmarknaden. Ledorden är att få, nå och behålla ett arbete.

FRAMTIDSBEDÖMNING

Antalet personer som har rätt till bostad enligt LSS förväntas fortsätta öka några år till för att därefter plana ut. Detta innebär att kommunen kommer att behöva skapa flera boendeplatser under den närmsta perioden.

I oktober 2015 övergår ansvaret för hälso- och sjukvårdsinsatser i LSS-boenden och daglig verksamhet från landstinget till kommunen. Detta innebär att en ny organisation behöver byggas upp. En utredning för att ta fram en tydlig konsekvensbeskrivning av vad övertagandet kommer att innebära för kommunen avseende till exempel organisationsutformning, kostnader och kompetensbehov pågår. Utredningen presenteras under våren 2015. Kommunernas övertagande finansieras med en skatteväxling 2016, vilket innebär att landstinget sänker skattesatsen med två öre och kommunerna i länet höjer sina skattesatser med motsvarande.

Från 1 januari 2015 ingår bristande tillgänglighet i den svenska diskrimineringslagen som ny diskrimineringsgrund. Detta innebär att både offentliga och privata aktörer kan ställas inför domstol om de inte vidtagit skäligen åtgärder för att göra en verksamhet tillgänglig. Ett arbete har påbörjats att se över vilka åtgärder som kommer behövas och vad den nya lagändringen kan komma att innebära.

Psykisk ohälsa ökar framförallt bland unga och allt fler diagnostiseras med neuropsykiatriska funktionshinder. Det ställer högre krav på metodutveckling inom verksamheten för att möta nya behov.

Dagens höga tempo inom digitalisering och hjälpmedelsutveckling öppnar upp för stora möjligheter. Verksamhet för funktionshinderområdet kommer att se över behovet av teknologiska lösningar för att möta upp det snabba utvecklingen. I omsorgsverksamhet där hjälpmedel är en självklar del av vardagen kan nya teknologiska förutsättningar skapas för att både bibehålla och utveckla självständighet och uppleva trygghet. ■

Äldreomsorg

Verksamhetstal	2012	2013	2014
Nettokostnad mkr	595	626	624
Boende i vård- och omsorgsboende	535	503	504
<i>Därav</i>			
- egna lägenheter för permanent boende och korttidsplatser	433	410	400
- entreprenad	70	71	71
- externa	32	22	23
Antal hemtjänsttimmar	701 518	818 373	647 832

EKONOMISK ANALYS

Den totala nettokostnaden för äldreomsorg uppgår under 2014 till 624 mkr att jämföra med 626 mkr år 2013. Det motsvarar en minskning med 0,3 procent. Det beror framför allt på minskade volymer inom hemtjänst. Sedan 2013 har antalet utförda hemtjänsttimmar i ordinärt boende minskat med 21 procent eller med 170 541 timmar.

Antalet personer i permanent vård- och omsorgsboende uppgår till 504 och ligger på ungefär samma nivå som 2013. Antalet har minskat internt på grund av ombyggnation av Mariekällgården, medan antalet platser har ökat externt.

MÅL OCH INRIKTNING

Under 2013 fattades beslut om att införa lokal värdighetsgaranti för vård- och omsorgsboende, hemtjänst och biståndshandläggning. Garantierna omfattar områdena delaktighet, bemötande och trygghet. De uppföljningar som har gjorts visar att brukarna till stora delar upplever att garantin är uppfylld.

Regeringen beslutade inför 2011 om en satsning för personal inom äldreomsorgen, så kallade omvårdnadslyftet. Syftet är att stärka den grundläggande kompetensen för undersköterskor och vårdbiträden samt den kompetens som behövs för specialiserade uppgifter. Under året har 82 personer anställda inom kommunens äldreomsorg gått omvårdnadsutbildning.

HÄNDELSER AV BETYDELSE

Utveckla verksamheter för personer med demensdiagnos

I samarbete med FoU Nestor togs under året ett lokalt vård- och omsorgsprogram fram inom demensområdet. Under 2015 kommer det lokala programmet att implementeras i verksamheten.

Kompetensutveckling

Kompetenshöjande åtgärder har genomförts under året inom biståndshandläggning avseende:

- Handläggning och dokumentation
- Kunskap om demens.
- Medicinsk rätt
- Välfärdsteknologi
- Våld i nära relationer
- Utbildning i ÄBIC för lokala utbildare

Hemtjänst

Från och med den 1 dec 2014 övergick kommunen från LOV (lagen om valfrihet) till LOU (lagen om offentlig upphandling).

FRAMTIDSBEDÖMNING

Implementering av ÄBIC (Äldres behov i centrum) påbörjas. ÄBIC är en modell som utvecklats för att skapa förutsättningar för strukturerad vård- och omsorgsdokumentation.

Syftet med ÄBIC är att uppnå

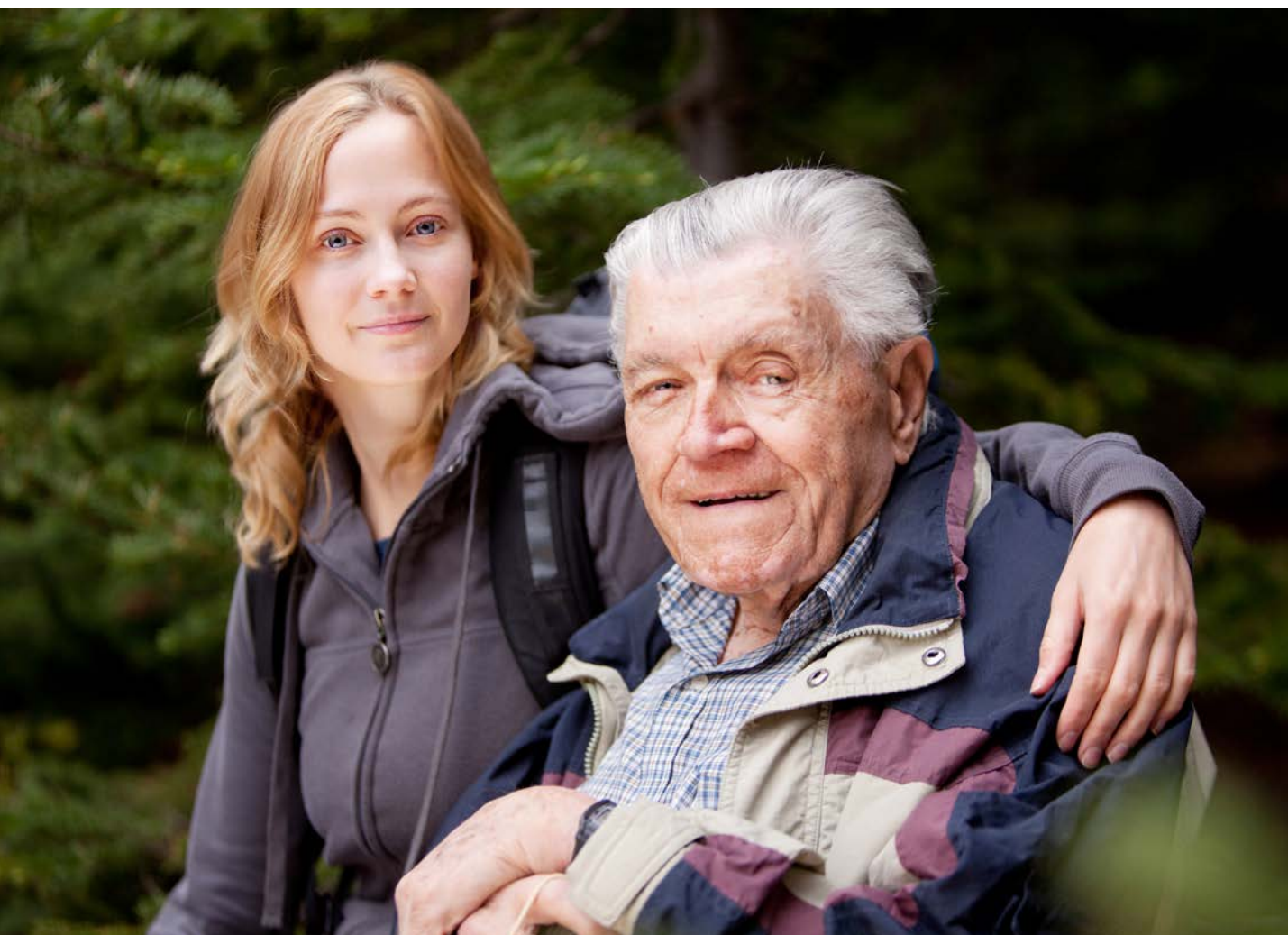
- Behovsriktat och systematiskt arbetssätt
- Gemensamt språk och strukturerad dokumentation
- Bättre underlag för planering och uppföljning

Implementeringsprocessen kommer att kräva ett flerårigt arbete.

Förändrade föreskrifter om hemtjänstbeslut i SÄBO kan komma under 2015

Socialstyrelsen förväntas att ge ut nya föreskrifter avseende ansvar för personer med demensdiagnos och bemanning i särskilda boenden. De kommande reglerna kommer att innebära både att det ska fattas tydliga beslut där det framgår vilka hemtjänstinsatser som den enskilde ska få i det särskilda boendet, regelbunden uppföljning och att

boendet är bemannat dygnet runt så att personal snabbt kan uppmärksamma om en person med demenssjukdom är i behov av hjälp till skydd för liv, personlig säkerhet och hälsa. Föreskrifterna kommer på olika sätt att påverka arbetet inom äldreomsorgen de närmaste åren.

Hemtagningssteam

Under 2015 kommer ett arbete med hemtagningssteam påbörjas. Hemtagningssteamet kommer att arbeta med brukare som kommer hem från sjukhuset och är i behov av hemtjänst. Arbetet startar i projektform inom ett geografiskt område i Södertälje. Syftet är att testa om arbetsmodellen ger förbättringar vid hemgång från sjukvården.

Ökad andel äldre

Enligt befolkningsprognosen ökar de äldres andel av kommunens totala befolkning. Den demografiska förändringen kommer att medföra att allt fler personer omfattas av äldreomsorgens insatser under de närmaste åren.

I den boendeplan som årligen uppdateras föreslås att ytterligare ett vård- och omsorgsboende med ett 50-tal lägenheter planeras till 2017.

Välfärdsteknologi

Välfärdsteknologin kommer att behöva utvecklas för att klara den ökande efterfrågan på äldrevård. En nationell strategi för e-hälsa har tagits fram. Den handlar i korthet om hur framtidens vård och omsorg som helhet ska fungera och förbättras med hjälp av e-tjänster. Inom ramen för nationell e-hälsa är nyttan för invånare, personal och beslutsfattare i fokus. Arbetet samordnas inom Stockholms län av IT-forum (ligger under Kommunförbundet Stockholms län), där Södertälje kommun deltar. Under de närmaste åren påbörjas arbetet med att införa ett nationellt fackspråk för dokumentation inom bl.a. äldreomsorgen.

Färdtjänstutredning och ansökan kommer att införas som e-tjänst. ■

Kultur och fritid

FOTO: SAM KUBODIC/ESP FILM

”
**ANTALET UNGA FLICKOR
 SOM DELTAR I IDROTTS-
 AKTIVITETER HAR ÖKAT
 MED 14 PROCENT JÄMFÖRT
 MED FÖREGÅENDE ÅR.**

Verksamhetstal	2012	2013	2014
Nettokostnad mkr	188,5	183,4	194,6
Bidrag föreningar mkr	24,9	23,9	25,3
Utlåning bibliotek	350 510	334 697	326 134
Besök konsthall	50 542	28 808	21 069
Elever kulturskola	1 732	1 863	1 878
Besök fritidsgårdar	-	72 456	74 674
Besök Torekällberget	119 497	121 284	116 492
Besök program	126 856	127 493	146 297

EKONOMISK ANALYS

Nettokostnaderna för kultur- och fritid har ökat med 6,11 procent jämfört med 2013. Kommunbidraget har ökat med 4,3 procent jämfört med 2013 samtidigt som de externa intäkterna ökat mer än förväntat under året.

Det ökade kommunbidraget innehåller, utöver en årlig uppräknings, satsningar på Tjejhuset, El Sistema, Berättarministeriet, Idéslanten och en halverad avgift för Kultur-

skolan. 2014 ingår även ett bidrag för genomförande av Kringfestivalen.

Nettokostnadernas andel för kultur- och fritid av kommunens totala kostnader har sjunkit från 5,0 procent år 2008 till 4,1 procent år 2014. Under samma tid har antalet invånare ökat med knappt 9 procent. Motsvarande jämförelsetal 2013 för Södertörn är 4,6 procent, för Stockholms län 4,8 procent, för större städer 5,7 procent och för riket 4,4 procent.

MÅL OCH INRIKTNING

Kommunfullmäktige har beslutat om fyra mål för kultur och fritid.

1. Variationen inom utbudet för barn och ungdomar ska öka.
2. Flickors deltagande i idrottsaktiviteter ska öka.
3. Andelen Södertäljebor som nyttjar kultur- och fritidsutbudet ska öka.
4. Andelen Södertäljebor som är nöjda med kultur- och fritidsutbudet ska öka.

Utbudet för barn och unga har utökats

Under året har satsningen på ökade möjligheter till spontanidrott fortsatt och flera konstgräsplaner och utegym har tillkommit, bland annat i Enhörna. Idrott utan gränser har utökats sin verksamhet och verkar idag i 17 skolor. Fotboll da Forca möjliggör att fler unga flickor spelar fotboll. Biblioteken i kommunen har fått ett extra anslag för mediainköp vilket gav möjlighet att under året bredda utbudet för barn och unga. Det utökade samarbetet med Berättarministeriet gav fler unga möjlighet att delta i den uppskattade verksamheten. Programverksamheten utökade sitt utbud för barn och unga och en mobil bioanläggning har införskaffats, vilket möjliggör arrangemang med hög kvalitet för barn och unga i hela kommunen. Ung Fritid har under året dessutom startat ett stort antal nya aktiviteter.

I övrigt kan nämnas bland annat ett utökad samarbete med Kungliga filharmoniska orkestern inom El Sistema, en utökad satsning på Nova, Little Kids Rock som låter barn mellan 10–13 utveckla sitt musikintresse, Rock the Vote som verkade för ökat röstdeltagande hos unga och 1800-talsveckan på Torekällberget som lockade många barn och unga.

Flickor deltar mer i idrottsaktiviteter

Antalet unga flickor som deltar i idrottsaktiviteter har ökat med 14 procent jämfört med föregående år.

Ett flertal åtgärder bidrar till detta, bland annat funktionsbidrag som gynnar föreningar med flickor, förbättrade förutsättningar för gymnastiken genom att flickor fått tillgång till en hall i Bollhallen, projektet Fotboll da forca där tjejer utbildas att leda tjejer och att ett flertal fritidsgårdar har inlett samarbete, eller tillsammans med andra aktörer haft aktiviteter för tjejer med idrottsinriktning bland annat med Telge skog och ungdom, Hölö IF, Svenska boxningsförbundet, IUG, Dance Jam och Telge Salsa studio.

Hög nyttjandegrad av kultur- och fritidsutbudet

Nyttjandet av kommunens anläggningar har minskat något under året samtidigt som antalet föreningsbidragsansökningar har ökat. Programverksamheten, fritidsgårdarna, Kultur 365 och kulturskolan har under året ökat sitt antal besökare och deltagare samtidigt som Torekällberget och konsthallen minskat. Bibliotekslånen har sett på helår minskat men har sedan sommaren för varje månad visat en ökning. På grund av resursbrist och ökad efterfrågan, har spärrar införts som medger max två e-lån i veckan. Detta har också påverkat årets utlåning.

Verksamhetens utomhusverksamhet är väldigt väderberoende och milda vintrar och regniga dagar har stor påverkan på nyttjandet, vilket har drabbat våra anläggningar och Torekällberget under året.

Kultur- och fritid är en uppskattad verksamhet

Kommunens medarbetarundersökning genomförs inte förrän 2015 nästa gång. Undersökningen 2013 visade dock på att kultur och fritid fortfarande tillhörde de mer uppskattade av kommunens verksamheter. Under året har dock flera enheter genomfört egna mätningar. Kulturskolans elevenkät visar på en fortsatt hög nöjdhet med verksamheten. Fritidsgårdarnas brukarundersökning 2014, inom ramen för riksomfattande KEKS-nätverket (Kvalitet och kompetens i samverkan), visar att gårdsbesökarna fortfarande är mycket nöjda. Resultatet för samtliga index låg bättre än snittet för deltagande förvaltningar inom KEKS.

Responsen på den genomförda 1800-talsveckan från besökarna, via besöksenkäter och spontan respons, var väldigt positiv och satsningen uppskattades av både barn och vuxna.

Samarbete stärker verksamheten

Kultur- och fritidsverksamheten är beroende av och inriktad på att utvecklas genom ökat externt samarbete och finansiering. Även kommuninternt samarbete och gemensam finansiering av projekt som är inriktade på både barn och ungas samt äldres utveckling har prioriterats under året.

Exempel på lyckade externa samarbetsprojekt under året inkluderar:

- Kungliga filharmoniska orkestern, genom El Sistema, vilket fortsatt och utökats i samarbete med skola och social- och omsorg. Man har dessutom under året erhållit extern finansiering från Postkodlotteriet.
- Berättarministeriet, med skriparverkstad i Luna kulturhus, i samarbete med dess stiftelse och skolan i Södertälje kommun.
- Fritidsgårdarna i Hovsjö och Telgehallen som drivs av externa aktörer.
- Ytterjärna kulturhus som genom avtal med kommunen arbetar för att stärka kulturutbudet i Södertälje.
- Idrott Utan Gränser som under året utvecklats till att omfatta 17 skolor i kommunen.
- Etableringen av en konstgräsplan i Enhörna i samarbete med Enhörna IF.
- Rock the vote, som var ett demokratiprojekt med syfte att öka valdeltagandet bland unga, i samarbete med ungdomsstyrelsen.
- Kultur 365, som anordnar kulturaktiviteter för äldre varje dag, drivs med stöd av social- och omsorgskontoret, men har även fått extern finansiering från kulturrådet.

HÄNDELSER AV BETYDELSE

På Torekällberget genomfördes den första "living history"-veckan kallad 1800-talsveckan, med syfte att berätta om Södertäljes historia på 1800-talet och det gav många nöjda besökare, framför allt Södertäljebor.

Kringelfestivalen genomfördes igen med ett brett lokalt och nationellt utbud vilket uppskattades av gamla som unga. Futebol da forca fick Swedbanks idrottsstipendium 2015 för barn- och ungdomsverksamhet vilket togs emot på idrottsgalan i Globen av två tjejer från Assyriska IF.

Verksamheten vid Nova togs över av kulturskolan för att kunna utvecklas ytterligare och etablera en öppen kulturverksamhet där kurser och workshops blandas med tanken om den öppna mötesplatsen, med kultur som sammanhållande faktor.

Biblioteken fick under året ett extra bidrag på 1 mkr för mediainköp vilka till fullo användes för att bredda utbudet, med fokus på barn och unga, vid alla bibliotek i kommunen. Man fick även en ny Biblioteksplan under 2014 som kommer användas som bas i den framtida utvecklingen av kommunens bibliotek.

Arbetet med nya Pershagenhallen och Västergård Arena fortgick enligt plan och båda kommer invigas som planerat 2015. Arbetet med en ny friidrotts- och gymnastikhall och ett nytt stall i Järna inleddes med planerad byggstart 2015.

Projektet "Pimp my truck", i samarbete med Slöjd angår alla, där ungdomar täckt en hel lastbilshytt med pärlor i olika motiv.

FRAMTIDSBEDÖMNING

Under 2015 sker ett antal specifika satsningar. Extra medel tillförs föreningsbidrag som stimulansmedel för att locka barn och unga till kultur- och fritidsaktiviteter. Biblioteken får medel som direkt kopplas till genomförande av biblioteksplanen. Nämnden stödjer Oktoberteatern i sitt arbete med att bli en regionteater och Berättarministeriets arbete förstärks. En större internationell fotbollsturnering planeras (Södertälje International Football Cup) under sommaren 2015. Kulturskolan utvecklar grundverksamheten och El Sistema.

2015 kommer kultur- och fritidskontoret genomföra ett antal återkommande större evenemang. Kringelfestivalen kommer genomföras traditionsenligt under sommaren, i samarbete med centrumföreningen. I Torekällbergets regi genomförs åter julmarknad i december och midsommarfirande i juni och förutsättningarna för att upprepa fjolårets populära 1800-talsvecka utreds. Stadsscenen genomför även nationaldagsfirande på Torekällberget. ■

A young girl with two braids, wearing a light blue long-sleeved blouse and a matching skirt, stands in a wooden doorway. She is wearing a pink and blue plaid headscarf. The background shows a rustic wooden structure and some greenery. A large red quotation mark is visible on the right side of the page.

PÅ TOREKÄLLBERGET
GENOMFÖRDES DEN FÖRSTA
"LIVING HISTORY"-VECKAN
KALLAD 1800-TALSVECKAN,
MED SYFTE ATT BERÄTTA
OM SÖDERTÄLJES HISTORIA
PÅ 1800-TALET ...

Miljö

Verksamhetstal	2012	2013	2014
Nettokostnad, mkr	7,5	6,1	5,8

EKONOMISK ANALYS

Nettokostnaden har minskat jämfört med 2013. Det är en tillfällig effekt av uteblivna personalkostnader på grund av flera längre vakanser vid personalomsättning.

MÅL OCH INRIKTNING

Avveckling av fossila bränslen

Den kommunala organisationen ska bli fossilbränslefri.
Arbete pågår med en plan för att få en samlad bild av nuläget, vilka områden som ingår samt vilka utmaningar som finns för att uppnå att organisationen är fri från fossilbränsle till år 2020. Det är främst inom området fordon och drivmedel som det finns utmaningar.

Nya riktlinjer för fordon och drivmedel har tagits fram, med syftet att öka andelen miljöfordon och ställa om till förnyelsebara drivmedel. Riktlinjerna omfattar även elfordon. Laddstolpar för elfordon har etablerats på ett antal strategiska platser i Södertälje.

Energieffektiv organisation

Telgekoncernen arbetar systematiskt med att minska fossila utsläpp och energieffektivisera inom sina verksamheter. Några betydelsefulla åtgärder under året är att Södertälje Hamn har övergått till 100 procent el från vindkraft, Telge Energi har inkluderat sol i alla kunders elavtal och att Blombackaskolan har fått en solcellsanläggning.

Telge Fastigheter har en målsättning att alla nya byggnader ska bli GreenBuilding-certifierade. För certifiering krävs att en ny byggnad förbrukar 25 procent mindre energi än normen. De senaste byggnaderna att certifieras är Årsbokens förskola, Glasberga förskola, samt Glasberga vård- och omsorgsboende. Totalt är nu 12 fastigheter GreenBuilding-certifierade.

Bättre avloppshantering

Andelen kretsloppslösningar i beviljade tillstånd för enskilda avlopp ska årligen öka.

Andelen kretsloppslösningar var 2014 43 procent jämfört med 46 procent år 2013. Nya anläggningar ska i första hand utföras med kretsloppsanpassade lösningar.

Vid anslutning till befintliga hus kan avsteg komma ifråga om det blir oskäligt dyrt att bygga om WC i husen.

Under året har tillsyn på ca 350 avloppsanläggningar gjorts inom Moraåns, Skälbyåns och delar av Mölnbyåns avrinningsområden.

Skydd och vård av natur

Kommunen ska öka skyddet av värdefull natur.

Flera insatser har gjorts för att restaurera hagmarker och återskapa bete, vid Lina, Skillebyholm, intill Kalkberget och vid Trindborgen Brandalsund. Vandringslederna Täljeleden och Måsnarenleden har blivit röjda och bra ledmarkerade. Arbete pågår med flera områden där naturreservat är påtänkta.

Livsmedel – ekologiskt, lokalt, rättvisemärkt

Kommunens inköp av ekologiska och lokalproducerade livsmedel ska öka.

Andelen ekologiska inköp har ökat till 47 procent, från 43 procent år 2013. År 2014 var andelen svenskt kött 71 procent. Som ett resultat av projektet "Södertälje närodlat" finns idag lokalproducerat griskött, viltkött samt hönskött. Kommunens kostenhet tittar på hur små och medelstora företag kan få större möjlighet att lämna anbud inom lagen om offentlig upphandling (LOU). Södertälje är med i Fair-trade City och strävar efter att köpa rättvisemärkt. År 2014 var andelen rättvisemärkt kaffe 95 procent, te 44 procent, kakao 95 procent och bananer 82 procent.

Klarspråk i myndighetsarbetet

All personal på miljökontoret har fått utbildning med tips och övningar i att skriva tydligt och tillgängligt. Klarspråk innebär att våra blanketter, brev, beslut och information ska bearbetas så att allt blir tydligt och lätt att förstå.

HÄNDELSER AV BETYDELSE

Enheten Naturcentrum bildades, där Södertäljes naturskola slogs ihop med naturvårdsenheten. Naturcentrum ska skydda och visa naturen, och sprida kunskap om natur- och miljöfrågor till barn och vuxna.

Det nya naturreservatet Moraåns dalgång invigdes i maj, med ny parkeringsplats, två ledmarkerade stigar, rastbänkar och en eldplats i området.

För tredje året i rad gick Södertälje kommun till final i tävlingen Arla Guldko i kategorin bästa miljöarbete.

ANDELEN EKOLOGISKA INKÖP
HAR ÖKAT TILL 47 PROCENT, FRÅN
43 PROCENT ÅR 2013

FRAMTIDSBEDÖMNING

Vi utvecklar tillsammans med övriga Södertörnskommuner ett system för effektivare transporter till kommunala verksamheter genom färre, bättre planerade och samordnade leveranser. Samordnade leveranser i Södertälje kommun är tänkt att starta under hösten 2015. Södertälje kommuns miljöprogram 2013–2016 med klimatstrategi och energiplan, blir fortsatt styrande för vilka miljöåtgärder som

prioriteras under perioden 2015–2016. Miljöprogrammet innehåller ett flertal mål och åtgärdsförslag inom områdena ”Mark och vatten”, Energi och klimat”, Bebyggelse och transporter” samt ”Konsumtion och beteende”. Programmet följs upp varje år. ■

Samhällsbyggnad och offentlig miljö

VERKSAMHETEN OMFATTAR översikts- och detaljplaner, bygglov, kartor, fastighetsbildning, anläggning och drift av kommunala gator och vägar samt skötsel av parker och skogsmark. Även förvaltning, försäljning och exploatering av kommunens egendom ingår i verksamhetsområdet.

Verksamhetstal	2012	2013	2014
Verksamhetens			
nettokostnad, mkr	154,3	131,7	145,20
Nettokostnad exkl.			
exploatering, mkr	165,7	173,1	174,5
Vinterväghållning, kr per kvm	12,18	11,32	7,61
Underhållsbelägg, kr per kvm	5,64	4,7	4,85
Andel av total gatuyta som			
underhållits	2%	2%	2%
Energi per ljuspunkt/kWh	513	503	469
Driftkostnad (kr)/ljuspunkt	840	767	660

* Nya PBL är det som tidigare var bygglov + anmälan (två ärenden) endast ett från 2 maj 2011.

EKONOMISK ANALYS

Verksamhetens nettokostnad 2014 var 145,2 mkr. Omfattningen av kommunens markförsäljning varierar mellan åren och påverkar nettokostnaden för den sammanlagda samhällsbyggnadsverksamheten.

Ökningen av nettokostnaden exklusive exploatering var endast 0,8 procent. Det förklaras främst av att redovisningen av vissa delar asfaltunderhållet lagts om till att redovisas som reinvestering istället för drift. Vinterväghållningen under året krävde jämförelsevis lägre insatser än mer "normala" vintrar. Vintern 2014–2015 började inte förrän efter nyår. Kostnaderna för vinterväghållningen blev därför höga för röjning och bortforsling.

► Se diagram 1

Intresset för att bygga bostäder i Södertälje ökar och under 2014 har bygglovsenheten haft många och flera stora ansökningar om bygglov. Exempel på stora bygglov är Södertälje sjukhus, Brf Lejonet och Biltema. Byggandet

i Glasberga och Kallfors har tagit fart under året och resulterat i många nya bygglov.

Under 2014 inkom 1 159 nya bygglovsärenden. Det är fler än under 2013, då 1 020 nya ärenden kom in.

Den nya lagstiftningen från 1 juli (Attefall) har hittills resulterat i ett 30-tal byggnämningar. Kostnaden/intäkten för en byggnämnan enligt den nya lagstiftningen är ca 4 000 kronor. Ett bygglov för motsvarande yta kostar 5 000–6 000 kronor.

Det finns inga tecken på att intresset för att bygga minskar på grund av konjunkturen. Prioriterat under 2014 har varit att förbättra tillgängligheten för medborgarna per telefon, hemsida och personlig mottagning.

Under 2014 har enhetens medarbetare deltagit mer och tidigare i planprocessen för att medverka till att planerna blir lättare att tillämpa när bygglovsansökningarna kommer in.

Investeringar

Under 2013 har investeringar genomförts för 90,2 mkr, varav 29 mkr är reinvesteringar och 34,7 mkr avser exploateringsvägar.

Investeringar har gjorts för att förbättra lekparken, parker, gatubelysning och parkeringsplatser. Åtgärder har också genomförts för att öka tillgängligheten samt att bygga ut och förbättra gång- och cykelvägar.

MÅL OCH INRIKTNING

Samhällsbyggnadsverksamheten har till stor del uppnått de mål och inriktningar som kommunfullmäktige satt upp. Kommunfullmäktiges mål anger att svarstiderna inom kommunens verksamheter för samhällsbyggnad och offentlig miljö ska klara lagens krav och kommunens garantitider. Det har också skett.

Svarstider bygglov:

Enligt Plan- och bygglagen ska beslut i bygglovsärenden meddelas inom 10 veckor efter det att remissförandet är avslutat. Under 2014 har 91 procent fått svarsbesked inom Plan- och bygglagens 10-veckorsgaranti. Det är 1 procent-

FOTO: JAN WIKSTRÖM

enhet högre andel än 2013 trots att antalet ärenden var 252 fler 2014.

Svarstider planbesked:

Under 2014 har 48 förfrågningar om planändring/planbesked inkommit. Planbeskeden ska enligt plan- och bygglagen besvaras inom fyra månader. Av dessa förfrågningar har 40 fått planbesked i tid och åtta utreds.

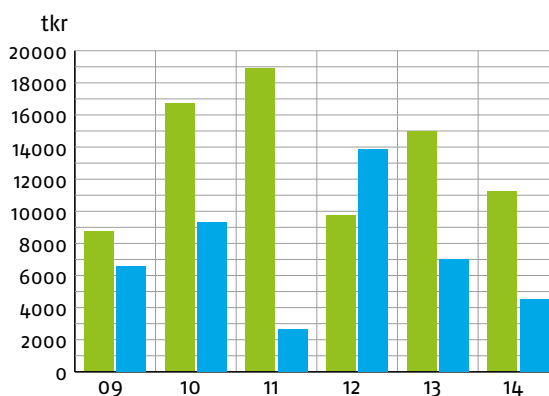
Svarstider markupplåtelser:

Kontrollen genomförs genom att sammanställa kontorets statistik över antalet inkomna ansökningar om markupplåtelser under 2014. Totalt 169 förfrågningar har inkommit från polisen som fattar beslut om markupplåtelse. Kontoret har svarat på samtliga remisser och 83 procent (140 ärenden) av yttrandena har lämnats inom de fem arbetsdagar som tjänstegarantin anger. Det är en bit över målet som är på 80 procent.

Svarstider P-tillstånd för rörelsehindrade:

Under 2014 inkom 446 ansökningar om förlängning av P-tillstånd för rörelsehindrade. Av dessa har 76 procent besvarats inom garantitiden d.v.s. tio arbetsdagar.

1. Vinterväghållning – fördelning vår och höst

Mark för företagsetablering

Ytan planlagd mark 2014 är oförändrad jämfört med föregående år. Under året har kommunen sålt 0,7 hektar mark genom planändring för en enskild fastighet. Vid årsskiftet har kommunen 18,3 hektar etableringsklar mark i centralorten, 4 hektar i Järna och 0,3 hektar i Hölö.

I framtiden kan Almnäsområdet bli kommunens stora satsning på mark för företagsetableringar. Planläggning av drygt 80 hektar mark pågår.

HÄNDELSER AV BETYDELSE

Dialog med Södertäljeborna

I arbete med Södertälje City – i samverkan har förvaltningen vid tre tillfällen haft dialog med Södertäljeborna. På Kringelfestivalen i augusti, på Medborgardagen i oktober och vid första advent. Under Kringelfestivalen bjöds Södertäljeborna in och fick berätta om vad de vill uppleva och känna i den aktivitetspark som ska anläggas på Slussolmen och Lotsudden. Gensvaret var stort, fler än 600 förslag kom in. På Medborgardagen i Stadshuset hölls en första dialog om stationsområdet.

Borgmästarparken upprustad

Under hösten blev Borgmästarparken klar. Parken är en fickpark med gångar, sittplatser och rabatter med utblick över Ejdernekajen och vattnet.

Gågatan förlängd

Kommunen byggde om och förlängde Storgatan/Järnagatan mellan Nedre Torekällgatan/Ekdalsgatan och Badhusgatan. Ny markbeläggning anlades i ett plan med smågatsten och betonghällar förbättrade tillgängligheten för rörelsehindrade och synskadade. Nya cykelställ, blomsterurnor och parksoffor förnyade stadsrummet.

Sju laddstolpar för elbilar i drift

För att minska bilens miljöpåverkan bedrivs arbete för att bli en hållbar kommun. Ett steg i den riktningen är sju nya laddstolpar för elbilar i kommunen. Varje laddstolpe kan ladda två bilar samtidigt.

Effektfull vinterbelysning

Belysningen av träden vid Maren utökades under året. Nu är hela Maren inramad av lampklädda träd. På vattenpegeln finns från och med i år en åtta meter hög isskulptur. Den är täckt med 17 500 LED-lampor.

Ny väg

I slutet av året öppnades Ritorpsvägen för trafik. Många vägar leder in till centrum och den nya Ritorpsvägen är ett viktigt komplement och en viktig tvärförbindelse, som kommer att avlasta Birkakorset och trafik till Moraberg och gamla Stockholmsvägen.

Ny avfallsplan

Södertälje kommun har tillsammans med Telge Återvinning tagit fram ett förslag till ny avfallsplan. Planen ska ge en bild av hur avfallshanteringen ser ut i dag, vilka mängder som uppstår i kommunen och hur avfallet tas omhand. Dessutom är planen ett verktyg för att utveckla hanteringen av avfallet. En annan viktig del är att öka kunskapen hos samtliga aktörer.

Årets Byggnad och årets renovering

Varje år utnämner Södertälje kommun och Södertälje Byggnadsförening Årets Byggnad och Årets Renovering. Syftet med utmärkelserna är att lyfta fram god modern arkitektur och hållbart byggande samt uppmuntra till varsam renovering i Södertälje. Till Årets byggnad utnämndes ett fritidshus i Viksberg. Ingen utmärkelse delades ut för Årets renovering.

FRAMTIDSBEDÖMNING

Kommunen har stora uppdrag under de närmsta åren.

Utveckla **STADSKÄRNAN** och **CENTRUM I SAMVERKAN**:

- Utreda olika trafiklösningar och vilka investeringsbehov och parkeringslösningar som varje alternativ kräver med hjälp av en trafikmodell/verktyg för att simulera fram de olika lösningarna.
- En samordnad parkeringsstrategi för centrum.
- Hållbarhetsåtgärder: Elväg för bussar längs sträckan Södertälje Syd/Södertälje centrum tillsammans med Scania samt bygga ut och sammanlänka gång- och cykelvägnätet.

Ta fram en ny bilpolicy för de 500 bilar och fordon som kommunen och Telge har idag.

Samordna den yttre skötseln med Telge fastigheter och Telge bostäder samt underhålla broar och gatubeläggningar.

Kommunens nya översiktsplan Framtid Södertälje ska implementeras i hela kommunkoncernen.

Arbetet med planuppdragen för stadskärnan och Almnäs fortsätter. Almnäsområdet kan bli ett utvecklingsområde för företag och bostäder i framtiden. ■

TILL ÅRETS
BYGGNAD
UTNÄMNDES ETT
FRITIDSHUS I
VIKSBERG

03

VÅRA RÄKENSKAPER

Resultaträkning, kommunkoncernen	86
Kassaflödesanalys, kommunkoncernen	86
Balansräkning, kommunkoncernen	87
Driftsredovisning, kommunen	88
Driftsredovisning, kommunkoncernen	89
Investeringsredovisning, kommunen	90
Investeringar, kommunens bolag	91
Noter till resultat- och balansräkning	92
Redovisningsprinciper	102
Revisionsberättelse	104
Ordlista	106

86 VÅRA RÄKENSKAPER

Alla hänvisningar till 2013-års siffror i koncernen avser omräknade siffror enligt de nya redovisningsreglerna K3.

RESULTATRÄKNING, MKR | KOMMUNKONCERNEN

	Not	Koncernen*		Budget	Kommunen	
		2014	2013	2014	2014	2013
Verksamhetens intäkter	1	6 314,3	6 660,1		881,0	920,6
Verksamhetens kostnader	2	-9 809,2	-9 970,9	-4 839,1	-5 601,0	-5 397,2
Avskrivningar	3	-588,1	-587,2	-90,0	-98,4	-99,6
Verksamhetens nettokostnad	4	-4 083,0	-3 898,0	-4 929,1	-4 818,4	-4 576,2
<i>Därav jämförelsestörande poster</i>	5	-21,3	108,2		31,8	138,0
Skatteintäkter	6,8	3 210,6	3 112,5	3 215,2	3 210,6	3 112,5
Generella statsbidrag och utjämning	7,8	1 609,8	1 510,6	1 626,8	1 609,8	1 510,6
Finansiella intäkter	9	477,7	637,5	113,6	783,4	913,3
Finansiella kostnader	9	-671,7	-841,7		-669,1	-820,0
<i>Därav jämförelsestörande finansiell post</i>	32	129,1	223,7		-0,8	-33,7
Resultat efter finansiella poster		543,4	520,9	26,5	116,3	140,2
Skatt och minoritetsandel	2	-89,8	-89,0			
Årets Resultat	10,25	453,6	431,9	26,5	116,3	140,2

* Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 34

KASSAFLÖDEANALYS, MKR | KOMMUNKONCERNEN

Årets verksamhet	Not	Koncernen		Budget	Kommunen	
		2014	2013	2014	2014	2013
Årets resultat		453,6	431,9	26,5	116,3	140,2
Avskrivningar	3	588,1	587,2	90,0	98,4	99,6
Nettoreavinst/förlust immateriella anläggningstillgångar	11	1,4	0,0			
Nettoreavinst/förlust materiella anläggningstillgångar	11	41,6	23,3	-8,0	-10,1	-6,1
Nettoreavinst/förlust finansiella anläggningstillgångar	11	-130	-258,5			-0,4
Utrangeringar		0,4	2,8		0,4	2,8
Omklassificering		-3,6	11,1			2,9
Förändring kapitalbindning	13	209,3	-37,9		215,0	-209,6
Upplösning statlig infrastruktur		-1,2	-1,1		-1,2	-1,1
Förändring avsättningar pensioner inkl. löneskatt	26	72	130,4	25,2	16,9	63,4
Förändring via Eget kapital/	25	0,0	34,2			
Kassaflöde från verksamheten		1 231,6	923,4	133,7	435,7	91,7
Investeringsverksamhet						
Investeringar i materiella anläggningstillg.		-925,8	-831,9	-188,5	-154,6	-129,1
Investeringsbidrag materiella anläggningstillg.					9,3	19,0
Investeringar i immateriella anläggningstillg.		-0,8	-19,3		-0,8	-19,2
Investeringar i finansiella anläggningstillg.						
Leasing inkl. nytt värde p.g.a. K3 år 2013		-3,2	-656,4		-3,2	-5,0
Försäljningar	12	212	760,2	16,0	10,3	6,8
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-717,8	-747,4	-172,5	-139,0	-127,5
Medelsbehov att finansiera		513,8	176,0	-38,8	296,7	-35,8
Finansiering						
Upplåning	14	-617,7	-430,5	-159,2	-609,4	-696,1
Förändring långfristig fordran m.m.		222,4	50,5	198,0	523,3	499,6
Förändring av likvida medel		118,5	-204,0	0,0	210,6	-232,3

BALANSRÄKNING, MKR | KOMMUNKONCERNEN

TILLGÅNGAR	Not	Koncernen		Kommunen	
		2014	2013	2014	2013
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	15	39,0	56,4	15,4	24,2
Materiella anläggningstillgångar					
Mark och byggnader	16,17,19	11 099,5	10 727,3	1 051,7	975,3
Maskiner och inventarier	18,19	2 830,7	2 935,3	167,1	174,3
Leasingtillgångar		603,8	634,2	11,6	12,4
Bidrag till statlig infrastruktur	20	28,2	29,5	28,2	29,5
Finansiella anläggningstillgångar*	21	531,7	751,6	12 754,6	13 277,2
S:a anläggningstillgångar		15 132,9	15 134,3	14 028,6	14 492,9
Omsättningstillgångar					
Exploatering		75,4	55,6	75,4	55,6
Förråd		139,6	137,5	2,5	2,5
Fakturafordringar	22	609,0	619,1	47,6	35,4
Övriga fordringar	23	919,3	1 124,3	358,7	619,7
Kassa Bank	24	334,1	215,6	289,5	78,9
S:a omsättningstillgångar		2 077,4	2 152,1	773,7	792,1
S:a TILLGÅNGAR		17 210,3	17 286,4	14 802,3	15 285,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital		2 171,0	1 739,1	2 928,8	2 782,5
Social Fond				24,0	24,0
Medel utsatta stadsdelar				13,3	19,3
Årets resultat		453,6	431,9	116,3	140,2
S:a eget kapital	25	2 624,6	2 171,0	3 082,4	2 966,0
Avsättningar	26				
Pensioner		413,4	398,3	273,4	258,5
Pensioner förtroendevalda politiker				19,7	21,0
Uppskjuten skatt/löneskatt*		389,9	337,5	71,1	67,8
Övriga avsättningar		89,1	84,5		
Skulder					
Långfristiga lån	27, 28	9 298,9	9 610,9	9 298,9	9 610,9
Långfristiga skulder	29	504,1	491,9	2,9	2,9
Långfristig leasingskuld		587,1	612,6	8,3	9,4
Investeringsbidrag				64,4	57,0
Kortfristiga lån	30	1 113,8	1 406,3	1 102,1	1 398,7
Kortfristiga skulder	31	2 163,2	2 147,6	875,0	889,0
Kortfristig leasingskuld		26,2	25,8	4,1	3,8
S:a skulder		13 693,3	14 295,1	11 355,7	11 971,7
S:a EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		17 210,3	17 286,4	14 802,3	15 285,0
Ställda panter och ansvarsförbindelser	33				
Soliditet (%)		15,3%	12,6%	20,8%	19,4%

88 VÅRA RÄKENSKAPER

DRIFTSREDOVISNING, MKR | KOMMUNEN

Nämnd	Kostnader	Intäkter	Kommunbidrag Förmedl.bidrag	Resultat	Budgeterat resultat
Järna kommunalnämnd, Järna	213,9	31,6	181,8	-0,5	0,0
Hölö-Mörkö kommunalnämnd	99,6	10,0	88,6	-1,0	0,0
Vårdinge-Mölnbo kommunalnämnd	44,5	2,1	45,2	2,8	0,0
Enhörna kommunalnämnd	87,8	17,6	68,2	-2,0	0,0
S:a kommunelar	445,8	61,3	383,8	-0,7	0,0
Arbetslivsnämnd	207,8	139,2	93,3	24,7	0,0
Omsorgsnämnd	798,5	107,4	678,1	-13,0	0,0
Socialnämnd	759,1	86,6	691,7	19,2	
Äldreomsorgsnämnd	706,5	147,5	574,8	15,8	0,0
Överförmyndarnämnd	7,8	0,2	8,4	0,8	0,0
Utbildningsnämnd	2 038,7	210,7	1 809,4	-18,6	0,0
Kultur- och fritidsnämnd	203,1	24,1	179,2	0,2	0,0
Stadsbyggnadsnämnd	42,1	31,6	14,4	3,9	0,0
Miljönämnd	22,8	14,1	10,6	1,9	0,0
Teknisk nämnd	239,4	136,4	111,0	8,0	0,0
KS/kommunstyrelsens kontor	268,3	32,9	240,1	4,7	0,0
KS/Politisk ledning	72,6	2,9	71,5	1,8	0,0
Revision	2,0	0,0	2,2	0,2	0,0
S:a facknämnder	5 368,7	933,6	4 484,7	49,6	0,0
Centrala poster	127,0	5 065,8	-4 868,5	70,3	26,5
Interbanken	661,7	658,8		-2,9	
S:a före extraordinära poster	6 603,2	6 719,5	0,0	116,3	26,5

DRIFTSREDOVISNING, MKR, KOMMUNKONCERNEN

	Rörelsens intäkter	Resultat efter finansiella poster	Årets Resultat	Tillgångar	Avkastning på eget kapital %	Soliditet %
SÖDERTÄLJE KOMMUNKONCERN	11 134,7	543,4	453,6	17 210,3	21%	15,3%
varav skatteintäkter och stadsbidrag	4 820,4					
Södertälje kommun	5 701,5	116,3	116,3	14 802,4	3,9	20,8%
varav skatteintäkter och stadsbidrag	4 820,4					
Koncernen Södertälje kommuns						
Förvaltnings AB	5 782,8	489,9	384,2	14 898,0	19,9%	17,5%
varav						
Södertälje Kommuns Förv. AB	0,0	-35,8	-0,3	2 313,4	neg	42,5%
Avgår: koncernelimineringar		-40,5	-40,5	-3 263,3		
Delsumma Telge-gruppen	5 782,8	489,9	384,2	14 898,0	19,9%	17,5%
varav						
Telge (i Södertälje) AB	92,3	-51,4	108,0	2 375,6	neg	38,1%
Telge Energi-koncernen	1 067,8	50,9	0,0	399,6	152,9%	8,3%
Telge Nät AB	1 029,4	118,6	59,1	3 152,9	20,3%	19,5%
Telge Kraft-koncernen	2 171,0	20,1	0,2	510,6	87,2%	4,5%
Telge Återvinning	197,0	10,0	1,1	224,8	24,9%	18,1%
Telge Bostäder AB	746,4	221,4	182,1	4 100,1	14,5%	39,4%
Telge Fastigheter-koncernen	795,2	85,6	-10,4	5 385,9	23,4%	6,7%
Södertälje Hamn AB	75,9	-1,2	-0,1	186,1	neg	6,7%
Tom Tits Experiment AB	54,9	-2,8	0,0	20,3	neg	60,7%
Telge Hovsjö AB	135,0	-20,3	0,6	552,7	neg	5,3%
Telge Inköp AB	31,5	12,4	0,0	18,1	620,1%	11,0%
Telge Almnäs AB (vilande)	0,0	0,0	0,0	1,0	-	-
Telge Miljöteknik AB (vilande)	0,0	0,0	0,0	0,1	-	-
Telge Hamn AB	2,2	-2,7	0,0	153,0	neg	0,1%
Telge Tillväxt i Södertälje AB	18,9	-1,1	0,0	5,9	neg	32,8%
Telge Dotterbolag AB (vilande)	0,0	0,0	0,0	0,1	-	-
Avgår: koncernelimineringar	-634,7	50,4	43,6	-2 188,8		
Delägda bolag						
Söderenergi AB 42%	552,3	41,6	21,9	1 504,2	20,7	10,0%

90 VÅRA RÄKENSKAPER

INVESTERINGSREDOVISNING, TKR | KOMMUNEN

Nämnd	KF/KS beslutade projekt		Nämndbeslutade projekt		Totala investeringar
	Budget	Redovisning	Budget	Redovisning	
Järna kommunalnämnd			3 236,0	1 914,6	1 914,6
Hölö-Mörkö kommunalnämnd			800,0		0,0
Vårdinge-Mölnbo kommunalnämnd			570,0	209,4	209,4
Enhörna kommunalnämnd	2 900,0	3 143,5	1 068,0	1 188,1	4 331,6
S:a kommunalnämnder	2 900,0	3 143,5	5 674,0	3 312,1	6 455,6
Facknämnder					
Arbetslivsnämnd			294,0	1 409,0	1 409,0
Omsorgsnämnd	2 450,0	1 149,3	395,0	834,0	1 983,3
Socialnämnd			1 430,0	308,2	308,2
Äldreomsorgsnämnd			2 739,0	1 801,7	1 801,7
Överförmyndarnämnd					0,0
Utbildningsnämnd	7 500,0	5 578,5	18 581,0	6 524,4	12 102,9
Kultur- och fritidsnämnd	2 500,0	2 481,0	7 233,0	2 368,8	4 849,8
Stadsbyggnadsnämnd	2 200,0	885,0	665,0		885,0
Miljönämnd					0,0
Teknisk nämnd	69 100,0	72 175,0	44 267,0	45 833,6	118 008,6
KS/kommunstyrelsens kontor	11 800,0	4 404,2	8 463,0	3 144,8	7 549,0
KS/Politisk ledning och revision					0,0
S:a facknämnder	95 550,0	86 673,0	84 067,0	62 224,5	148 897,5
Centrala poster					
Investeringar			259,0		0,0
S:a investeringsprojekt	98 450,0	89 816,5	90 000,0	65 536,6	155 353,1

INVESTERINGAR MKR | KOMMUNENS BOLAG

	Redovisning
Telge AB	3,2
AB Telgebostäder	210,5
Telge Fastigheter AB	212,9
Södertälje Hamn AB	7,2
Tom Tits experiment AB	3,1
Telge Nät AB	217,8
Telge Energi	0,0
Telge Återvinning AB	12,9
Telge Hovsjö AB	54,9
Telge Brandalsund AB	0,0
Telge Hamn AB	0,0
Telge Tillväxt	0,1
S:a investeringar SKFAB	722,6
Söderenergi (kommunens andel 42%)	48,5
S:a investeringar	771,1
Investeringar totalt i kommunkoncernen	
Kommunen	155,4
SKFAB-koncernen	722,6
Söderenergi	48,5
Summa investeringar koncernen	926,5

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING KOMMUNKONCERNEN (MKR)

	Koncernen		Kommunen	
	2014	2013	2014	2013
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Från driftsredovisningen			6 719,5	6 713,5
Skatteintäkter			-4 820,4	-4 623,1
Finansiella intäkter			-783,4	-913,3
Interna poster			-234,7	-256,5
Summa externa intäkter	6 314,2	6 660,1	881,0	920,6
<i>Fördelas enl nedan</i>				
Avgifter	1 383,4	1 358,5	181,1	179,0
Aktiverat arbete för egen räkning	26,5	24,3		
Försäljningsmedel			49,0	43,5
Försäljning primär verksamhet			70,7	74,8
Hyror och arrenden	1 735,4	2 260,5	84,0	82,8
Driftbidrag			439,6	465,5
Övrigt	3 169,0	3 016,8	56,6	75,0
S:a intäkter	6 314,3	6 660,1	881,0	920,6
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Från driftsredovisningen			6 603,2	6 573,3
Avskrivningar			-98,4	-99,6
Räntor			-669,1	-820,0
Interna poster			-234,7	-256,5
Summa externa kostnader	9 809,2	9 970,9	5 601,0	5 397,2
<i>Fördelas enligt nedan:</i>				
Råvaror och handelsvaror	3 722,3	4 069,9		
Personalkostnader	3 389,9	3 275,9	2 826,9	2 710,1
Lokaler, fastigheter och anläggningar	127,9	115,2	724,1	684,1
Datastöd, inventarier och maskiner			140,5	124,3
Övrigt material och tjänster	2 569,1	2 509,9	326,6	299,2
Köp av primär verksamhet			1 266,7	1 214,8
Bidrag, transfereringar			315,3	364,7
Summa kostnader	9 809,2	9 970,9	5 600,1	5 397,2
<i>Minoritetsandel</i>				
Skatt	89,8	89,0		
<i>Summa Verksamhetens kostnader inkl.skatt och minoritetsandel</i>	<i>9 899,0</i>	<i>10 059,9</i>	<i>5 600,1</i>	<i>5 397,2</i>
Not 3 Avskrivningar				
Planenliga avskrivningar not 17, 18	532,1	533,4	84,7	85,1
Nedskrivningar	2,0	2,9		2,1
Återföring av nedskrivningar	0,0	0,0		
Avskrivning Immateriella anläggningstillgångar	20,3	16,7	9,6	7,8
Avskrivning Leasingavtal	33,7	34,2	4,1	4,6
S:a avskrivningar	588,1	587,2	98,4	99,6

Not 4 Verksamhetens nettokostnad

Verksamhetens nettokostnad i kommunen uppgår till 4 818,4 Mkr och har ökat med 5,3 % sedan 2013. Koncernens nettokostnader uppgår till 4 083 mkr och har ökat med 4,7 %.

Not 5 Jämförelsestörande poster	Koncernen		Kommunen	
	2014	2013	2014	2013
Verksamhetens kostnader				
Reaförluster	-59,9	-100,9	0,0	0,0
Nedskrivning av lån till SSK Arena AB	-31,0		-31,0	
Verksamhetens intäkter				
Reavinster	16,9	77,6	10,1	6,5
Exploateringsvinster för sålda tomter	19,3	41,3	19,3	41,3
Återbetalning AFA försäkring	0,0	58,5	0,0	58,5
Stimulansbidrag utsatta stadsdelar	13,2	20,6	13,2	20,6
Flyktingar ankomna 2010/2011	11,8	11,1	11,8	11,1
Avslut projekt flyktingschablon från 2007	8,4		8,4	
S:a jämförelsestörande poster	-21,3	108,2	31,8	138,0

Not 6 Skatteintäkter	2014	2013	2014	2013
Allmän kommunalskatt	3 219,7	3 132,2	3 219,7	3 132,2
Skatteavräkning föregående år	-9,7	2,1	-9,7	2,1
Skatteavräkning innevarande år	0,6	-21,8	0,6	-21,8
S:a skatteintäkter	3 210,6	3 112,5	3 210,6	3 112,5

Skatteintäkterna har ökat med 3,2 % sedan 2013.

Not 7 Generella statsbidrag och utjämning	2014	2013	2014	2013
Inkomstutjämningsbidrag	862,8	821,1	862,8	821,1
Kommunal fastighetsavgift	131,5	130,1	131,5	130,1
Strukturbidrag	9,4	0,0	9,4	0,0
Bidrag för LSS	201,9	183,6	201,9	183,6
Regleringsbidrag	21,1	40,6	21,1	40,6
Kostnadsutjämning	383,1	335,2	383,1	335,2
S:a generella statsbidrag och utjämning	1 609,8	1 510,6	1 609,8	1 510,6

Statliga utjämningsbidragen m.m. har ökat med 6,6 % sedan 2013.

Not 8 Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning har ökat med 4,3 % sedan 2013.

Not 9 Finansiella intäkter och kostnader	2014	2013	2014	2013
Finansiella intäkter				
Koncernränta Södertälje Förvaltnings AB	0,0	0,0		66,8
Ränta i övriga bolag inom SKFAB	0,0	0,0	359,5	459,9
Utdelning	0,0	0,0	60,1	0,0
Resultat från värdepapper	119,8	258,4	0,0	0,0
Valutakursvinst	0,0	0,0	0,0	0,0
Ränteswap	304,5	329,4	304,5	329,4
Räntor mm	12,1	10,2	12,1	10,2
Låneramsavgifter	0,0	0,0	47,2	47,0
Övrigt	41,3	39,5		
S:a finansiella intäkter	477,7	637,5	783,4	913,3
Finansiella kostnader				
Aktieägartillskott	0,0	0,0	0,0	0,0
Valutakursförlust	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntor	268,4	366,8	268,4	345,5
Leasing ränta	0,3	0,6	0,3	0,6
Ränteswap	386,7	424,1	386,7	424,1
Diskonteringsränta pensioner	0,0	33,7	0,0	33,7
Ränta pensionsskuld	4,6	8,7	4,6	8,7
Övrigt	11,7	7,8	9,1	7,4
S:a finansiella kostnader	671,7	841,7	669,1	820,0
S:a finansiellt netto	-194,0	-204,2	114,3	93,3

Ekonomiska engagemang per bolag finns i tabell, se not 34.

94 VÅRA RÄKENSKAPER

	Koncernen		Kommunen	
	2014	2013	2014	2013
Not 10 Resultat enligt balanskravet				
Årets resultat enligt resultaträkningen			116,3	140,2
<i>Balanskravsjusteringar:</i>				
reducering av samtliga realisationsvinster			-10,1	-6,5
återföring av realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet			0,0	0,0
återföring av realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet			0,0	0,0
oraliserade förluster i värdepapper			0,8	0,0
återföring av oraliserade förluster i värdepapper			0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar			107,0	133,7
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv			0,0	0,0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv			0,0	0,0
Balanskravsresultat efter RUR			107,0	133,7
<i>Justeringar av synnerliga skäl:</i>				
Sänkt diskonteringsränta för pensionsskulden			0,0	33,7
Balanskravsresultat			107,0	167,4

Uppgifter specificeras ej i koncernen.

	2014	2013	2014	2013
Not 11 Nettoresultat/-förluster				
Reavinst maskiner/inventarier	1,5	1,7	0,0	0,0
Reaförlust maskiner/inventarier	-17,5	-9,4	0,0	0,0
Reavinst fastigheter o övr	15,4	75,9	10,1	6,1
Reaförlust fastigheter	-41,0	-91,5		
Reaförlust immateriella anläggningstillgångar	-1,4	0,0		
Reavinst finansiella anläggningstillgångar	130,0	258,5	0,0	0,4
Nettoresultat	87,0	235,2	10,1	6,5

Not 12 Försäljningar

För **kommunen** har försäljningar under året skett enligt följande: Finansiella AT 0,0 mkr, Fastigheter 10,3 mkr och maskiner/inventarier 0,0 mkr. För **koncernen** enligt följande: Finansiella AT 130 mkr, Immateriella AT 3,7 mkr, Fastigheter 62,9 mkr och Maskiner och inventarier 5,1 mkr.

	2014	2013	Förändr.	2014	2013	Förändr.
Not 13 Förändring kapitalbindning						
Kortfristiga fordringar	1 528,4	1 743,4	215,0	406,3	655,1	248,8
Förråd	139,5	137,5	-2,0	2,5	2,5	0,0
Exploatering	75,4	55,6	-19,8	75,4	55,6	-19,8
Kortfristiga skulder	-2 189,5	-2 173,4	16,1	-875,0	-889,0	-14,0
S:a kapitalbindning	-446,2	-236,9	209,3	-390,8	-175,8	215,0

	2014	2013	Förändr.	2014	2013	Förändr.
Not 14 Upplåning						
Kortfristig leasing	26,2	3,8	0,3	4,1	3,8	0,3
Kortfristiga lån	1 087,6	1 402,5	-292,8	1 102,1	1 398,7	-296,6
Långfristiga lån	9 298,9	9 610,9	-312,0	9 298,9	9 610,9	-312,0
Långfristig leasingskuld	587,1	9,4	-1,1	8,3	9,4	-1,1
Övriga långfristiga skulder	504,2	1 095,1	-12,1	2,9	2,9	0,0
S:a upplåning	11 504,0	12 121,7	-617,7	10 416,3	11 025,7	-609,4

	2014	2013	2014	2013
Not 15 Immateriella tillgångar				
Ingående bokfört värde	56,4	45,5	24,2	13,0
Årets inköp	0,8	19,3	0,8	19,2
Omklassificeringar	3,5	8,3		
Utrangeringar	-1,4	0,0	0,0	0,0
Koncernjustering	0,0	-0,6		
Avskrivning/nedskrivning	-20,3	-16,1	-9,6	-8,0
Utgående bokfört värde	39,0	56,4	15,4	24,2

	Koncernen		Kommunen	
	2014	2013	2014	2013
Not 16 Mark och byggnader inkl. pågående nyanläggningar				
Verksamhetsfastigheter			56,3	55,6
Fastigheter för affärsverksamhet				
Publika fastigheter			796,8	749,5
Fastighet för annan verksamhet			23,7	19,8
Övriga fastigheter	10 357,4	10 020,2	0,1	0,1
Markreserv			104,2	99
Pågående nyanläggningar	742,1	707,1	70,6	51,3
S:a mark o byggnader	11 099,5	10 727,3	1 051,7	975,3

Mark och byggnader finns inte uppdelade i koncernen.

Not 17 Mark och byggnader inkl. pågående nyanläggningar	2014	2013	2014	2013
Ingående bokfört värde	10 727,3	10 950,6	975,3	922,3
Periodens anskaffning	884,1	769,1	121,4	100,2
Omklassificering	-128,2	-232,3	0,0	-2,9
Utrangering/Avyttring	-99,2	-492,8	-0,6	-6,4
Reavinst		6,1		6,1
Avskrivningar not 19	-282,3	-270,6	-44,4	-42,1
Nedskrivningar	-1,9	-2,8	0,0	-1,9
Utgående bokfört värde	11 099,8	10 727,3	1 051,7	975,3

Utav kommunens mark och byggnader har 45 % av anskaffningar före 2013 komponentuppdelats. För åren 2013 och 2014 har alla anskaffningar till fullo uppdelats i komponenter.

Not 18 Maskiner och Inventarier exkl. leasing	2014	2013	2014	2013
Ingående bokfört värde	2 935,4	2 953,6	174,3	191,1
Periodens anskaffning	41,6	57,8	33,2	28,9
Omklassificering*	124,7	221,4	0,0	0,0
Utrangering/Avyttringar	-21,1	-34,4	0,0	-2,6
Reavinst	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar not 19*	-249,8	-262,9	-40,3	-43,0
Nedskrivningar	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Utgående bokfört värde	2 830,7	2 935,4	167,1	174,3

Not 19 Summa av inventarier, mark och byggnader	2014	2013	2014	2013
Ingående bokfört värde	13 662,4	13 904,3	1 149,6	1 113,4
Periodens anskaffning	925,7	826,7	154,6	129,1
Omklassificering*	-3,5	-11,1		-2,9
Utrangering/Avyttringar	-120,3	-527,2	-0,6	-9,0
Reavinst	0,0	6,1		6,1
Avskrivningar (se avsnitt redovisningsprinciper)*	-532,1	-533,5	-84,7	-85,1
Nedskrivning	-2,0	-2,9	-0,1	-2,0
Utgående bokfört värde	13 930,2	13 662,4	1 218,8	1 149,6

Not 20 Bidrag till statlig infrastruktur	2014	2013	2014	2013
Trafikplats Almnäs E20.	28,2	29,5	28,2	29,5

Upplösning sker fr.o.m. 2013 under 25 år.

96 VÅRA RÄKENSKAPER

	Koncernen		Kommunen	
	2014	2013	2014	2013
Not 21 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier, andelar, bostadsrätter				
Södertälje kommuns Förvaltnings AB			1 392,4	1 392,4
Glasberga Fastighets AB	0,2	0,2	0,1	0,1
(antal 1.000 nominellt värde 100:-)				
AB Vårlyjus	0,5	0,5	0,5	0,5
(antal 2.555 nominellt värde 200:-)				
Stockholmsreg Försäkr AB	8,2	8,2	8,2	8,2
(antal 81 791 nominellt värde 100:-)				
SSK Arena		10,0		
Fotbollsarena S e AB		0,1		
Andelar i Kommuninvest	4,1	4,1	4,1	4,1
Bostadsrätter	1,0	1,0	1,0	1,0
Övriga långfristiga värdepapper	0,0	3,5		
S:a aktier andelar bostadsrätter	14,0	27,6	1 406,3	1 406,3
Långfristiga fordringar				
Fordran Söderenergi			636,0	0,0
Långfristiga fordringar Telgekoncernen			10 605,2	11 691,2
<i>Summa långfristiga fordringar</i>			<i>11 241,2</i>	<i>11 691,2</i>
Övrigt	517,7	724,0	107,1	179,7
S:a långfristiga fordringar	517,7	724,0	11 348,3	11 870,9
S:a finansiella anläggningstillgångar	531,7	751,6	12 754,6	13 277,2
Not 22 Fakturafordringar	2014	2013	2014	2013
Totalt fakturerat*			488,7	454,0
Fakturafordringar	609,0	619,1	47,6	35,4
Därav förfallna*			13,1	8,7
Förfallna i andel av totala fakturor*			2,7%	1,9%
<i>Nedskrivna kundfordringar har under året belastat resultatet med 2,6 mkr. Dessutom har en lånefordran nedskrivits med 31 mkr.</i>				
<i>*Uppgifter kan ej specificeras i koncernen.</i>				
Not 23 Övriga fordringar	2014	2013	2014	2013
<i>Stats- och landstingsbidragsfordringar</i>				
AMS	1,5	2,3	1,5	2,3
Särskilda statsbidrag	0,4	21,3	0,4	21,3
EU-bidragsfordringar	4,1	14,4	4,1	14,4
S:a Stats- och landstingsbidragsfordringar	6,0	38,0	6,0	38,0
Övriga kortfristiga fordringar				
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	582,1	894,2	315,8	548,2
Mervärdeskatt			36,9	33,5
Övriga kortfristiga fordringar	331,2	192,1		
S:a övriga kortfristiga fordringar	913,3	1 086,3	352,7	581,7
S:a övriga fordringar	919,3	1 124,3	358,7	619,7
Not 24 Likvida medel	2014	2013	2014	2013
Nordea (kreditlimit 600 mkr)			289,2	78,6
Kassor			0,3	0,3
S:a likvida medel	334,1	215,6	289,5	78,9
<i>Uppgifter kan ej specificeras i koncernen.</i>				

	Koncernen		Kommunen	
Not 25 Eget kapital	2014	2013	2014	2013
Ingående Eget kapital exkl. soc fond	2 171,0	1 697,4	2 928,8	2 782,5
Ks beslut §63 2012 Avsättning till en social fond att användas 2013-15			24,0	24,0
Avsättning Utsatta stadsdelar Ks §48 2014			19,3	19,3
Under året utnyttjat			-6,0	
Söderenergi K3-justering		41,7		
Årets resultat	453,6	431,9	116,3	140,2
S:a eget kapital	2 624,6	2 171,0	3 082,4	2 966,0
varav:				
Anläggningskapital	3 850,4	3 598,7	4 289,9	4 465,4
Rörelsekapital	-1 225,8	-1 427,7	-1 207,5	-1 499,4
Not 26 Avsättningar	2014	2013	2014	2013
<i>För kommunen gäller att redovisning av pensionsförpliktelser har skett utifrån den blandade modellen. Beslut har tagits att den individuella delen ska ske med max% fr.o.m. 1998. Därtill har löneskatt kostnadsbokförts. Den individuella delen är redovisad under kortfristiga skulder. Aktualiseringsgrad för kommun är 96 %.</i>				
Ingående pensionsavsättning	264,1	264,1	258,5	213,5
Pensionsutbetalningar	-8,0	-7,2	-8,0	-7,2
Nyintjänad pension	20,0	21,7	20,0	21,7
Ränte-och basbeloppsuppräknig, nyintjänad pension	3,5	6,2	3,5	6,2
Sänkning av diskonteringsränta	0,0	24,4	0,0	24,4
Grundändring				
Övrigt	33,3	-9,7	-0,6	-0,1
S:a avsatta pensioner	312,9	299,5	273,4	258,5
Pensavsättn förtroendevalda politiker	21,0	15,0	21,0	15,0
Sänkning av diskonteringsränta	0,0	2,7		2,7
Årets förändring	-1,3	3,3	-1,3	3,3
S:a avsättning förtroendevalda politiker	19,7	21,0	19,7	21,0
Ingående löneskattskuld	67,8	55,4	67,8	55,4
Löneskatt via Eget Kapital förtroendevalda				
Sänkning av diskonteringsränta	0,0	6,6	0,0	6,6
Årets löneskatteförändring	13,0	15,8	3,3	5,8
S:a avsatt löneskatt	80,8	77,8	71,1	67,8
Ingående avsättningar för skatt	337,5	275,8		
Årets avsättning skatt	52,4	61,7		
S:a avsatt skatt	389,9	337,5	0,0	0,0
Ingående övriga avsättningar	84,5	79,6		
Efterbehandlingskostnader Telge Återvinning (förändring)	4,6	4,6		
Önskebrunnfond Tom Tits (förändring)	0,0	0,3		
Övrigt	0,0	0,0		
S:a övriga avsättningar	89,1	84,5	0,0	0,0
S:a avsatta pensioner, löneskatt och övrigt	892,4	820,3	364,2	347,3

98 VÅRA RÄKENSKAPER

	Koncernen		Kommunen	
	2014	2013	2014	2013
Not 27 Långfristiga lån				
Reverslån	1 633,3	2 435,9	1 633,3	2 435,9
Obligationslån	5 156,7	5 656,7	5 156,7	5 656,7
Obligationslån med real ränta	1 430,2	528,3	1 430,2	528,3
Lån i utländsk valuta	1 078,7	990,0	1 078,7	990,0
S:a långfristiga lån	9 298,9	9 610,9	9 298,9	9 610,9
Genomsnittlig räntesats under året, %			3,1	3,6
Genomsnittlig räntebindning, år			3,3	1,9
Genomsnittlig kapitalbindningstid			4,0	3,4
Kapitalförfall per år – andel av lånen				
2015/ 2014			23%	31%
2016–2017/ 2015–2016			35%	31%
2018–2019/ 2017–2018			13%	13%
2020 framåt/ 2019–framåt			29%	25%

Finanspolicyn för Södertälje kommun omfattar även helägda bolag och i vissa avseende även delägda bolag. Internbanken är kommunkoncernens samlade centra för all dialog och transaktioner med kapitalmarknaden. Kommunen har en riskavert hållning gentemot likviditets- och refinansieringsrisk. Kapitalförsörjningen ska tryggas med en låg finansieringsrisk genom en god diversifiering avseende lånens förfallostruktur, upplåningsformer, långgivare och en väl avvägd betalningsberedskap. Ränterisken i Telgekoncernens portfölj baseras på en analys av Telgekoncernen konsoliderad. För att begränsa motpartsrisken ska det finnas standardiserade ISDA avtal med motparter samt att det i finanspolicyn finns tydliga riktlinjer för motpartsrisiker. Ingen valutarisk tillåts.

Not 28 Marknadsvärde säkringsinstrument	2014	2013	2014	2013
Säkrad låneskuld			10 402,0	11 013,0
Marknadsvärde säkringsinstrument			-573,5	-527,6
		<i>Exklusive derivat</i>	<i>Inklusive derivat</i>	
Räntekostnader inkl. upplåningsränta		263,7		332,1
Genomsnittsränta %		1,97		2,91
Genomsnittlig räntebindningstid, år		2,06		3,32

Årets räntekostnad per 2014-12-31 har varit 68,4 mkr högre jämfört med räntekostnaden exklusive derivat. Uppgifterna avser finansieringen av Södertälje kommuns hela låneportfölj, dvs inklusive Telge och den del av Söderenergi som kommunen äger.

SÄKRINGSdokumentation per 2014-12-31

Syftet med säkringen

Kommunen har en skuld på totalt 10 402 mkr med löpande förfall fram till det längsta lånets slutförfalldatum 2034-03-21. Kommunen bedömer det som mycket sannolikt att skulden kommer att refinansieras i takt med förfallen. Syftet med säkringen är att minska variabiliteten i framtida kassaflöden avseende betalning av rörlig ränta och jämna ut räntekostnaderna över åren samt att anpassa ränterisken till de regler som anges i finanspolicy som beslutats av Kommunfullmäktige. Finanspolicy anger ett intervall för genomsnittlig räntebindning som är en avvägning mellan risk och förväntad kostnad.

Säkrad risk

Den säkrade risken utgörs av variabiliteten i framtida räntebetalningar på grund av förändringar i basräntan, ofta STIBOR 3M samt av effekten av räntekurvans lutning som

ger högre långräntor. Den utgörs också av valutarisk till följd av lån i annan valuta än svenska kronor.

Säkrad post

Framtida betalningar av rörlig ränta hänförlig till den rörliga delen av upplåningen utöver befintliga lån kan även prognostiserade framtida upplåningstransaktioner komma att utgöra säkrad post framtida räntebetalningar i annan valuta än svenska kronor som är hänförliga till lån i Euro eller Norska kronor.

Säkringsinstrument

Säkringsinstrumenten utgörs av en portfölj innehållande olika typer av räntederivat. Säkringsinstrumenten består av vanliga ränteswapar där kommunen erhåller/betalar rörlig ränta och betalar/erhåller fast ränta, men även instrument med olika typer av optionalitet inkluderas.

I de fall instrument med utställd optionalitet ingår i portföljen, kommer de inte i något fall att medföra en risk för att i förväg okända och för kommunen negativa marknadsvärdesförändringar kan komma att realiseras om motparten utnyttjar sin option. Om optionaliteten innebär att kommunen kan komma att behöva betala en fast ränta, är den fasta räntan känd i förväg.

Bedömning av säkringsförhållandets effektivitet

En utvärdering av säkringens effektivitet kommer att göras i samband med årsbokslutet och tertialbokslut genom att jämföra de huvudsakliga villkoren för säkringsinstrumentet med de huvudsakliga villkoren för den säkrade posten. De kritiska villkoren utgörs av nominella belopp, löptid, samt räntebas. Säkringsförhållandet anses vara effektivt så länge det inte sker någon väsentlig förändring av de huvudsakliga villkoren för antingen säkringsinstrumentet eller den säkrade posten.

Arbete med att utveckla bättre metoder för effektivitetsprovning pågår. Portföljtänkandet medför svårigheter att bedöma effektiviteten på det sätt som anges som exempel

i RKR 21 för hela portföljen och det finns ännu ingen etablerad praxis för effektivitetsmätningen. Bedömningen per 2014-12-31 är att säkringsförhållandet anses vara effektivt med hänvisning till ovan nämnda villkor.

Dokumentation

Samtliga säkringar, av den säkrade posten och metod för effektivitetsmätning redovisas i dokumenten "Säkring och säkrad post 2014-12-31", "Säkringsdokumentation finansiering Söderenergi 2014-12-31" samt "Säkring och säkrad post finansiering Söderenergi 2014-12-31". Räntederivat som inte kvalificerar för säkringsredovisning redovisas i samma dokument.

Redovisning

Räntekostnaderna för derivat inom ramen för säkringsredovisning redovisas löpande i resultaträkningen som en del av kommunens räntekostnader med hänsyn tagen till periodisering av upplupen ränta. Derivat som faller utanför ramen för säkringsredovisning marknadsvärderas dessutom och redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet på balansdagen. 2014-12-31 har 802 tkr redovisats som derivatskuld och resultatförts.

Not 29 Långfristiga skulder	2014	2013	2014	2013
Diverse långfristiga skulder			2,9	2,9
S:a långfristiga skulder	504,1	491,9	2,9	2,9

Not 30 Kortfristiga lån	2014	2013	2014	2013
Nordea företagskredit (kreditlimit 600 mkr)				
Söderenergis checkräkningskredit	7,5	7,6		
Kortfristiga lån	1 103,7	1 396,2	1 099,5	1 396,2
Amortering tom 1 år framåt	2,6	2,5	2,6	2,5
S:a kortfristiga lån	1 113,8	1 406,3	1 102,1	1 398,7

Not 31 Kortfristiga skulder	2014	2013	2014	2013
Förutbetalda intäkter, upplupna kostnader	1 425,5	1 455,8	156,0	117,7
Leverantörsfakturor	419,4	361,4	94,9	104,0
Prelskatt, arbetsgivaravgifter			137,1	132,3
Skattekonto hos Skatteverket	34,2	15,2	5,4	2,6
Retroaktiva löner			8,3	4,1
Semesterskuld (exkl. PO)*	140,7	135,9	115,6	110,4
Ej kompenserad övertid (exkl. PO)*			3,4	3,5
Upplupna pensioner	102,6	100,6	90,0	88,6
Upplupen löneskatt pensioner	32,2	30,6	21,8	21,5
Periodiserade räntekostnader			130,7	182,2
Statliga projektmedel			42,1	31,8
Flyktingbidrag			50,4	58,7
Infrastruktursbidrag			18,4	30,6
Övrigt	8,6	48,1	0,9	1,0
S:a kortfristiga skulder	2 163,2	2 147,6	875,0	889,0

*Kommunens semesterskuld inkl. PO 160,0 mkr, övertid inkl. PO 4,7 mkr.

100 VÅRA RÄKENSKAPER

Not 32 Jämförelsestörande finansiella poster	Koncernen		Kommunen	
	2014	2013	2014	2013
Finansiella kostnader				
Sänkning av diskonteringsränta pensioner		-33,7		-33,7
Orealiserade förluster i värdepapper	-0,8		-0,8	
Finansiella intäkter				
Försäljning av dotterbolag/intressebolag	129,9	257,4		
S:a jämförelsestörande finansiella poster	129,1	223,7	-0,8	-33,7
Not 33 Ställda panter och ansvarsförbindelser	2014	2013	2014	2013
<i>Ställda panter</i>				
Kapitalförsäkring SKFAB	0,8	0,8		
Fastighetsinteckningar Telge Fastigheter-koncernen	189,8	189,8		
<i>Borgenförbindelser och övriga ansvarsförbindelser</i>				
Borgen och andra förbindelser mot kommunens företag	1 730,0	1 587,5	1 730,0	1 587,5
Kommunal borgen- och förlustansvar för egna hem och småhus med bostadsrätt	0,9	2,3	0,9	2,3
Borgen och andra förpliktelser mot kommunens föreningar	9,3	10,3	9,3	10,3
Övriga förpliktelser kommunen	0,0	0,9	0,0	0,9
Förvaltningsuppdrag	2,8	2,9	2,8	2,9
Infriade borgensåtaganden			0,0	0,0
Borgen för EFO checkräkningskredit, SöE	2,5	2,5		
<i>Pensioner</i>				
Beräknad pensionsskuld upparbetad tom 31/12 1997				
Ingående balans	1 661,4	1 560,5	1 661,4	1 560,5
<i>Pensionsutbetalningar</i>	-69,9	-68,7	-69,9	-68,7
<i>Ränte- och basbeloppsuppräknin</i>	17,4	47,5	17,4	47,5
<i>Sänkning av diskonteringsräntan</i>	0,0	127,7		127,7
<i>Aktualisering</i>	-4,2	-1,7	-4,2	-1,7
<i>Bromsen</i>	-8,0		-8,0	
<i>Övrigt (inkl.deln Nykvarn)</i>	-7,0	-3,9	-7,0	-3,9
Utgående saldo	1 589,7	1 661,4	1 589,7	1 661,4
Ingående beräknad löneskatt	403,0	378,6	403,0	378,6
<i>Årets ökning</i>	-17,3	24,4	-17,3	24,4
Utgående beräknad löneskatt	385,7	403,0	385,7	403,0
Pensionsutfästelser (inkl.löneskatt) avser 1 person.	1,6	2,4	1,6	2,4
Ansvarsförbindelse Södertörns Brandförsvarsförbund (inkl.löneskatt)	33,0	34,1	33,0	34,1
<i>Pensioner politiker inkl.löneskatt ber Ib</i>	12,9	10,4	12,9	10,4
<i>Årets förändring</i>	-6,1	2,5	-6,1	2,5
Utgående pensioner politiker inkl.löneskatt	6,8	12,9	6,8	12,9
Egna medelsförvaltning (sker via sidoordn red)	0,1	0,2	0,1	0,2
<i>Leasingåttaganden</i>				
Operationella leasingåttaganden Mask/Invenr	35,8	27,0	35,8	27,0
Kostnad för åttaganden för nästkommande år	14,3	8,7	14,3	8,7
Betalda operationella leasingavgifter under året * Anges ej för koncernen.			19,1	5,9
<i>Externt hyrda lokaler</i>				
Förfaller inom 1 år			597,8	521,7
Förfaller mellan 1-5 år			1 709,3	1 681,1
Förfaller senare			6 924,8	5 608,0

Borgen Kommuninvest. Södertälje kommun har i (oktober 2012) ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2014-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storlek på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomiska förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten för Södertälje kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse kan noteras att per 2014-12-31 uppgick Kommuninvest i Sveriges AB:s totala förpliktelser till 299 065 mkr och totala tillgångar till 290 730 mkr kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 807 mkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 785 mkr.

Not 34 Större ekonomiska interna engagemang 2014 – kommunkoncernen

	Försäljning		Långa lån		Borgen		Räntor		Utdelning	
	Köpare	Säljare	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare
Södertälje kommun	674,1		11 241,0		1 730,1		410,6			60,0
Telge AB		0,0		857,9		37,4		71,3		
AB Telge Bostäder		10,3		2 156,9		6,0		65,1		
Telge Fastigheter AB		594,4		3 493,1		0,0		104,1		
Södertälje Hamn AB		0,0		164,4		2,4		5,1		
Telge Hamn AB		0,0		152,3		0,0		4,4		
Tom Tits Experiment AB		10,3		-6,3		0,0		0,0		
Telge Nät AB		7,6		1 886,1		0,0		53,8		
Telge Energi AB		9,7		-63,8		0,0		0,1		
Telge Kraft AB		0,0		-23,8		855,0		2,4		
Telge Krafthandel AB		0,0		-12,9		0,0				
Telge Återvinning AB		1,1		11,4		75,0		0,5		
KB Luna		23,9		497,8		0,0		14,7		
KB Maren		0,0		524,7		0,0		13,6		
Telge Hovsjö AB		1,9		490,7		0,0		13,9		
Telge Inköp AB		6,3		-7,9		0,0		0,0		
Telge Brandalsund AB		0,0		103,6		0,0		3,0		
Telge Tillväxt AB		8,6		0,5		0,0		0,0		
Telge Almnäs		0,0		-1,0						
SKFAB				381,3	0,0	0,0		11,1	60,0	
Summa	674,1	674,1	11 241,0	10 605,0	1 730,1	975,8	410,6	363,1	60,0	60,0
Söderenergi (100%)				636,0		639,1		47,5		
Syvab						115,2				
Summa	674,1	674,1	11 241,0	11 241,0	1 730,1	1 730,1	410,6	410,6	60,0	60,0

Redovisningsprinciper

SÖDERTÄLJE KOMMUN FÖLJER den kommunala redovisningslagen (FS 1997:614) och de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning.

Förändrade redovisningsprinciper

2014 års bokslut ska upprättas enligt det nya K3-regelverket. Den största förändringen innebär att bolagen behöver ha komponentavskrivning för alla sina investeringar, både nya investeringar och uppdelning i komponenter av investeringar/tillgångar som anskaffats tidigare. Kommunen har i sina rekommendationer längre tid på sig att se över de gamla investeringarna.

Alla hänvisningar till 2013-års inom kommunkoncernens siffror är omräknade siffror enligt de nya redovisningsreglerna.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

Sammanställd redovisning av Södertälje kommunkoncern är ett sammandrag av kommunens och koncernbolagens resultat- och balansräkningar. Med koncernbolag avses de företag i vilka kommunen innehar en röstandel på minst 20 procent och ett väsentligt inflytande.

Förvärvsmetoden med proportionell konsolidering har använts, vilket innebär att kommunens bokförda värden på aktier och andelar i koncernbolagen elimineras mot koncernbolagens redovisade egna kapital. I underkoncernen SKFAB har full konsolidering använts. Söderenergi har konsoliderats direkt i kommunkoncernen med proportionell metod, trots att de ingår i SKFAB-koncernen.

I den sammanställda redovisningen ingår:

- Södertälje kommun
- Koncernen Södertälje kommuns förvaltnings AB, (SKFAB), 100 %

- Söderenergi, 42 % (ingår i SKFAB men har konsoliderats direkt med kommunen)

Från räkenskapsåret 2009 gäller rekommendation 8.2 om sammanställd redovisning som medger att bolag av obetydlig omfattning kan undantas från den sammanställda redovisningen. Delägda företag vars omsättning och omslutning är mindre än 2 procent av kommunens skatteintäkter och statsbidrag får uteslutas förutsatt att de tillsammans inte överskrider 5 procent av skatteintäkter och statsbidrag.

Följande bolag har undantagits:

- Glasberga AB och KB, indirekt 50 %
- SYVAB AB 16,7 %
- AB fotbollsarena 25 %
- SSK Arena AB 20 %
- Telgehallen AB 10 %

Dessa bolags omsättning utgör tillsammans 1 procent av Södertälje kommuns skatteintäkter och generella statsbidrag och deras omslutning utgör tillsammans 2,6 procent. Kommunkoncernens ingående bolag och ägarandelar framgår av organisationsschema.

Rekommendationerna innebär också att koncernen ska ställas upp jämte kommunens räkenskaper och ha gemensamma noter.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller kassaflödesanalysen

Skatteintäkter

Skatteintäkterna har periodiserats genom att en beräknad slutavräkning för innevarande år har intäktsbokförts. Som grund har Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) decemberprognos använts i enlighet med RKR 4.2.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag och gatukostnads-

ersättningar tas fr.o.m. 2010 upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. Tidigare redovisades dessa så att de reducerade det bokförda värdet. Sedan 2012 hanteras anslutningsavgifter inom VA-verksamheten på samma sätt. Intäkterna redovisas dock inte som en skuld till abonnenterna, däremot öronmärks det egna kapitalet för VA-delen.

Avskrivningar och avskrivningstid

Avskrivningstiderna beräknas utifrån bedömd nyttjandetid. Avskrivningstid för immateriella tillgångar är 3–5 år, maskiner/inventarier 3–50 år, byggnader 3–50 år emedan mark och gatukropp inte har någon värdeminskning.

Kapitalkostnader beräknas för investeringar gjorda under året från och med månaden efter anskaffandet. För större investeringar beräknas kapitalkostnader från idrifttagandet av anläggningen. Avskrivningarna beräknas enligt nominell, linjär metod. Internräntan har under år 2014 varit 3,5 procent.

Komponentavskrivning

Komponentavskrivningar har börjat tillämpas i kommunen avseende nya investeringar från 2013. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar. När det gäller gatukropp förekommer avskrivning om marken är av sämre kvalitet, exempelvis sankmark.

Det finns ett uppdrag i kommunen att titta på äldre investeringar som ska delas upp i komponenter i efterhand. Planen är att börja med investeringar som har högst bokfört värde. För 2014 var målsättningen att gå igenom alla investeringar som har ett bokfört värde på över 10 mkr, vilket har genomförts. Dessutom har ytterligare ett antal äldre investeringar hanterats. Sammanlagt har 45 % av investeringsvolymen

hanterats. Avskrivningarna blev 1 mkr lägre under 2014 på grund av komponentuppdelning av äldre investeringar i kommunen.

Enligt de nya k3-reglerna ska bolagen tillämpa komponentavskrivningar från 2014 med jämförelseår 2013. Även äldre investeringar måste hanteras under 2014. Detta medför att avskrivningar i fastighetsbolagen samt planerat underhåll i Telge Bostäder och Telge Hovsjö påverkas.

Löner

Timanställdas löner har periodiserats sedan 2008 i kommunen men inte i bolagen. Bolagen har dock få timanställda varför beloppen inte bedöms påverka boksluten i någon större omfattning.

Personalomkostnader (P0 i kommunen)

Arbetsgivaravgifter/personalomkostnader har påförts respektive verksamhet genom automatiska procentpåslag på intjänade löner under året. Följande procentsatser har tillämpats under 2014:

- Anställda (inkl.lärare).....38,46
- Förtroendevalda och övriga uppdragstagare 31,42
- Beredskapsarbetare 38,36
- Löner till anställda över 65 år....15,91
- Löner till anställda mellan 18 och 25 år 21,29
- Löner till anställda födda före 1938 0,1

TILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar

En anskaffning av tillgång med en varaktighet på minst tre år skall redovisas som en tillgång och får inte kostnadsbokföras omgående. Beloppsgränsen för vad som ska anses vara inventarier av mindre värde och därför inte behöver aktiveras är för kommunen ett basbelopp (44 400 exkl. moms år 2014). I de kommunala bolagen är belopps-

gränsen 20 000 kr. Avskrivningstider varierar från 3–50 år i kommunen och i bolagen från 3–100 år.

Immateriella anläggningstillgångar

En immateriell tillgång är en identifierbar ickemonetär tillgång utan fysisk form. Tillgången ska redovisas som immateriell om den förväntas ge upphov till framtida ekonomiska fördelar, antingen i form av intäkter eller som kostnadsbesparingar. Kommunen redovisar immateriella tillgångar sedan 2004 och avser främst anskaffningar inom IT-området. Avskrivningstiderna varierar från 3–5 år.

Finansiella anläggningstillgångar

Sammansatta instrument

När det gäller redovisning av sammansatta finansiella instrument redovisar kommunen utan uppdelning av komponenter.

Emissionskostnader

Kommunens emissionskostnader periodiseras månadsvis under innevarande bokslutsår.

Finansiell leasing

I stället för att köpa en tillgång så kan man leasa den under en avtalad tid. De finansiella leasingavtal kommunen har, gäller leasing av fordon som påbörjades 2003 eller senare. Övriga leasingavtal klassas som operationella och redovisas i not med årets kostnad samt återstående åtagande.

Exploateringsredovisning

Kommunen följer gällande lagstiftning och normering i samband med kommunal markexploatering. Exploateringsområden för bostäder och arbetsområden redovisas som omsättningstillgångar. Vid försäljning resultatredovisas varje tomt tillsammans med matchande kostnader. Utgifter för gator och andra tillgångar som ska kvarstå i kommunens ägo aktiveras. Gatukostnadsersättningar

där avtal finns bokförs från 2010 som en skuld och intäktsbokförs under nyttjandeperioden.

Nästkommande års amorteringar

Avbetalning/amorteringar på långfristiga lån avseende nästkommande år redovisas som kortfristigt lån. På samma sätt redovisas inkomstamorteringar på utlämnade lån som kortfristigt fordran.

AVSÄTTNINGAR

Pensionsskuld/ pensionsavsättningar

Kommunens pensionsskuld är beräknad enligt RIPS modellen och redovisas enligt den s.k. blandmodellen, vilket innebär att pension som intjänats före år 1998 (gäller ej garantipensioner) inte behandlas som skuld eller avsättning. Denna del av pensionsskulden behandlas istället som en ansvarsförbindelse.

Kommunen har beslutat att de anställda själva ska få placera maximalt belopp av intjänade pensionsmedel från 1998. Denna s.k. individuella del av pensionsskulden har bokförts som kortfristig skuld. Från och med 2004 har kommunen skuldbokfört beslutade garantipensioner som ännu ej finns uppdaterade hos KPA. Pension för förtroendevalda politiker har bokförts från 2012. Det ingående värdet har bokats mot eget kapital.

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt årsredovisningslagen och bokföringsnämndens allmänna råd för större företag.

Södertälje kommun ingick 2009 ett avtal om att ge bidrag till statlig infrastruktur om 30 mkr för området Almnäs. Dessa bidrag har tagits upp som tillgång och årlig upplösning påbörjas 2013 och framåt. ■

Revisionsberättelse för år 2014

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer i Södertälje kommun, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunstyrelsen och nämnderna och genom de av fullmäktige utsedda lekmanrevisorerna verksamheten i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att upprätta rättvisande räkenskaper och att det finns en tillräcklig intern kontroll samt återrapportering till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, kontroll och redovisning och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, kommunens revisionsreglemente, och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi har biträtt av Ernst & Young AB som varit vårt sakkunniga biträde.

Styrningen i styrelser och nämnder

Efter ett antal år med bristande ekonomistyrning bedömde vi föregående år att ekonomistyrningen hade förbättrats i kommunen. Även 2014 bedömer vi att styrningen varit tillfredsställande. Nämnderna redovisar sammantaget ett positivt resultat i förhållande till budget om cirka 50 mkr. Granskningen visar dock att omsorgsnämndens ekonomistyrning fortsatt har brister och att denna behöver stärkas. Omsorgsnämnden behöver

också stärka styrning, uppföljning och kontroll inom området upphandling.

God ekonomisk hushållning

Kommunstyrelsens uppföljning och bedömning av god ekonomisk hushållning utgår från nedanstående delområden och har följande utfall (i parentes framgår föregående års utfall):

- Finansiella mål: Bra (Bra)
- Kommunfullmäktiges verksamhetsmål: Ok (Ok)
- Södertälje kommun som arbetsgivare: Ok (Ok)

Kommunstyrelsens samlade bedömning för 2014 är att God Ekonomisk Hushållning är **Ok**. Bedömningen görs i förhållande till de mål som fullmäktige har fastställt.

Årets resultat har förbättrats jämfört med föregående år. De finansiella målen bedöms med lägesbedömningen **Bra**. Samtliga nio verksamhetsmål, liksom arbetgivarmålen, bedöms av kommunstyrelsen som **Ok**.

Det finansiella målområdet utvärderas utifrån tre mål. Målnivåerna är relativt lågt satta i förhållande till andra kommuner men bedöms vara realistiskt satta utifrån Södertälje kommuns förutsättningar. Samtliga tre mål har klarats inom det finansiella perspektivet. 2014 års resultat beror till stor del på en resultatförbättring inom verksamheten och till en mindre del än föregående år på poster av tillfällig karaktär. Resultatnivån måste dock förbättras de kommande åren för att ha de marginaler som krävs och klara en högre egenfinansiering av kommunkoncernens investeringsbehov.

Ett målområde bland verksamhetsmålen som bedömts Ok är Utbildning där fullmäktiges mål är att resultaten

ska förbättras. Flera viktiga nyckeltal visar att förbättringar successivt skett de senaste åren. Södertäljes resultat inom skolan är dock fortsatt förhållandevis låga i förhållande till andra kommuner. Arbetet med att förbättra resultaten behöver därför även fortsatt prioriteras.

Tidigare år har vi kommenterat att de resultatnivåer som tillämpas tydligare behöver definieras och vi vidhåller att detta är väsentligt. Kriterierna för respektive nivå "Bra", "Ok", och "Har brister" bör vara tydliga likaså hur de sammantagna bedömningarna görs av de uppföljningar som den slutliga lägesbedömningen baseras på. I årsredovisning och verksamhetsberättelser bör verksamhetsresultaten i större utsträckning jämföras med andra kommuner.

Ansvarsfrihet

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ledamöterna i kommunstyrelsen och nämnderna ansvarsfrihet.

Årsredovisning

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för 2014 godkänns.

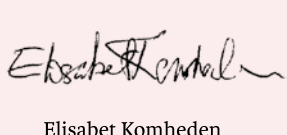

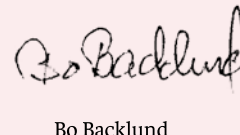
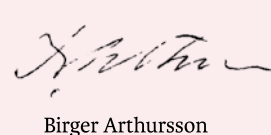
Jäv

På grund av valbarhetshinder har Kommunfullmäktige undantagit Jan Wattsgård från granskning av överförmyndarnämnden och socialnämnden. Vid bedömning av ansvarsfrågan avseende socialnämnden, vad gäller barn och ungdom, har Elisabet Komheden inte deltagit på grund av jäv. Av samma skäl har Sören Lekberg inte deltagit vid bedömningen av ansvarsfrågan avseende stadsbyggnadsnämnden.

Vi återoppar i övrigt bifogad verksamhetsredogörelse och rapporter.

Södertälje den 8 april 2015

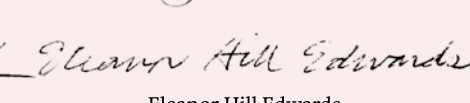
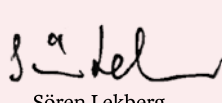

Elisabet Komheden

Erik Ternert

Bo Backlund

Birger Arthursson

Bo Fredriksson

Eleanor Hill Edwards

Sören Lekberg

Konrad Breidenstein

Jan Wattsgård

Carl-Göran Öhlin

Severios Halef

TILL REVISIONSBERÄTTELSEN HÖR BILAGORNA:

- Revisorernas verksamhetsredogörelse
- De sakkunnigas rapporter nr 1–11.
- Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna och revisionsberättelser i bolagen:
  - Södertälje Kommuns Förvaltnings AB
  - Telge (i Södertälje) AB
  - Telge Bostäder AB
  - Södertälje Hamn AB
  - Telge Nät AB
  - Telge Fastigheter AB
  - Söderenergi AB
  - Telge Återvinning AB
  - Telge Energi AB
  - Tom Tits Experiment AB
  - Telge Kraft AB
  - Telge Hovsjö AB
  - Telge Inköp AB
  - Telge Brandalsund AB
  - Telge Almnäs AB
  - Telge Tillväxt (i Södertälje) AB

Ordlista och förklaringar

Anläggningstillgång

Fasta och lösa tillgångar för stadigvarande bruk som fastigheter, anläggningar, maskiner, inventarier m.m.

Avskrivning

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgång på grund av ålder och nyttjande.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen och hur den förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) respektive hur kapitalet anskaffats (lång och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Derivatinstrument

Ett finansiellt instrument vars värde kan härledas från ett underliggande värdepapper. Exempel på derivatinstrument är valutaterminer, aktieoptioner, ränteterminer, ränteoptioner, elterminer, ränteswappar, caps, floors, collars etc.

Eget kapital

Det egna kapitalet består av tidigare års resultat tillsammans med årets resultat.

Finansiella intäkter och kostnader

Poster som inte är direkt hänförliga till verksamheten, exempelvis räntor och bolagens låneramsavgifter.

Kassaflödesanalys

Översiktlig sammanställning av hur årets drift-, investerings- och låneverksamhet m.m. bidragit till rörelsekapitalets (likviditetens) förändring.

Finansnetto

Är skillnaden mellan finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag

Respektive nämnds del av kommunens skatteintäkter och statsbidrag.

Kommuncertifikat

En kortfristig skuldförbindelse som en kommun har emitterat. Placeraren köper certifikatet av kommunen mot en

viss ränta och kommunen förbinder sig att återbetala dess nominella belopp en viss dag. Certifikaten kan även omsättas på en eftermarknad.

Komponentavskrivning

Uppdelning av en tillgång i olika delar beroende av olika nyttjandetider och därmed olika avskrivningstider.

Kortfristiga fordringar

Fordringar som förfaller till betalning inom ett år från balansdagen.

Kortfristiga skulder

Den del av de totala skulderna som avses betalas inom ett år.

LSS

Lagen om Stöd och Service. Den innebär att den funktionshindrade ska få möjlighet att leva sitt liv som alla andra. Syftet är att åstadkomma jämlika levnadsvillkor och delaktighet i samhällslivet.

LOV

Lagen om valfrihetssystem gällande vård och omsorgstjänster

Långfristiga fordringar

Fordringar som förfaller till betalning senare än ett år från balansdagen.

Långfristiga skulder

Den del av de totala skulderna där återbetalningstiden sträcker sig över en tidsperiod längre än ett år.

Likviditet

Betalningsberedskap på kort sikt.

Låneramsavgift

En avgift på låneramen som ett kommunalt bolag betalar för kommunens risktagande tillhandahållande av säkerhet, service och kompetens.

Nettokoncernskuld per invånare

Kommunens samtliga förpliktelser med avseende på långa och korta skulder, avsättningar, ansvarsförbindelser och borgensåtaganden med avdrag för placeringar och tillgångar i kassa/bank

delat med antalet invånare i kommunen vid mättillfället.

Omsättningstillgångar

Tillgångar i form av tillgodohavanden i kassa, bank, kortfristiga placeringar, kortsiktiga fordringar, exploatering och förråd.

Resultaträkning

Översiktlig sammanställning av årets intäkter och kostnader och hur det påverkat eget kapital.

Räntenetto

Skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Ränteswap

Ett derivatinstrument som används för att hantera ränterisk. Vanligen byter man rörliga räntebetalningar mot betalningar med fast ränta, eller tvärtom.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

SFB

Socialförsäkringsbalken

Skatteintäkter

Är summan av kommunalskatten, fastighetsavgift, inkomst- och kostnadsutjämning, LSS-utjämningen, regleringsposten och slutavräkningarna.

Soliditet

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna d.v.s. graden av egenfinansiering av tillgångarna.

Utdebitering

Avser hur stor andel av varje intjänad hundralapp som betalas av kommuninvånarna i kommunalskatt.

